

DELO JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA V LETU 2022

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

KAZALO VSEBINE

PREDGOVORA	3
JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	4
ORGANIGRAM JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA	5
LETO 2022 V ŠTEVILKAH	7
NALOGE JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA	9
DELO SEKTORJA ZA KMETIJSKO SVETOVANJE	40
- Oddelek za kmetijsko politiko in razvoj podeželja	44
- Oddelek za kakovost kmetijskega svetovanja in razvoj	45
- Oddelek za strokovne naloge in prenos znanja v kmetijstvo	46
• Delo javne službe kmetijskega svetovanja po kmetijsko-gozdarskih zavodih Slovenije	47
- KGZS Zavod Celje	48
- KGZS Zavod Kranj	50
- KGZS Zavod Ljubljana	52
- KGZS Zavod Maribor	54
- KGZS Zavod Murska Sobota	56
- KGZS Zavod Nova Gorica	58
- KGZS Zavod Novo mesto	60
- KGZS Zavod Ptuj	62

Delo Javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2022

Izdajatelj: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Leto izdaje: 2023

Naklada: 500 izvodov

Delo Javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2022 so izdelali

Urednika: mag. Olga Oblak, Jože Očko

Avtorji: Jože Očko, Igor Hrovatič, mag. Olga Oblak, Anton Jagodic, Tončka Jesenko, Darja Pipan, Marinka Korošec, Vojko Bizjak, Alberta Zorko, Gabrijela Salobir, dr. Dušica Majer, dr. Jernej Demšar, Jana Žiberna, mag. Martin Nose, Andrejka Krt, Barbara Trunkelj, Matevž Močnik Grčar, Neja Žogan Čokl, Klara Otoničar, Vesna Čuček, Robert Golc, Tomaž Močnik, Simona Hauptman, Metka Barbarič, Vasja Juretič, mag. Zdenka Kramar, Peter Pribožič

Spremna beseda: Roman Žvegljč, Anton Jagodic

Fotografije: Arhiv KGZS in arhivi kmetijsko-gozdarskih zavodov, Julija Kordež, Katja Šturm, fotografija na naslovnici: mag. Olga Oblak

Lektoriranje: Marjana Cvirn

Oblikovanje in grafična priprava: Andrej Lombar

Tisk: Tiskarna Partner Graf zelena tiskarna d.o.o.

Izvedbo programa sofinancira:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Kmetijstvo je na vse večjih preizkušnjah. Pred nami so izzivi, ki se tičejo nas vseh. Zato je treba ob napovedani reorganizaciji strokovnih služb, ki delujejo v okviru zbornice, strokovno in dolgoročno pretehtati, kaj je dobro za prihodnost slovenskega kmetijstva, gozdarstva, ribištva in razvoja podeželja.

Zbornica uspešno opravlja svoje poslanstvo, in sicer usklajevanje ter zastopanje interesov članov. Kmetijstvo ni le gospodarska panoga, ima tudi vlogo pri ohranjanju poseljenosti, zagotavljanju socialnega ravnotežja, vzdrževanju in ohranjanju kulturne krajine, ohranjanju nacionalne identitete, ohranjanju tradicionalnih značilnosti in etnografskih posebnosti, zagotavljanju prehranske varnosti, preprečevanju zaraščanja, itn. In temu primerni so tudi različni interesi. Skupni interesi namreč niso enaki preprostemu seštevkam posameznih interesov članov ali skupin, temveč so plod medsebojnega in včasih zapletenega usklajevanja, ki ga zbornica izvaja.

Pri vseh teh izzivih Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s svojimi strokovnimi službami, med katerimi je tudi Javna služba kmetijskega svetovanja, skrbi za prenos znanja na kmetije. S tem ima tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odličen servis za izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike in drugih politik, predvsem pa neposredne povratne informacije, kaj izvedba le-teh pomeni v praksi.

Roman Žveglič,
predsednik Kmetijsko
gozdarske zbornice Slovenije

Upam, da bomo v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, drugimi ministrstvi in vlado ter zakonodajno vejo oblasti ustvarjali prihodnost za mlade, da bodo ti prevzemali kmetije, od kmetovanja primerno živeli in pridelovali hrano za državljanke ter državljane Republike Slovenije. Ali kot so nedavno poudarili mladi kmetje: »Rabimo zanesljivo, strokovno, stabilno in dobro organizirano ter opolnomočeno svetovalno službo, ki predstavlja glavni steber slovenskega kmetijstva.« In zbornica je tisto okolje, ki to lahko omogoči.

POSREDOVANJE ZNANJA NA SLOVENSKE KMETIJE

Javna služba kmetijskega svetovanja predstavlja strokovni servis našim kmetijam; številne aktivnosti, ki jih služba izvaja, so prilagojene njihovim potrebam. Povpraševanju po naših storitvah lahko zadostimo zaradi naše večnivojske organiziranosti. Na Sektorju za kmetijsko svetovanje na zborničnem uradu službo izvajajo koordinatorji, na osmih kmetijsko-gozdarskih zavodih delo izvedejo svetovalci specialisti različnih strokovnih področij, skupni specialisti ter terenski kmetijski svetovalci in svetovalci za KDD s svojimi koordinatorji. V pokoj odhaja več sodelavcev, ki se jim za njihovo opravljeno delo med kmeti zahvaljujemo. Smo sredi velike kadrovske prenovne službe. Kolegi, ki prihajajo med nas, imajo pred seboj vrsto izzivov, za katere potrebujejo veliko znanja. Zato stalno skrbimo za usposabljanje vseh svetovalcev iz vseh aktualnih vsebin in metod svetovalnega dela doma in v tujini. Program kmetijskega svetovanja pripravimo in po potrditvi izvedemo po vnaprej pripravljenih izhodiščih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pri svojem delu uporabljamo več načinov svetovanja, smo aktualni in zanimivi, kdor sodeluje z nami, mu ne zmanjka informacij. Informacije o problemih na kmetijah, ki jih rešujemo, so v posameznih panogah lahko sistemske narave in se večkrat prenesejo v obliki predlogov za izboljšanje pristojnim ministrstvom. Svetujemo vsem kmetijam, tudi tistim, ki se odločajo za dopolnilne dejavnosti na kmetijah ali pa jih že razvijajo,

Anton Jagodic,
vodja Sektorja za kmetijsko svetovanje

svetovanje poteka do uspešnega začetka delovanja in naprej. Leto 2022 je postalo osrednje leto, v katerem smo zadnjič pomagali pri vnosu vlog za ukrepe kmetijske politike po pravilih iz leta 2015. Slovenija je zaključila priprave strateškega načrta nove skupne kmetijske politike, v kateri smo sodelovali s svojimi predlogi. Vrstili so se novi javni razpisi za različne namene in kmetom smo preko svojih info točk Programa razvoja podeželja pomagali do vseh potrebnih informacij, pomembnih za pripravo in sofinanciranje investicij. V tej brošuri predstavljamo svoje številne aktivnosti v vseh oblikah in metodah svetovalnega dela, ki tvori naše bogastvo posredovanih informacij v številnih tokovih prenosa znanja na slovenske kmetije.

JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA (JSKS)

- nudenje individualnega in skupinskega svetovanja kmetovalcem;
- izvedba predavanj, delavnic, krožkov, tečajev in drugih usposabljanj kot na primer ogledi dobrih praks doma in v tujini;
- informiranje kmetovalcev v obliki objav strokovnih prispevkov, člankov in obvestil;
- prizadevanje za tehnološki in ekonomski napredek kmetijstva ter podjetniško usmerjanje kmetij ob hkratnem upoštevanju okoljevarstvenih ukrepov;
- vzpostavljanje in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah;
- pomoč pri formalnem in neformalnem povezovanju kmetijskih pridelovalcev, predvsem pa pri poslovnem povezovanju;
- izvajanje ukrepov kmetijske politike ter sodelovanje pri kreiranju ukrepov skupne kmetijske politike v bodoče;
- svetovanje pri izvedbi Programa razvoja podeželja, informiranje preko sistema info točk za investicijske razpise v kmetijstvu in gozdarstvu ter nekatere druge vsebine;
- sodelovanje pri strateškem načrtovanju in pomoč pri izdelavi razvojnih ter preusmeritvenih načrtov za kmetijska gospodarstva;
- svetovanje iz vsebin navzkrižne skladnosti.

NAŠE POSLANSTVO

Organigram JSKS

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Predsednik: Roman Žvegljč

ZBORNičNI URAD

Direktor: Janez Pirc

Sektor za kmetijsko svetovanje

Vodja sektorja:
Anton Jagodic

Namestnica vodje sektorja:
mag. Olga Oblak

Vodja oddelka:
dr. Jernej Demšar

Vodja oddelka:
dr. Dušica Majer

Direktor:
Stanko Jamnik

KGZS – Zavod CE

Vodja oddelka:
Vesna Čuček

Direktor:
Mitja Kadoič

KGZS – Zavod KR

Vodja oddelka:
Robert Golc

V.d. direktor:
Jože Benec

KGZS – Zavod LJ

Vodja oddelka:
Tomaž Močnik

Direktorica:
Irena Leonida Kropf

KGZS - Zavod MB

Vodja oddelka:
Simona Hauptman

Direktor:
dr. Stanislav Kapun

KGZS – Zavod MS

Vodja oddelka:
Metka Barbarič

Direktorica:
mag. Jana Čuk

KGZS – Zavod NG

Vodja oddelka:
Vasja Juretič

Direktor:
Damijan Vrtin

KGZS – Zavod NM

Vodja oddelka:
mag. Zdenka Kramar

Direktor:
Andrej Rebernišek

KGZS – Zavod PT

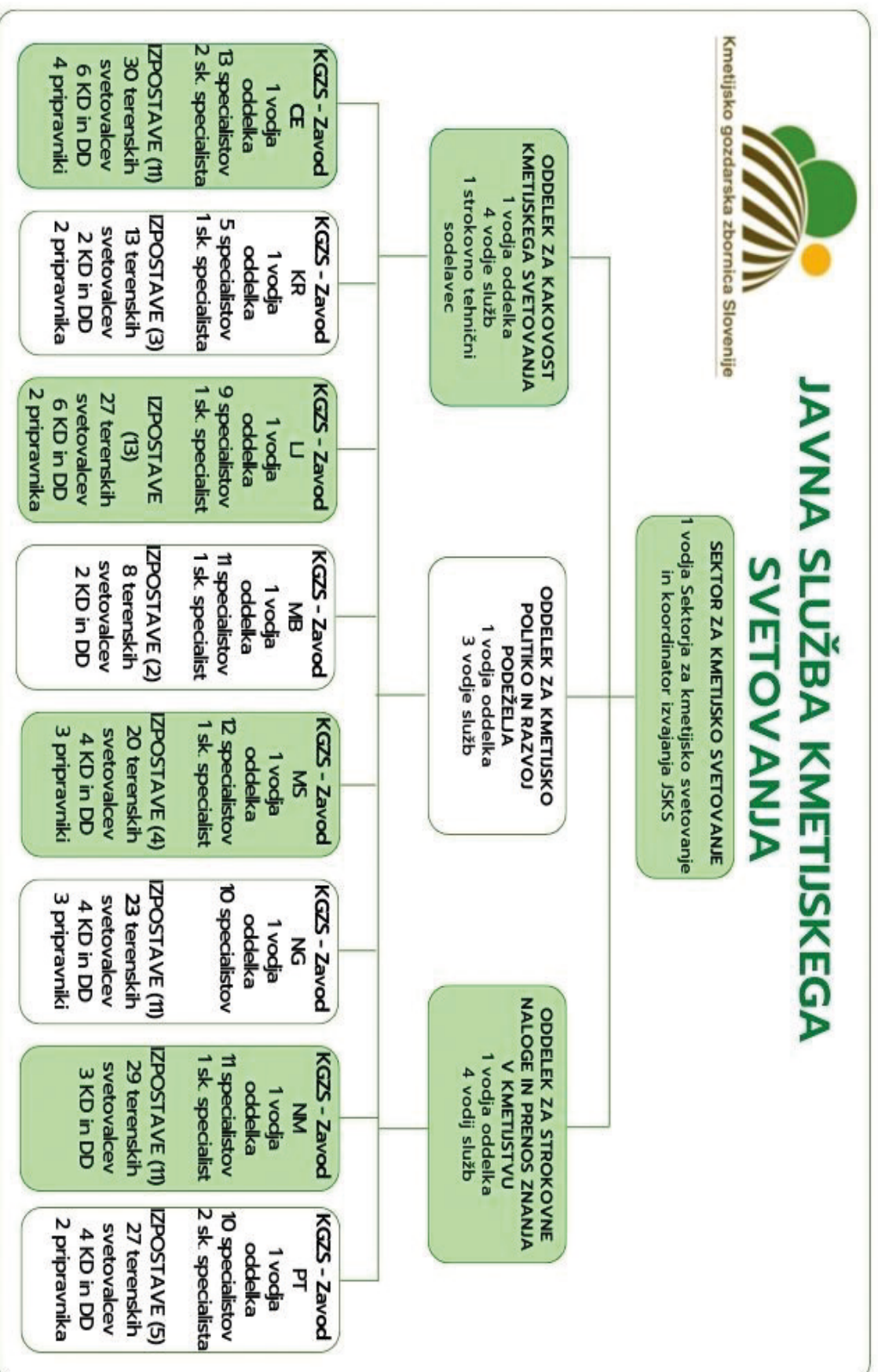
Vodja oddelka:
Peter Pribožič

ORGANIGRAM JSKS V KGZS

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA

*na dan 1. 12. 2022

LETO 2022 V ŠTEVILKAH

Področje dela		
Vrtnarstvo (zelenjadnice, okrasne rastline)	št. nasvetov	7.613
	št. predavanj	67
	št. člankov	230
	št. sestankov	15
Sadjarstvo	št. nasvetov	5.113
	št. predavanj	158
	št. člankov	98
	št. sestankov	88
Govedoreja	št. nasvetov	12.695
	št. predavanj	145
	št. člankov	105
	št. sestankov	91
	št. krmnih obrokov	1.357
Ekološko kmetovanje	št. nasvetov	7.535
	št. predavanj	93
	št. člankov	65
	št. sestankov	45
Naravne nesreče in zmanjševanje tveganj vključno z zavarovanjem kmetijske pridelave	št. nasvetov	9.494
	št. predavanj	8
	št. člankov	182
	št. sestankov	29
Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva (posodabljanje, krepitev konkurenčnosti, spodbujanje podjetništva ...)	št. nasvetov	2.843
	št. predavanj	83
	št. člankov	50
	št. sestankov	92
	št. pomoči pri pripravi razvojnih načrtov	2.022
Turizem na kmetiji	št. nasvetov	2.039
	št. predavanj	57
	št. člankov	58
	št. sestankov	17
	št. pomoči pri pripravi razvojnih načrtov	6
Izvajanje PRP 2014–2020 (ukrep 6.1 in 6.3)	št. nasvetov	10.372
	št. predavanj	46
	št. člankov	72
	št. sestankov	9
	št. pomoči pri pripravi razvojnih načrtov	262
	št. zahtevkov	631

Izvajanje PRP 2014–2020 (investicijski ukrepi)	št. nasvetov	14.500
	št. predavanj	45
	št. člankov	270
	št. sestankov	82
	št. pomoči pri pripravi razvojnih načrtov	716
	št. zahtevkov	601

Število opravljenih aktivnosti prenosa znanja v letu 2022

Aktivnost	Število opravljenih aktivnosti
Svetovanja	212.045
Predavanja	2.593
Članki	3.389
Izračuni krmnih obrokov	1.541
Izračuni kolobarjev, gnojilnih načrtov	7.449
Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov	3.798
Pregledi na navzkrižno skladnost	1.615
Strokovna mnenja na zakonodajo	409
Svetovanja za pridobitev NPK	469

Zbornica je z osmimi kmetijsko-gozdarskimi zavodi izvajala in nudila strokovno podporo pri elektronskem izpolnjevanju in oddaji zbirnih vlog na 72 lokacijah po vsej Sloveniji. V to delo je bilo dobra dva meseca vključenih 214 kmetijskih svetovalcev. Glede oddaje zahtevkov za leto 2022 je za nasvet zaprosilo **98,4 odstotka vseh vlagateljev**, kar pomeni, da so kmetijski svetovalci sodelovali pri pripravi **54.930** od skupno **55.822** zbirnih vlog.

V letu 2022 so strokovnjaki KGZS prek tako imenovanih info točk izvedli predstavitev šestih javnih razpisov Programa razvoja podeželja (PRP). Kmetijski svetovalci so širili informacije o vsebinah dvanajstih javnih razpisov PRP, svetovali kmetom pri pripravi vlog in poslovnih načrtov. Veliko svetovanj je bilo izvedenih s področja priprave zahtevkov PRP in izvajanja obveznosti iz razpisov PRP. S tem je KGZS omogočila, da je v letu 2022 na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja RS prispelo **4.326 vlog na razpise PRP**, izdanih je bilo **3.507 pozitivnih odločb** v skupni višini **80.779.366,89 evra** in kmetijski svetovalci so izdelali **1.302 zahtevka**.

Na področju razvoja dopolnilnih dejavnosti in dviga kakovosti življenja na kmetijah je bilo izvedenih več

kot **5.000** osebnih svetovanj in več kot **130** predavanj, tečajev ter delavnic in izdanih več kot **140** strokovnih gradiv. Slovenske kmetije so v letu 2022 pridobile skoraj **1.000** novih dovoljenj za izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

V letu 2022 je bilo prav tako oddanih **171 vlog** za podukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete v vrednosti okrog **5,5 milijona evrov**, pri pripravi **80 odstotkov** vlog so z nasveti sodelovali kmetijski svetovalci JSKS pri KGZS.

Število zbirnih vlog, ki so jih v letu 2022 vnesli kmetijski svetovalci

CE	10.405
KR	3.629
LJ	9.770
MB	2.258
MS	5.985
NG	7.146
NM	8.543
PT	7.194
SKUPAJ	54.930

NALOGE JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA

Kmetijski svetovalci delujejo v oddelkih za kmetijsko svetovanje pri kmetijsko-gozdarskih zavodih, ki jih vodijo vodje oddelkov. Kmetijski svetovalci specialisti strokovno delujejo po panogah ali strokovnih področjih na celotnem območju oddelka (v regiji), izjemoma pa tudi na večjih območjih. Terenski svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetijah delujejo na izpostavah za kmetijsko svetovanje, praviloma na območju upravne enote, in sicer kot sestavni deli oddelkov za kmetijsko svetovanje. Na vsaki izpostavi je glede na merila (število kmetij, velikost enote, razvitost itd.) določeno število terenskih svetovalcev. Delo izpostave koordinira vodja izpostave. Delo vseh kmetijskih svetovalcev vodi, koordinira in usmerja Sektor za kmetijsko svetovanje pri KGZS.

PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE JSKS

Javna služba kmetijskega svetovanja je svojo pravno podlago za delovanje dobila s podelitvijo Odločbe o imenovanju izvajalcev javne službe kmetijskega svetovanja za obdobje od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2024 Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije s kmetijsko-gozdarskimi zavodi s sedeži v Celju, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in Ptujju št. 014-39/2017/6 z dne 28. decembra 2017.

Naloga na področju kmetijskega svetovanja, ki so opredeljene v 123. členu Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15 in 27/17; v nadaljnjem besedilu Zakon o kmetijstvu), Uredbi o načinu in obveznostih izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS št. 60/17), Pravilniku o pogojih glede prostorov, opremljenosti in kadrov, ki jih mora izpolnjevati izvajalec javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS št. 63/17) in Pravilniku o določitvi cen storitev javne službe kmetijskega svetovanja, ki so za uporabnike plačljive (Uradni list RS št. 11/18), so za zlasti:

- svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti,
- svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva,
- svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike,
- svetovanje in pomoč pri organizaciji ter delova-

nju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev,

- svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov.

Poleg nalog iz prejšnjega odstavka delo JSKS vključuje tudi: vodenje, usmerjanje in koordinacijo dela JSKS ter usposabljanje svetovalcev.

STRATEŠKI CILJI DELA JSKS

V programu dela, ki je del Uredbe o načinu in obveznostih izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS št. 60/17), so ob splošnih ciljih, ki izhajajo iz posameznih področij kmetijske pridelave in ob zagotavljanju skladnega razvoja podeželskih območji, naslednji strateški cilji izvajanja JSKS:

- dvig inovacijske in prilagoditvene sposobnosti slovenskega kmetijstva ter večja vloga znanja pri odločanju,
- izboljšanje usposobljenosti na kmetijah,
- krepitev svetovalnega dela za razvojne potrebe kmetijstva in izvajanje resolucije,
- krepitev raziskovalne in svetovalne strukture ter izboljšanje strokovno-raziskovalnega sodelovanja med inštitucijami v verigi prenosa znanja,
- učinkovitejši prenos znanja z globalne in nacionalne ravni v kmetijstvo.

PROGRAM DELA KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE JE BIL V LETU 2022 RAZDELJEN V NASLEDNJE NALOGE:

1. SVETOVANJE V ZVEZI S TEHNOLOŠKIM, GOSPODARSKIM IN OKOLJEVARSTVENIM PODROČJEM OPRAVLJANJA KMETIJSKE DEJAVNOSTI

1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

1.1.1 SADJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Tehnološko svetovanje v sadjarstvu je naloga specialistične službe, zato smo vsa zahtevnejša tovrstna vprašanja praviloma odstopali specialistom za sad-

jarstvo po kmetijsko-gozdarskih zavodih, na enostavnejša vprašanja pa smo odgovarjali in jih reševali po elektronski pošti ali po telefonu. Veliko časa smo namenili pridobivanju informacij glede izplačil po pozebi leta 2021 in jih posredovali sadjarjem. Posamezne sadjarje smo osveščali glede promocije sadja in sheme IKS ter pojasnjevali namen plačevanja prispevkov za promocijo. Veliko časa smo namenili reševanju pomanjkanja FFS, evidentirali smo težave pridelovalcev na terenu, zbrali smo pobude za registracijo potrebnih FFS v sadjarstvu za leto 2022. Opozarjali smo na težave pridelovalcev sadja, ki bodo nastopile ob nameravanem zmanjšanju rabe pesticidov na nivoju EU. Prizadevali smo si, da ne pride do prepovedi uporabe kaptana v sadjarstvu, kar bi pomenilo veliko težavo za sadjarje pri zatiranju bolezni. Pripravljali smo predloge in mnenja pri pripravi predpisov ter ukrepov za učinkovito pomoč sektorju. Za sadjarje smo pomagali pripraviti predstavitev proizvodnega in raziskovalnega programa podjetja BIOPLANET iz Italije, ki se ukvarja z iskanjem rešitev varstva sadnega drevja za problematične škodljivce v sadjarstvu z uvajanjem predatorjev. Sodelovali smo pri pripravi brošure o aktivnosti JSKS s področja sadjarstva. Intenzivno smo se vključevali v pripravo strateškega načrta na področju sadjarstva za leta od 2023 do 2027, vključno s potrebnimi ukrepi v novem programskem obdobju, in nudili strokovno pomoč Strokovnemu odboru za sadjarstvo pri KGZS.

V prvi polovici leta 2022 so svetovalci zaradi zelo neugodnih vremenskih razmer prednostno svetovali pravilno zimsko rez in kasneje pravilne načine redčenja cvetja ter plodičev jablan. To je bilo zahtevno svetovanje, saj so imele jablane obilen cvetni nastavek, vendar slabe kakovosti, kar se je odrazilo kasneje pri obilnem naravnem trebljenju, zaradi poletne suše pa so kasneje marsikje nastopile težave pri količini pridelka. Konec pomladi je nekatere predele Slovenije prizadela toča, ki je na nekaterih legah in sadnih vrstah precej uničila pridelek. Sadovnjake je bilo potrebno pregledati, oceniti škodo in svetovati tehnološke ukrepe za sanacijo škode. V drugi polovici leta so svetovalci svetovali glede blaženja posledic suše in sončnih ožigov, sodelovali so tudi pri prvi oceni škode zaradi suše. V letu 2022 so svetovalci prvič v večjem obsegu spremljali dozorevanje jabolok in določali optimalne roke obiranja. To je koordinirano potekalo na področju cele Slovenije in s sodelovanjem Javne službe za sadjarstvo. Izvedenih je bilo šest skupnih delavnic. JSKS je organizirala ali sodelovala pri izvedbi precej tradicionalnih posvetov, dnevov odprtih vrat, krožkov, delavnic, demonstracij, ki so bolj podrobno navedeni v poročilih posameznih zavodov.

Zaradi obilnega cvetnega nastavka, suše in ponekod toče je bila večina zahtevnega tehnološkega svetovanja usmerjena v blaženje posledic teh dogodkov. V letu 2022 je prvič v večjem obsegu potekalo spremljanje dozorevanja jabolok in določanje optimalnih rokov obiranja.

1.1.2 VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Tudi v vinogradništvu je tehnološko svetovanje naloga specialistične službe, zato smo vsa zahtevnejša tovrstna vprašanja praviloma odstopali specialistom za vinogradništvo in vinarstvo po kmetijsko-gozdarskih zavodih, na enostavnejša vprašanja, ki jih je običajno malo, pa smo odgovarjali in jih reševali po elektronski pošti ali po telefonu. Največ svetovanj posameznikom je bilo glede uveljavljanja škode po suši. Več časa smo v letu 2022 namenili opozarjanju in obveščanju svetovalcev ter uporabnikov glede ukrepov zatiranja zlate trsne rumenice, sodelovali smo v delovni skupini za obvladovanje zlate trsne rumenice, ki jo je imenovala ministrica, pristojna za kmetijstvo. Vodili smo delovno skupino za raziskave in prenos znanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi inštitucijami in proizvodnim sektorjem v okviru reševanja problematike sektorja. Pripravljali smo predloge in mnenja pri pripravi predpisov ter ukrepov za učinkovito pomoč sektorju. Podali smo mnenje in pripombe glede Zakona o generični promociji vina. Pisno in preko telefona smo svetovali vinogradnikom in vinarjem glede izvajanja predpisov (prestrukturiranje vinogradov...). Sodelovali smo pri pripravi brošure o aktivnosti JSKS na področju vinogradništva in vinarstva. Pripravili smo uvodnik k petim člankom specialistov za vinogradništvo in vinarstvo v glasilu KGZS Zelena dežela. Zbrali smo pobude za registracijo potrebnih FFS in jih posredovali podjetjem, ki se ukvarjajo z distribucijo FFS. Intenzivno smo se vključevali v pripravo strateškega načrta na področju vinogradništva za leta 2023–2027, vključno s potrebnimi ukrepi v novem programskem obdobju, in nudili strokovno pomoč Strokovnemu odboru za vinogradništvo in vinarstvo pri KGZS ter Komisiji za trsničarstvo pri KGZS.

Svetovanje iz vinogradniško-vinarskih vsebin je v letu 2022 znova potekalo v normalnih okvirih, brez omejitev zaradi covida-19, kar pomeni, da so bile aktivnosti spet izvedene »v živo«. Glavnino terenskega svetovanja izvajajo svetovalci specialisti za vinogradništvo in vinarstvo kmetijsko-gozdarskih zavodov Maribor, Murska Sobota, Novo mesto in Nova Gorica. Načrtovane aktivnosti smo izvedli in so podrobneje opisane v poročilih kmetijsko-gozdarskih zavodov. Spremenjeni vremenski vzorci so postali stalnica, zato smo precej časa namenili sve-

tovanju prilagojenih tehnoloških ukrepov (neurja s točo, suša 2022 ...). Pri vinogradništvu je bil v letu 2022 velik poudarek na svetovanju ekološke pridelave grozdja, zimске rezi in ukrepov za obvladovanje zlate trsne rumenice. Veliko je bilo svetovanja na področju tehnologije obnove in naprave novih vinogradov (izbira sort, priprava tal ...). Pri vinarstvu je bil poudarek na izboljšanju kakovosti vina, za kar je bilo izvedenih veliko individualnih svetovanj o negi vina, vodenju evidenc, odpravi napak in boleznih vina ter pripravi vina na stekleničenje.

Zaradi neurij s točo in suše smo veliko časa namenili svetovanju o prilagojenih tehnoloških ukrepih, prav tako je bil velik poudarek na svetovanju ukrepov za obvladovanje zlate trsne rumenice.

1.1.3 OLJKARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na področju oljkarstva smo vsa vprašanja, ki se tičejo tehnologije pridelave oljk, preusmerjali na specialiste za oljkarstvo Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica. Na JSKS smo se v letu 2022 na pobudo oljkarjev lotili priprave smernic dobre higienske prakse za predelavo oljk v oljčno olje in namizne oljke. Vključevali smo se v problematiko pomanjkanja učinkovitih FFS za zatiranje boleznih in škodljivcev oljk, zbrali smo pobude za registracijo potrebnih FFS v oljkarstvu in jih posredovali UVHVVR ter podjetjem, ki se ukvarjajo z distribucijo FFS. Sodelovali smo pri pripravi brošure o aktivnosti JSKS s področja oljkarstva. Intenzivno smo se vključevali v pri-

pravo strateškega načrta na področju oljkarstva za leta od 2023 do 2027, vključno s potrebnimi ukrepi v novem programskem obdobju, in nudili strokovno pomoč Strokovnemu odboru za oljkarstvo pri KGZS. Svetovanje pridelave oljk se na terenu izvaja samo na območju Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica. Prioriteta dela je bilo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb z ustrezno oskrbo oljčnikov in spremljanje zdravstvenega stanja oljčnikov (predvsem pojava oljčne muhe in pojava novih škodljivcev). Spremljali smo fenofaze rasti, dozorevanje oljk in sodelovali s poskusnim centrom za oljkarstvo glede določanja časa obiranja. Vzodbujali smo vpis površin in pridelka v RKG. Pričeli smo z aktivnostmi za vzpostavitev NPK oljkar/oljkarka.

Prioriteta dela v oljkarstvu je bilo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb z ustrezno oskrbo oljčnikov in spremljanje zdravstvenega stanja oljčnikov (predvsem pojava oljčne muhe in pojava novih škodljivcev). Veliko dela je bilo vloženo tudi v pripravo Smernic dobre higienske prakse pri predelavi oljk v oljčno olje in namizne oljke.

1.1.4 HMELJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Za hmeljarstvo zagotavlja specialistično svetovanje za celotno območje Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Celje.

Svetovanje smo usmerili v ekonomsko in okoljsko ustrezno izvedbo agrotehničnih ukrepov, ki temeljijo na usmerjenem gnojenju z dušikom in integrira-

nem varstvu rastlin.

Pomemben del svetovanja smo usmerili k spodbujanju obnove hmeljskih žičnic, v izboljšanje starostne strukture hmeljišč in obnovo s sortami, ki so tržno zanimive ter hkrati manj občutljive na bolezni in stresne podnebne razmere. Spremljali smo stanje okužb s hudo viroidno zakrnelostjo hmelja in verticilijsko uvelostjo hmelja ter svetovali glede ukrepov za preprečevanje okužb in sanacijo stanja. Hmeljarjem smo svetovali tudi glede certificiranja pridelka in izbire sadilnega materiala ter se tudi aktivno vključili v pripravo novega pravilnika o certificiranju hmelja in pravilnika, ki ureja razmnoževalni material hmelja. Veliko pozornosti smo posvetili svetovanju na področju namakanja hmeljišč v smislu obnove namakalnih sistemov, gradnje novih namakalnih sistemov in izvedbe usmerjenega namakanja. V času spravila hmelja smo se posvetili svetovanju glede optimalnega pričetka obiranja hmelja in nastavitve obiralnih strojev ter sušilnic za zagotavljanje primerne kakovosti pridelka. Z merjenjem vlage posušenega ali pa že tudi pakiranega hmelja smo hmeljarjem pomagali pri zagotavljanju ustrezne vlage v posušenem in pakiranem hmelju. Spodbujali smo povezovanje hmeljarjev in enoten nastop na trgu ter pomagali pri ohranitvi certifikata zaščitena geografska označba Štajerski hmelj na evropskem nivoju. Aktivno smo sodelovali pri reševanju problematike umestitve hmeljišč v prostor in s tem povezane uporabe FFS kot tudi problematike na področju zaposlitve sezonskih delavcev. Zaradi slabega finančnega stanja v hmeljarstvu, kar je posledica epidemije covid-19 in s tem povezane manjše potrošnje piva ter manjšega odkupa hmelja, smo zbrali podatke o zalogah hmelja in pripravili pobudo za finančno podporo hmeljarjem. Pripravili smo več poročil o škodi na hmelju zaradi neurij, toče in suše, svetovali hmeljarjem glede ukrepanja in prijave

škode ter pripravili predlog za pomoč hmeljarjem. Vključili smo se tudi v vsebinsko pripravo izhodišč za naložbe v hmeljarstvu in integrirano pridelavo hmelja ter s strokovno podporo sodelovali na sejah strokovnega odbora za hmeljarstvo.

Za doseg ciljev je nujen dober prenos znanja do hmeljarjev in intenzivno sodelovanje z JS v hmeljarstvu ter drugimi raziskovalnimi in strokovnimi inštitucijami, zato smo v okviru krožka izvedli osem tehnoloških sestankov s hmeljarji, pripravljali članke, delavnice, ogledе dobrih praks in poskusov ter sodelovali pri pripravi vsebin za strokovni list Hmeljarske informacije. Kot člani organizacijskega odbora in s prispevkom smo sodelovali pri izvedbi Seminarja o hmeljarstvu, ki ga vsako leto organizira Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

Glavnino svetovanja smo usmerili v obnovo hmeljskih žičnic, izboljšanje starostne strukture hmeljišč in obnovo s sortami, ki so tržno zanimive ter hkrati manj občutljive na bolezni in stresne podnebne razmere. Veliko pozornosti smo namenili namakanju hmeljišč, vključno z gradnjami novih namakalnih sistemov, in svetovanju glede preprečevanja ter sanacije okužb s hudo viroidno zakrnelostjo hmelja in verticilijsko uvelostjo hmelja.

1.1.5 VRTNARSTVO (ZELENJADNICE, ZELIŠČA IN OKRASNE RASTLINE)

Izvedene aktivnosti:

Pridelovalcem zelenjadnic, zelišč in okrasnih rastlin smo nudili znanje za dvig tehnološke usposobljenosti in večjo konkurenčnost, kar ob ustreznih državnih spodbudah prispeva k povečanju obsega in

količine ter kakovosti pridelanih zelenjadnic, pa tudi zelišč in okrasnih rastlin. Pridelovalcem smo nudili osebne nasvete, jih informirali in usposabljali o agrotehničnih ukrepih v vseh fazah rasti: od priprave tal, izbora ustreznih vrst in sort rastlin, vzgoje sadik, setve, sajenja do oskrbe posevkov, gnojenja, varstva rastlin, s poudarkom na integriranem varstvu, uvedbi biotičnega varstva in svetovanju drugih metod varstva rastlin z nizkim tveganjem, do spravila ter dodelave in skladiščenja. Svetovali smo dobre prakse za dvig rodovitnosti tal, varovanje okolja, zagotavljanje varne in kakovostne hrane ter prilagajanje na podnebne spremembe. Ob vsem tem smo vključevali nove tehnološke rešitve. Zaradi vojne v Ukrajini in posledično velikega dviga cen repromateriala smo dodatno pozornost namenili tehnološkemu svetovanju in pripravi navodil za prilagajanje kmetovanja tem novim razmeram. Med drugim smo objavili tehnološki list Dognojevanje vrtnin z dušikom. Zaradi visokih temperatur in suše v poletju 2022 smo pridelovalcem svetovali ustrezne ukrepe ob povečanem napadu škodljivcev in boleznih v času rasti ter skladiščenja vrtnin, za katere pogosto ni registriranih ustreznih fitofarmaceutskih sredstev. Svetovali smo pri investicijah v izgradnjo učinkovitih namakalnih sistemov in rastlinjakov za pridelavo toplotno zahtevnejših zelenjadnic, investicijah v nakup specialne vrtnarske mehanizacije in objektov za shranjevanje pridelane zelenjave. Posredovali smo tudi znanje o kakovosti končnega proizvoda in trženju vrtnin ter možnostih dodajanja vrednosti proizvodom. Izvajali smo usposabljanja za predelavo in konzerviranje zelenjadnic. Pridelovalce smo spodbujali k povezovanju in združevanju ter vključevanju v ponudbo javnim zavodom. Prav tako smo jih spodbujali k vključevanju v sheme kakovosti. Poudarek smo dali ekološki pridelavi. Nudili smo strokovne nasvete in pridelovalce usposabljali o pridelavi, sušenju in shranjevanju zelišč ter različnih možnostih prodaje. Nudili smo podporo delu zelenjavne verige. Aktivnosti so bile namenjene tudi iskanju rešitev zaradi pomanjkanja registriranih FFS. Za predstavitev priročnika Sveže, hrustljivo, zdravo delavcem v vzgoji in izobraževanju smo pripravili predstavitev poglavja o ekološki in integrirani pridelavi zelenjave. Pripravljali smo pripombe na posamezne predloge intervencij v Strateškem načrtu skupne kmetijske politike po letu 2023 za področje vrtnarstva in sodelovali na številnih usklajevalnih sestankih. Podali smo pobudo za podaljšanje roka za izpolnitev obveznosti na površinah, vključenih v shemo proizvodno vezanih podpor za zelenjadnice za leto 2022. Sodelovali smo pri izvajanju poskusov v zelenjadnicah z Javno službo v vrtnarstvu, izvajali tehnološke in sortne poskuse v okviru vrtnarske postaje in pri zainteresiranih pridelovalcih (npr. mladih

prevzemnikih). Aktivnosti so se izvajale tudi v okviru nekaterih društev, ki povezujejo zelenjadarje (Slovensko združenje za integrirano pridelavo zelenjave, Združenje pridelovalcev vrtnin Maribor ...). V okviru Lombergarjevih dnevov smo izvedli zelenjadarski posvet, ki je bil namenjen predvsem pospeševanju ekološke pridelave zelenjave. Za čim bolj učinkovit prenos znanja smo sodelovali z javno službo v vrtnarstvu in ostalimi javnimi službami na področju rastlinske pridelave ter raziskovalnimi in drugim inštitucijami. Za dvig strokovne usposobljenosti in konkurenčnosti pridelovalcev zelenjave, zelišč ter okrasnih rastlin smo izvajali usmerjeno individualno svetovanje, predavanja, delavnice in srečanja krožkov ter pripravili in objavili več strokovnih gradiv ter različnih strokovnih prispevkov v medijih. Različne metode svetovalnega dela smo izbirali in prilagajali glede na možnosti in zanimanje deležnikov.

Pomembnejši poudarek v letu 2022 je bilo svetovanje za prilagajanje na spremembe na trgu zaradi vojne v Ukrajini.

1.1.6 SEMENARSTVO IN OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Semenarstvo je temelj kmetijske pridelave in državne prehranske neodvisnosti, zato smo pridelovalce spodbujali k pridelavi semena za lastno pridelavo in večje sisteme semenarstva. Semenarjenje je zelo zahtevno, zato smo prenašali znanja o ustreznih tehnologijah pridelave semena poljščin in vrtnin od raziskovalnih inštitucij kmetom. Poleg osebnih nasvetov smo izvedli tudi usposabljanja za kmete, na katerih je bil med drugim dan poudarek na ekološki pridelavi ter lastni pridelavi semenskega materiala česna, fižola ... Pridelovalce smo osveščali o pomenu setve potrjenega (certificiranega) semena kmetijskih rastlin, ki je predpogoj vsake uspešne pridelave, ter jih spodbujali k setvi potrjenega semena. Sodelovali smo pri preskušanju semena nove slovenske sorte stročjega fižola KIS amand pri kmetih. Pridelovalce smo ozaveščali o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki so vir raznolikosti in raznovrstnosti za izboljševanje gojenih rastlin s pomočjo selekcije in žlahtnjenja, izpostavljali smo pomen ohranjanja lokalnih sort in jih spodbujali k uporabi avtohtonega semenskega materiala. Svetovali in spodbujali smo ohranjanje lokalnih sort (npr. bohinjske trdinke, avtohtone sorte čebule, česna, fižola, ajde, črne detelje, lucerne, krompirja, sadnih vrst in lokalnih sort vinske trte). Sodelovali smo pri izvedbi evidentiranja rastlinskih genskih virov (anketirali smo pridelovalce, ki ohranjajo in gojijo stare, lokalne sorte kmetijskih rastlin) ter ozaveščali pri-

delovalce in javnost o pomenu rastlinskih genskih virov. V rastlinsko gensko banko smo prinesli nekatere najdene genske vire. Vključevali smo se v pripravo in oblikovanje ciljev Skupne kmetijske politike 2023–2027 za področje semenarstva, v oblikovanje ukrepov na področju podpore setvi lokalnih sort in semenarstva ter pri pripravi seznama lokalnih sort v poljedelstvu in vrtnarstvu. Za čim bolj učinkovit prenos znanja smo sodelovali z Javno službo rastlinske genske banke, drugimi javnimi službami v rastlinski pridelavi, nevladnimi organizacijami in različnimi raziskovalnimi ter drugimi inštitucijami. Za prenos znanja smo izvajali usposabljanja, pripravljali gradiva in objave v medijih ter nudili osebne nasvete.

Poudarek v svetovalnem delu je bil na osveščanju pridelovalcev o pomenu setve potrjenega semena in prenosu znanja o ustreznih tehnologijah pridelave semena poljščin in vrtnin.

1.1.7. POLJEDELSTVO

Izvedene aktivnosti:

Svetovalno delo na področju poljedelstva je bilo usmerjeno v dvig usposobljenosti kmetov za doseganje visokih in kakovostnih pridelkov. Pridelovalcem smo nudili nasvete glede ustreznega kolobarja z upoštevanjem proizvodne usmeritve kmetije, jih

spodbujali k vključevanju metuljnic, mešanic z njimi, pa tudi manj razširjenih tržno zanimivih poljščin in dosevkov v kolobar ter pri izboru ustreznih vrst in sort, ki so bolj prilagojene na razmere posameznih območij, pa tudi na podnebne spremembe in s tem povečujejo prehransko varnost ter samooskrbo kmetij z doma pridelano krmo. Zaradi vojne v Ukrajini in posledično velikega dviga cen repromateriala (še posebej gnojil) smo dodatno pozornost namenili tehnološkemu svetovanju in pripravi navodil za prilagajanje kmetovanja tem novim razmeram. Poudarek smo dali pravilnemu dognojevanju in prednostni uporabi živinskih gnojil. Zaradi posledic vojne v Ukrajini smo dali pobudo za spremembo pogojev pri izpolnjevanju zahtev na površinah z ekološkim pomenom, da bi se na njih izjemoma dovolila pridelava rastlin za hrano in krmo. Pridelovalcem, ki jih je v začetku junija prizadelo neurje s točo, smo z nasveti o ravnanju s poškodovanimi posevki pomagali pri omejevanju nastale škode in krepitvi poškodovanih posevkov. Zaradi suše in visokih temperatur v poletju 2022 je bilo okrepljeno svetovanje glede ukrepov za blaženje posledic suše in odpravo posledic sušnega ter vročinskega stresa na poljščinah, pa tudi spremljanje stanja na terenu. Poudarjali smo tudi možnost in pomen vpeljave novih odpornejših sort in uvedbe namakanja. Pridelovalce smo seznanjali z ukrepi za ohranjanje in izboljševanje rodovitnosti tal, vključno z alternativnimi pristopi

obdelave tal (npr. okopavanje, česanje ...) in ukrepi za ohranjanje naravnih virov. Pridelovalcem poljščin smo nudili nasvete o strokovno utemeljenem gnojenju na podlagi analiz tal, spodbujali dognojevanje na podlagi N-min analiz in hitrih talnih ter rastlinskih nitratnih testov. Pri izvajanju ukrepov varstva pred škodljivimi organizmi smo dali poseben poudarek ukrepom integriranega varstva rastlin. Svetovali smo pri izboljšanju tehnologij sušenja, shranjevanja in skladiščenja pridelanih poljščin ter pri investicijah v izgradnjo skladiščnih kapacitet in sušilnic zrnja. Svetovali smo tudi na področju ekološkega poljedelstva. Kmete smo spodbujali k različnim načinom povezovanja in skupnega nastopa na trgu. Pri strokovnem delu smo upoštevali nova dognanja raziskav v Sloveniji in tujini. Kmete smo seznanjali z novimi digitalnimi rešitvami v pridelavi poljščin in na nekaterih kmetijah tudi izvedli poskuse. Pri prenosu znanj in izkušenj do uporabnikov smo uporabljali različnerezultate raziskovalnega dela in sodelovali z Javno službo v poljedelstvu ter drugimi javnimi službami na področju rastlinske pridelave in znanstveno-raziskovalnimi inštitucijami. V sodelovanju z Javno službo v poljedelstvu in v okviru različnih projektov smo pri mladih prevzemnikih in drugih zainteresiranih kmetih izvajali različne poskuse s poljščinami. Z Javno službo v poljedelstvu smo sodelovali pri pripravi priporočenih sortnih list za krompir, žita in koruzo. Iskali smo rešitve glede registracij določenih FFS. Pripravili smo pobudo za podaljšanje roka za izpolnitev obveznosti za površine z ekološkim pomenom (PEP), pobudo za podaljšanje rokov setve in zagotavljanja pokritosti na površinah, vključenih v izbirni zahtevi KOPOP Neprezimni medonosni posevki, in pobudo za dovoljenje uporabe pridelkov za krmo s površin, ki so vključene v izbirni zahtevi ukrepa KOPOP Setev rastlin za podor ter pobudo za podaljšanje roka setve posevkov in pokritosti tal s prezimno zeleno odejo v okviru izbirnih zahtev POZ_ZEL in VOD_ZEL v letu 2022. Pripravljali smo stališča do posameznih predlogov intervencij skupne kmetijske politike po letu 2023 za področje poljedelstva, pripravili predlog za naložbe na področju vrtnarstva v SN SKP 23–27 in sodelovali na usklajevalnih sestankih. Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela. Usmerjeno smo individualno svetovali, izvajali delavnice, predavanja, ogled dobre prakse, usposabljanja smo izvajali tudi preko spleta. Pripravljali smo različna tehnološka navodila, pripravili več strokovnih prispevkov in nasvetov za lokalne ter državne medije (časopise, revije, radio).

Poudarek v letu 2022 smo dali svetovanju zaradi neurij s točo in zaradi suše ter visokih temperatur v lanskem poletju. Svetovali smo o ravnanju s poškodovanimi rastlinami, priporočali ukrepe za krepitev rastlin, blaženje posledic suše in odpravo posledic sušnega ter vročinskega stresa na poljščinah in spremili stanje na terenu.

1.1.8 PRIDELOVANJE KRME

Izvedene aktivnosti:

Kmete smo informirali, jim svetovali in jih usposabljali o ustreznih rešitvah in uvedbi tehnoloških izboljšav, novosti in digitalnih rešitev. Spodbujali smo jih k usklajeni rabi in gnojenju in s tem doseganju ustrezne botanične sestave travne ruše, kar je pogoj za optimalno kakovost pridelane krme na trajnem travinju. Gnojenje smo svetovali na podlagi analiz tal in potreb rastlin z upoštevanjem intenzivnosti rabe. Poudarjali smo tudi pomen apnjenja. Svetovali smo jim uravnoteženo rabo travne ruše, ustrezne termine rabe, pravilno izvedbo košnje in ukrepe za preprečevanje zapleveljenosti. Ob degradacijah travne ruše smo kmete spodbujali k dosejavanju in vsejavanju ali po potrebi k popolni obnovi travne ruše. Kmete smo osveščali o širjenju invazivnih in tujerodnih ter strupenih rastlin in jim svetovali ukrepe za preprečevanje njihovega širjenja. Prav tako smo jim svetovali potrebne ukrepe za preprečevanje zaraščanja. Svetovali smo jim glede ustreznega spravila mrve oziroma izvedbe siliranja in jih usposabljali. Nudili smo jim znanje in informacije o možnosti uvedbe paše in ustrezne tehnologije paše, spodbujali čistilno košnjo, svetovali pri zasnovi pašnikov, pravilni postavitvi ograj ter varovanju domačih živali pred velikimi zvermi, za ohranitev in ožvitev paše na planinah pa ustrezno gospodarjenje z njimi, ter jih seznanjali z možnostjo uvedbe paše in ustrezne tehnologije paše na območjih varovanja naravovarstveno pomembnih habitatov, habitatov metuljev in ptic. Seznanjali smo jih tudi s pogoji vključevanja v operacije KOPOP, v katere je bil v letu 2022 vstop še mogoč, in v ukrep Dobrobit živali. Pri pridelavi krme na njivah smo kmetom nudili ustrezne nasvete pri izboru vrst in sort rastlin glede na potrebe njihove kmetije in naravne danosti. Pri tem smo poudarjali pomen pravilne izvedbe vseh tehnoloških ukrepov pri setvi, oskrbi posevkov, spravilu in skladiščenju oziroma konzerviranju krmetera poudarjali pomen njihove izvedbe v optimalnih rokih. Svetovali smo vključevanje detelj, lucerne, trav, DTM in TDM v kolobar ter ustrezno tehnologijo njihove pridelave. Po žetvi žit smo svetovali setev primernih strniščnih dosevkov. Pripravljali smo različna tehnološka priporočila

za izboljšanje kakovosti pridelane krme. V začetku junija sta pridelovalce prizadela neurje in toča, zato smo z nasveti o tehnologiji pridelave in ravnanju s poškodovanimi posevki pomagali pri omejevanju nastale škode ter pri krepitvi poškodovanih posevkov in ravnanju s travniki ter pašniki, ki jih je bilo zaradi obilo dežja nemogoče pokositi. Po poletni suši, ki je prizadela celo Slovenijo, smo pomagali pri popisu nastale škode v kmetijstvu, hkrati pa svetovali ukrepe za ohranitev posevkov in travne ruše na prizadetih območjih. Divji prašiči so v lanskem letu naredili ogromno škode na kmetijskih površinah, zato smo pripravili tehnološki list Obnova travne ruše po poškodbah divjih prašičev in sodelovali pri pripravi modelnih kalkulacij izračuna stroškov obnove travne ruše. Za prilagoditev kmetovanja novim razmeram zaradi vojne v Ukrajini smo kmetom svetovali tehnološke rešitve predvsem glede racionalnejše rabe mineralnih gnojil in prednostno uporabo živinskih gnojil. Nudili smo strokovno podporo različnim strokovnim delovnim telesom in oblikam povezovanja kmetov. Pripravljali smo stališča in priporombe na predloge intervencij skupne kmetijske politike s področja pridelovanje krme, med drugim na predlog intervencije Ohranjanje pasišč prostoživečih rastlinojedov, in se udeleževali usklajevalnih sestankov z MKGP. Vključevali smo se v reševanje problematike okoljsko občutljivega trajnega travinja. Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela: usmerjeno individualno svetovanje, predavanja, srečanja krožkov, strokovna gradiva in prispevki v različnih medijih.

Na področju pridelovanja krme je bilo svetovanje usmerjeno v optimalno izvedbo agrotehničnih ukrepov pri pridelavi krme na trajnem travinju in njivah za doseganje visokih kakovostnih pridelkov in večje konkurenčnosti pridelave.

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV

Izvedene aktivnosti:

Spremljali smo aktualno problematiko, pripravljali gradiva in objavljali članke v različnih medijih. Pri svojem delu smo sodelovali s strokovnimi in raziskovalnimi inštitucijami. Cilj oziroma poudarek dela je bil seznanitev investorjev s spremembami prostorske in okoljske zakonodaje, kar naj bi prispevalo k uspešnejši pripravi projektne dokumentacije, boljši pripravljenost na investicijo in pridobivanju nepovratnih sredstev. Aktivnosti smo usmerili na področje adaptacij in novogradenj kmetijskih objektov, saj so le-te pot do večje racionalnosti, povečevanje prireje in pridelave ter lajšanje fizičnih obremenitev.

Izpostavljamo le nekaj poudarkov dela, in sicer smo svetovali glede priprave dokumentacije za gradnjo in adaptacijo objektov za nezahtevne in zahtevne kmetijske objekte, glede priprave dokumentacije za gradnjo in adaptacijo vinske kleti, gradnje in adaptacije hlevov v povezavi z namestitvijo hlevske opreme, priprave degustacijskih in prodajnih prostorov, novogradenj skladišč za kmetijske pridelke in predelane proizvode, vključno z montažo hladilnic, namestitvev sončnih elektrarn. Vsak osnutek ali predlog načrta objektov, ureditve kmetij in adaptacij je bil skrbno načrtovan.

Poudarek dela je bil na osveščanju glede primernosti povečanja skladiščnih kapacitet za krmo na živinorejskih kmetijah in svetovanje pri preureditvi hlevov ter montaži ustrezne opreme za zmanjšanje vročinskega stresa na živalih in zagotavljanju optimalne mikroklimе v hlevih glede na tehnologijo reje ter vrsto živali.

1.1.10 GOVEDOREJA

Izvedene aktivnosti:

Na področju govedoreje smo za doseganje zgoraj navedenih ciljev upravičence-kmete informirali in jim svetovali v okviru predavanj, prikazov, osebnih svetovanj, ogledov dobrih praks, panožnih krožkov ter jim znanje podali tudi preko člankov in tehnoloških listov. V govedoreji smo za zmanjševanje izpustov metana iz prebavil živali dali poudarek izboljšanju doma pridelane voluminozne krmne baze v povezavi z optimiranjem krmnih obrokov posameznih kategorij živali, ki naj bi temeljilo na analizah krme. Javna služba kmetijskega svetovanja v ta namen od leta 2020 uporablja slovensko različico programa Zifo 2, ki služi optimiranju krmnih obrokov rejnih živali (govedo, drobnica, prašiči, perutnina in konji). Intenzivno smo se vključevali v pripravo strateškega načrta na področju govedoreje za leta od 2023 do 2027, vključno s potrebnimi ukrepi v novem programskem obdobju.

Za izboljšanje konkurenčnosti in donosnosti v živinoreji ima vrsto let velik pomen tudi dobrobit živali, zato smo rejce spodbujali in jih informirali o vsebinah s tega področja. Poudarek na področju reje živali je bil na prilagajanju staleža živali in intenzivnosti ter sestavi obrokov, ki maksimalno izkoriščajo vsebnost hranilnih snovi. Za rejce smo pripravili in objavili skupna stališča in gradiva za namen prilaganja krmnih obrokov zaradi kriznih razmer zaradi vojne v Ukrajini in vseskozi spremljali tudi aktualno problematiko ter pri svojem delu sodelovali z ostalimi javnimi službami, strokovnimi in raziskovalnimi inštitucijami ter posvetovalnimi telesi.

Poudarek je bil na prilagajanju staleža živali in intenzivnosti reje ter optimizaciji krmnega obroka. Pozornost smo namenili tudi svetovanju kmetijam, ki so se zaradi razmer na trgu znašle v težavah pri gospodarjenju ter vseskozi nudili pomoč pri implementaciji zakonodajnih predpisov v prakso.

1.1.11 DROBNICA

Izvedene aktivnosti:

Za doseg ciljev na področju reje drobnice smo sledili k čim boljšemu AKIS-u ter pri tem sodelovali tako s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami ter posvetovalnimi telesi KGZS. Zasledovali smo tudi cilj izboljšanja in konkurenčnosti kmetij ter v ta namen aktivnosti dela namenili tudi promociji mesa in mleka drobnice, predvsem v smislu prepoznavnosti in prednosti mleka in mesa drobnice z različnih zornih kotov. Rejce smo spodbujali k optimiranju krmnih obrokov za posamezno kategorijo živali in glede na posamezen stadij živali (presušene, v laktaciji, jagnjeta/kozlički). Javna služba kmetijskega svetovanja od leta 2020 v ta namen uporablja tudi spletno orodje program ZIFO 2. Obseg našega dela je bil vezan tudi na področje implementacije zakonodaje v okviru nove skupne kmetijske politike in aktivnega sodelovanja pri oblikovanju intervencij. Upravičence oziroma rejce smo informirali in usposabljali o vsebinah s področja dobrobiti živali v povezavi z zdravstvenim varstvom. Za rejce smo pripravili in objavili tudi skupna stališča ter gradiva za namen prilaganja krmnih

obrokov zaradi kriznih razmer zaradi vojne v Ukrajini ter vseskozi spremljali tudi aktualno problematiko in pri svojem delu sodelovali z ostalimi javnimi službami, strokovnimi ter raziskovalnimi inštitucijami in posvetovalnimi telesi ter nudili strokovno pomoč Strokovnemu odboru za rejo drobnice in gojeno divjad.

Aktivno smo bili vpeti v aktivnosti znotraj naloge delo z društvi in sodelovali z Zvezo društev rejcev drobnice Slovenije, Društvom rejcev drobnice Cekin ter drugimi društvi in sodelovali pri organizaciji različnih dogodkov, kot so Pašni piknik na Rogli, Festival ovčje volne Bicka v Solčavi, ogledov dobrih praks za rejce, povezane v Ovčjerejskem društvu Raduha, in organizaciji delavnice priprave jedi ter mesnih izdelkov iz ovčetine.

Poudarek dela je bil na optimiranju krme baze in pridelavi le te, zdravstvenega varstva drobnice in na področju promociji IK mesa drobnice z namenom vključitve čim večjega števila rejcev drobnice v shemo kakovosti.

1.1.12 PRAŠIČEREJA

Izvedene aktivnosti:

Pripravili smo predloge ukrepov investicij v novem programskem obdobju, register prašičev, usklajevali zakonske zahteve glede dobrobiti prašičev in nadstandardnih pogojev v pogojenosti, pripravili ZIFO delavnico za optimiranje krmnih obrokov in koordinirali udeležbo na mednarodnem kratkem posvetu glede zmanjševanja rabe antibiotikov v prašičereji preko webinarja. Kategorizirali oziroma ocenili smo

biološke varnostne ukrepe na kmetiji v povezavi z veterinarskimi pregledi rej glede izpolnjevanja biovarnosti in tudi možnosti derogacije na področju registracije obratov za nadaljnjo ohranitev tradicije zimskih kolin. Pripravili smo nabor možnih alternativnih virov krme/krmljenja zaradi kriznega stanja na terenu ob ukrajinski krizi.

S sodelovanjem v SOM-u smo se opredelili glede vstopa prašičereje v IK in odvajanja sredstev in za promocijo. Preko tujih in domačih institucij smo aktivno sodelovali pri EU osnutku regulative glede emisij v živinoreji. Pripravili smo strokovni intervju s področja dobrobiti živali in se udeležili predstavitve predelave prašičje gnojevke. Neposredno smo svetovali tudi glede EU opredelitve velikih obratov skladno z BAT in o problematiki siliranja trave, ki so jo razrili divji prašiči. Sodelovali smo v strokovnih odborih in delovnih skupinah za pripravo predlogov intervencij nove SKP. Svetovali smo glede prehrane, informirali glede afriške prašičje kuge, ustreznih objektov za rejo, preureditv hlevov in pomožnih objektov, dobrobiti v reji in ustrezni prehrani ter izboljšanju kakovosti mesa. Svetovali smo pri izboru in pomenu ter prednostih avtohtone krškopoljske pasme prašičev. Optimizirali smo krmne obroke po kategorijah prašičev in prenašali nove zakonodaje ter novosti. Ostale aktivnosti so bile: rekonstrukcije in novogradnje hlevov za prašiče, pomoč rejcem pri pridobivanju dovoljenj za gradnjo oziroma rekonstrukcijo, biovarnost na kmetiji, dobrobit živali, navzkrižna skladnost, sodelovanje z društvi, ekonomsko svetovanje rejcem prašičev, ozaveščanje rejcev glede nakupa in prodaje živali, seznanitev rejcev glede zaščite prašičev v reji in nadstandardnih zahtev reje prašičev, ozaveščanje o nujnosti povezovanja in pomenu večjega števila slovenskih prašičev tudi z vidika IK, priprava prispevkov za lokalne radijske postaje, izvedba krožka rejcev plemenskih prašičev, tečaj o semenjenju svinj in kolegiji specialistov.

Svetovali smo pri optimiziranju prehrane prašičev – obrokov tako pri plemenskih živalih kakor gospodarskem pitanju, seznanjali in ozaveščali o dobrem počutju živali, novih standardih in trendih dobrobiti v EU. Rejcem smo svetovali o tehnologiji reje plemenskih svinj, uvajanju proizvodnih ritmov in pomenu izbora ustreznega genotipa svinj glede na proizvodno usmeritev kmetij. Pri računanju obrokov so osebni stik z rejcem, pregled načina krmljenja, skladiščenja krme, organoleptična ocena kakovosti krme in kondicija živali v hlevu predstavljali pomemben del prioritete naloge.

Pri pripravi strokovnih prispevkov smo dali prednost aktualni problematiki v zvezi z APK, reji prašičev (tudi ekološki) – izboljšanju tehnologije prireje, ureditvi objektov za rejo živali, izračunom krmnih

obrokov in bilanc hranil na kmetiji, digitalizaciji tako na področju uvajanja tehnologij pridelave kot animaciji. Informirali smo o tehnologijah za prilagajanje na podnebne spremembe in krize zaradi visokih cen energentov in krme (vojna v Ukrajini), možnostih ukrepov za blažitev posledic dviga cen beljakovinske krme ter uporabi alternativnih virov beljakovin v prehrani prašičev. Ukvarjali smo se tudi s sledljivostjo porekla pri pasmi krškopoljski prašič, vpeljali odbiro plemenskih živali na podlagi kakovosti mesa pri pasmi krškopoljski prašič in rejo prašičev za proizvodnjo izdelkov višje kakovosti. Postavili smo primer ograje za rejo prašičev, ki preprečuje stik z divjimi prašiči, za odlično preventivo pred APK. Spodbujali smo rejce k čim večji vključitvi v organizacije rejcev, povezovanju in dolgoročnemu sklepanju dogovorov. Pripravljali smo predloge za strateški cilji povečanja obsega reje plemenskih svinj z izgradnjo novih hlevov.

Prioritetno smo pripravili zahteve glede dobrobiti prašičev in nadstandardnih pogojev v pogojenosti, optimirali krmne obroke in kategorizirali oziroma ocenili biološke varnostne ukrepe na kmetiji v povezavi z veterinarskimi pregledi rej glede izpolnjevanja biovarnosti. Pripravili smo nabor možnih alternativnih virov krme/krmljenja zaradi kriznega stanja na terenu ob ukrajinski krizi.

Naše delo je zajemalo tudi alternativne vire krme in obroke ter iskanje možnosti derogacije na področju registracije obratov za nadaljnjo ohranitev tradicije zimskih kolin. Aktivno smo sodelovali pri vsebinah okoljske uredbe in BAT. Pripravljali smo predloge za strateški cilji povečanja obsega reje plemenskih svinj z izgradnjo novih hlevov.

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (PERUTNINARSTVO, KONJEREJA, KUNČJEREJA, ITD.)

Izvedene aktivnosti:

Na področju perutninarstva smo pristopali sistemsko glede na problematike. Z delom v strokovnem odboru smo organizirali poenotenje kalkulacij za rejo perutnine v kooperacijskih rejah za nadaljnja pogajanja o odkupih, vodili postopke za ustanovitev združenja rejcev perutnine, razreševali smo problematiko izlavljanja živali z vidika dela in sociale, povračila stroškov praznih hlevov zaradi zapor ter pomoči za energente perutninarjem, ki so zaradi druge oblike dejavnosti izpadli iz vseh pomoči, posebno še iz pomoči zaradi izpada krme. Svetovali smo tudi glede uporabnosti hlevskega gnoja, posebno še peletiranja. S sistematičnim strokovnim člankom v medi-

jih smo perutninarje ozaveščali o pravilnem skladiščenju jajc tako z vidika dobre higienske prakse kot kakovosti jajc in trajnosti živila. Izredno veliko smo se angažirali tudi pri pripravi predlogov intervencij dobrobit živali. Sodelovali smo v odboru in z drugimi organizacijami na področju čebelarstva ter nudili strokovno podporo pri odloku za čebelarstvo in sektorskih intervencijah v čebelarstvu ter pripravili strokovne podlage statističnih izhodišč za pripravo pregleda stanja v čebelarstvu in razlik med profesionalnimi ter ljubiteljskimi čebelarji. Reševali smo problematiko hude gnilobe in plačevanja drugega pregleda, plačljivosti pregleda za namene TRACE za plemenske matice, razlikovanja plačil za ekološko v primerjavi s konvencionalnim čebelarstvom, izpada podatkov že vpisanega stanja v SIRIS in možnosti povratnih izpisov oziroma potrdil, glede zakonskih »presečnih« sektorjev, oblik kmetovanja, ki izpadajo ven iz pomoči zaradi drugih oblik »registracij«, prigrasitev (ribogojstvo, perutninarstvo ...).

Pripravili smo tudi gradiva za posvet po vsebinah dobrobiti živali in reševali problematiko glede zaračunavanja energetskega dodatka pri dobavi embalaže. Sodelovali smo na sejah strokovnih odborov. Svetovali smo o preventivnih ukrepih preprečevanja povzročiteljev bolezni pri reji perutnine s poudarkom na aktualnih informacijah glede ukrepov zaradi aviarnе influence. Manjšim rejcem perutnine smo svetovali s področja dobre rejske prakse in jih ozaveščali o pomenu povezovanja, pravilnem skladiščenju jajc, saj je od tega odvisna kakovost in varnost živila, ter ustreznem postopku registracije prodaje jajc na domu in javnim ustanovam (prosto-

ri, oprema, obrazci ...). Veliko smo svetovali glede začetnih pogojev reje perutnine oziroma povečanja obsega, tehnologije reje, optimiziranja krmnih obrokov in posledično izboljšave ekonomike reje; na področju ekološke prireje jajc in tudi perutninskega mesa, tudi o pogojih neposredne prodaje.

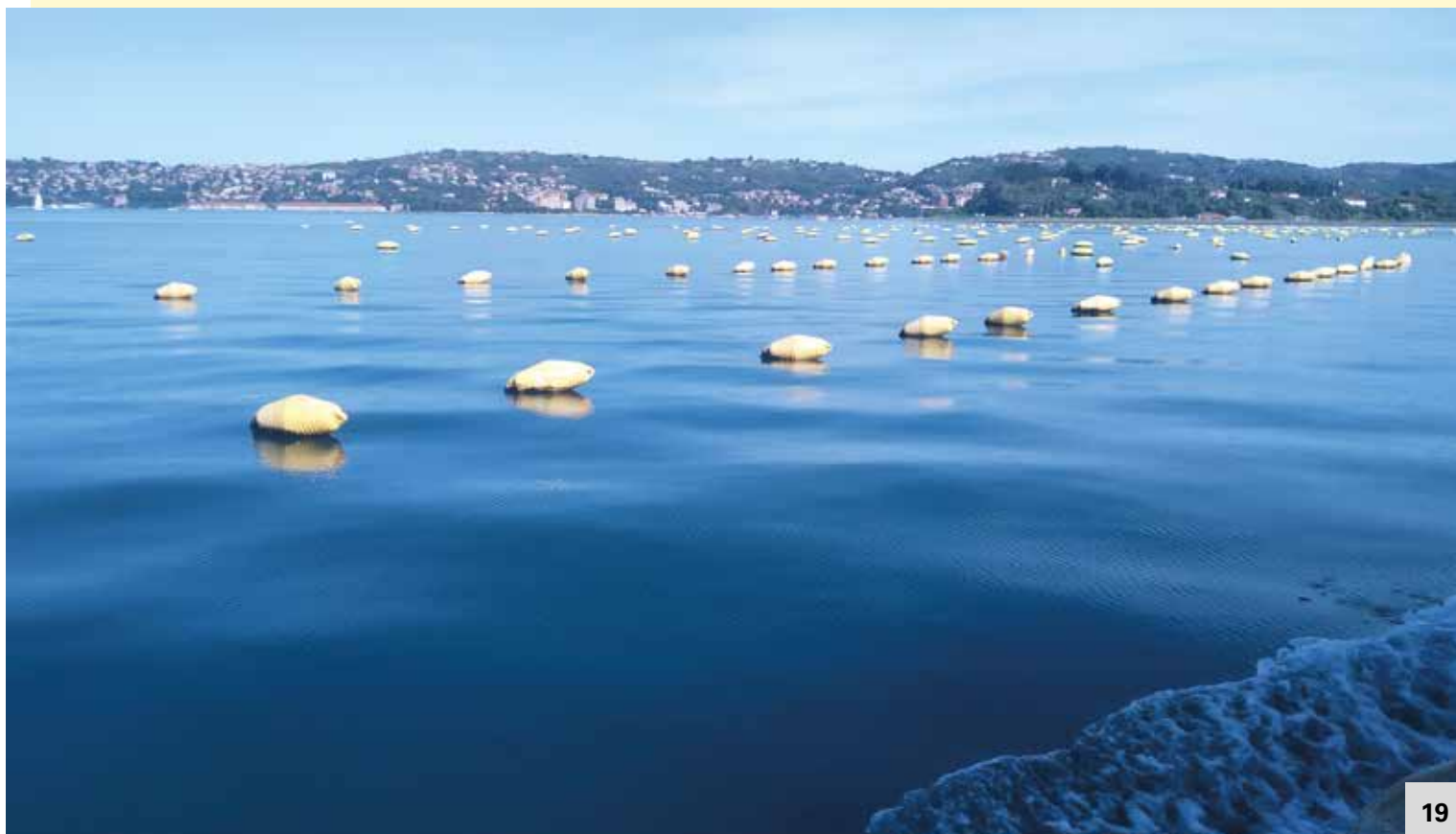
Rejcem konj smo svetovali glede vodenja registra kopitarjev, tehnologije reje in ustrezne prehrane konj, jih spodbujali k vključevanju v operacije KOPOP-reja avtohtonih pasem, izboljšanja tehnologije prireje, ureditve objektov za rejo živali, ureditve pašnikov, izračunov krmnih obrokov in bilanc hranil na kmetiji.

Pripravili smo poenotenje kalkulacij za rejo perutnine v kooperacijskih rejah za nadaljnja pogajanja o odkupih, svetovali, kako pravilno skladiščiti jajca z vidika dobre higienske prakse in trajnosti živila ter tekoče obveščali glede ukrepov aviarnе influence. Čebelarje smo seznanili z odlokom za pomoč v čebelarstvu in sektorskimi intervencijami, pripravili strokovne podlage, stanja v čebelarstvu z vidika profesionalnosti. Rejcem konj smo svetovali glede vodenja registra kopitarjev, tehnologije reje in ustrezne prehrane konj ter jih spodbujali k vključevanju v operacije KOPOP-reja avtohtonih pasem.

1.1.14 RIBOGOJSTVO

Izvedene aktivnosti:

Pristopali smo sistemsko k razreševanju problema izlova orad iz školjčičšč, spremembi Zakona o morskem ribištvi, nadalje smo dali pripombe na Poziv za izlov orad, da je bilo vanj umeščeno tudi varstvo lastnika školjčičšča in učinkovito izlavljanje

ob napadu orad. Reševali smo pridobitev ribolovnega dovoljenja za morski ribolov, saj je leto potekalo v sezoni ribolova. Reševali smo problematiko za ustavitve in uskladitev termina del na vodnih telesih toplovodnega ribogojstva, da ni prišlo do pomora rib zaradi neuskladjene zakonodaje vodnih teles in reje organizmov. Pripravili smo sistemski obrazec za popis škode v ribogojstvu v Sloveniji zaradi suše in izpeljali postopek na državni ravni ter dali pobudo za sistemski pristop glede uveljavitve višje sile pri sredstvih iz ESPR, ker bi sicer sektor zaradi kategorizacije »druga« dejavnost v kmetijstvu, izpadel. Sodelovali smo na sejah strokovnih odborov.

Skupni specialist za ribogojstvo je svetoval ribogojcem na področju cele Slovenije glede pridobitve vodnih dovoljenj, ohranjanja kakovosti vode, gradnje objektov za ribogojstvo, prehrane vodnih organizmov, zdravstvenega varstva rib, zaščite pred pticami, tehnologije reje različnih ribjih vrst, možnosti za povračilo škode po poginu rib oziroma napadu vider in orad ter tudi glede možnosti predelave vodnih organizmov in o vzpostavitvi poslovanja ribogojnice. Organiziral je ocenjevanje izdelkov iz vodnih organizmov in svetoval pri prijavi upravičencev na razpise ESR. Promoviral je uporabo lokalnih ribjih organizmov v gostinstvu in turizmu. Kar nekaj aktivnosti je izpeljal tudi v okviru različnih mednarodnih projektov in v okviru projektov ribiških lokalnih akcijskih skupin. Pripravljena je bila paleta gradiv za hitrejšo deseminacijo na področju ribogojstva, tako na področju same tehnologije kakor povezovanja in ozaveščanja glede okoljskih zahtev ter prilagoditve na le-te. Pričeli smo z aktivnostmi za ustanovitev ribiškega LAS-a v Podravju.

Naša dejavnost je bila usmerjena predvsem v reševanje sektorja zaradi suše in pomorov ter školjčičev zaradi napadov orad. Posebno pozornost smo namenili strateškemu dokumentu za razvoj in ohranitev ribogojstva v Sloveniji.

1.1.15 EKOLOŠKO KMETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Na področju ekološkega kmetovanja smo v letu 2022 izvedli vrsto aktivnosti. Poleg priprave pripomb na nacionalno in evropsko zakonodajo je bilo v letošnjem letu pomembno tudi sodelovanje pri pripravi strateškega načrta SKP 2023–2027. Prenašali smo informacije na teren, obravnavali vsebine na sestankih strokovne skupine za ekološko kmetovanje in strokovnega odbora za ekološko kmetovanje pri KGZS ter pripravili pripombe in predloge, ki so jih službe na terenu in člani odbora posredovali na ministrstvo.

Svetovanje na področju ekološkega kmetijstva je potekalo panožno (tehnologija) in splošno (preusmeritve, ukrep EK, administrativne zahteve, pogoji, trženje, povezovanje kmetov ...). Splošno ekološko svetovanje pokrivajo specialisti za ekološko kmetovanje v sodelovanju s specialisti za posamezno panogo. Tako svetujejo tudi glede preusmeritev v ekološko kmetovanje, kjer po potrebi vključijo tudi terenskega svetovalca. Kmetijam pomagajo pri pripravi na vstop v ekološko kmetovanje in svetujejo pri odpravi pomanjkljivosti ob kontrolah. Kmetije običajno potrebujejo celostno obravnavo, saj jih zanimajo tudi naložbe, razpisi in druge administrativne zahteve (najemi/nakupi zemljišč/kmetij, drugi ukrepi SKP itd.).

Svetovali smo glede tehnologij pridelave, velik podarek še vedno namenjamo svetovanju o ustreznem sejanju neprezimnih in prezimnih biotsko pestrih dosevkov za ozelenitev, povečanju biotske pestrosti in zelenemu gnojenju. Svetovalci so kmetom pomagali pri izbiri primernih sort za ekološko kmetovanje in podnebne spremembe, spremljali so posevke skozi rasto sezono, pomagali pri reševanju kriznih situacij (pleveli, škodljivci, bolezni, suša, moča, toča ipd.) in posvetili veliko pozornosti gnojenju, kolobarjenju, uporabi sredstev za krepitev rastlin ter varstvu rastlin. Pri svetovanju na področju trajnih nasadov smo svetovali predvsem o alternativnih oblikah obdelave tal, novih odpornih sortah, optimalni prehrani in načinih za povečanje biodiverzitete v tleh ter v rastlinskem pokrovu v zatratitvi in o zatiranju škodljivcev (sodelovanje z oddelkom za varstvo rastlin). Svetovali so tudi glede tehnologije v nasadih jagodičevja, katerih delež površin v ekološkem kmetijstvu raste. Svetovali in izobraževali smo tudi na področju hmeljarstva. Poleg že uteče-

nega svetovanja in izobraževanja na področju živinorejesmo zaznali povečano zanimanje za ekološko vzrejo perutnine in ga podprli. Izvedli smo delavnice, ki so vsebinsko pokrivalo ekološko pridelavo in predelavo, katerih so se ekološki kmetje udeležili skupaj s konvencionalnimi kmetijami. Aktivno smo tudi delovali na področju ekološkega čebelarjenja, kjer so bile aktivnosti izvedene v sodelovanju s ČZS. Svetovalci za ekološko kmetijstvo so tudi strokovni tajniki nekaterih združenj za ekološko kmetijstvo in prispevajo k aktivnemu delovanju društev. Za ekološke kmete opravljamo tudi povezovanje kmetij z javnimi zavodi pri dobavi lokalne, ekološke hrane. Ozaveščali smo tudi splošno javnost s predavanji na temo ekološke, lokalne in zdrave hrane s komunikacijo z javnostjo preko medijev, člankov in s sodelovanjem na sejmih, prireditvah ter posvetih. Aktivno smo sodelovali z ostalimi nevladnimi organizacijami s področja ekološkega kmetovanja, KIS-om, univerzami (UM in UL), ZDEKS-om in kontrolnimi organizacijami, ki jih aktivno vključujemo v delo svetovalne službe. Usposabljanje kmetijskih svetovalcev za ekološko kmetovanje je potekalo preko terenskih ogledov dobrih praks, predavanj s področja ekološkega kmetovanja in s področja biodinamike.

Kmetijski svetovalci za ekološko kmetovanje so največ aktivnosti namenili svetovanju s tega področja in to na področjih tehnologij, gnojenja, izbire sortimenta, kolobarja, izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike in podnebnih sprememb. Na področju živinoreje smo zaznali povečano zanimanje za ekološko pridelavo v perutninarstvu. Svetovalci za ekološko kmetovanje imajo tudi pomembno vlogo pri sodelovanju z ostalimi organizacijami s tega področja.

1.1.16 VAROVANJE VODNIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Tudi v letu 2022 smo svetovali kmetijam, ki kmetujejo ob vodotokih in na vodovarstvenih območjih, zlasti na VVO I. Svetovali smo tehnologije, ki so skladne z zahtevami vodovarstvenega režima in kmete seznanjali z alternativnimi načini izvajanja agronomske prakse. Spodbujali smo jih k preusmerjanju v ekološko pridelavo, poudarjali smo nujnost stalne pokritosti tal z zeleno odejo in uvedbe tehnologij obdelave tal, ki omogočajo izboljšanja teksture tal ter zvišanje deleža humusa. Velik poudarek smo dali svetovanju pri izbiri in aplikaciji FFS ter uvajanju metod integriranega varstva oziroma nekemičnih metod varstva pred škodljivimi organizmi. Svetovali smo tudi pri uvajanju novih tehnologij aplikacije

gnojil in gnojenja na osnovi analiz ter gnojilnih načrtov, in gradnji ter sanaciji gnojnih jam, ki naj bi preprečile odtekanje tekočih živinskih gnojil v naravo. Uvajali smo program za bilanco hranil na vratih kmetije, izdelovali gnojilne načrte v kolobarju in izdelali smernice za načrtno vzorčenje tal ter načrtno gnojenje s pomočjo računalniških »pametnih tehnologij«. Kmetijam smo pomagali pri pridobivanju denarnih nadomestil in nadomestnih zemljišč ter se vključevali v reševanje vse ostale problematike, povezane s to vsebino. Kmete smo tudi redno informirali glede dovoljenih aktivnih snovi na VVO I in jih seznanjali s slovensko in EU zakonodajo na temo varovalnih pasov ob vodotokih.

Nudili smo nasvete in strokovno podporo strokovnemu odboru za VVO ter strokovnemu odboru za vodne zadrževalnike pri KGZS, pripravljali izhodišča za nadaljnje reševanje problematike in izpeljali delavnico ob svetovnem dnevu voda. Zbirali smo pripombe na nove VVO uredbe in veliko dela usmerili v priprave na izvedbo določb novih uredb na območju Gorenjske. Predlagali smo nekatere dopolnitve in sodelovali pri pripravi dopolnitev t. i. nitratne uredbe. Prav tako smo vodili aktivnosti in sodelovali pri pripravi nove metodologije za izračun višine denarnih nadomestil kmetom na VVO I ter reševali problematiko izreka Ustavnega sodišča glede prepovedi rabe FFS na Ljubljanskem polju. Zbrali smo tudi pripombe in pripravili dopolnitve v zvezi z Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti 2022–2027 ter se aktivno vključili v razpravo na področju gradnje novih vodnih zadrževalnikov.

Največ nasvetov smo namenili tehnologijam, ki so skladne z zahtevami vodovarstvenega režima, in nasvetom pri izbiri ter aplikaciji FFS kot tudi v zvezi z uvajanjem metod integriranega varstva oziroma nekemičnih metod varstva pred škodljivimi organizmi. Kmetijam smo pomagali pri pridobivanju denarnih nadomestil in nadomestnih zemljišč ter se aktivno vključili v pripravo nove metodologije za izračun višine denarnih nadomestil kmetom na VVO I.

1.1.17 OHRANJANJE BIOTSKE PESTROSTI V KMETIJSKI KRAJINI

Izvedene aktivnosti:

Tudi v letu 2022 smo kmetije usmerjali glede izvajanja operacij KOPOP, jih spodbujali k vključevanju v ukrepe KOPOP in operacije, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti, jih seznanjali z obveznostmi izvajanja ukrepov KOPOP ter jim svetovali glede izbora kmetijske panoge, kmetijskih kultur in tehnologij pridelave oziroma reje živine v smislu ohranjanja biotske pestrosti v kmetijski

krajini. Svetovali smo tudi glede ohranjanja mejic ob kmetijskih površinah, pridelave medovitih kmetijskih rastlin ter kmetije spodbujali k odstranjevanju zarasti in tujerodnih invazivnih rastlin, k uvedbi avtohtonih sort ter k uporabi različnih dosevkov na njivskih površinah. Po e-pošti, z osebnim svetovanjem po telefonu in tudi na terenu na kmetijah smo nudili nasvete v zvezi s/z: gnojenjem, apnenjem travinja, višino in pravočasno ter pravilno košnjo, ki jo izvajamo tako, da ohranimo čim bolj pester travnik/pašnik. Svetovali smo tudi o postavitvi ograj in pravilni tehnologiji paše, da ne prihaja do prepašenosti travinja. Pripravili smo tudi strokovne utemeljitve rabe gnojil z inhibitorji dušika s stališča ohranjanja okolja in biodiverzitete ter pregled problematike na OOTT z namenom omogočanja kmetovanja in ohranjanja biodiverzitete na teh območjih. Na območju Haloz smo kmetije spodbujali k ohranjanju suhih travišč in travniških sadovnjakov. Na območju Nature 2000 smo kmetije spodbujali, da se vključijo s površinami v ohranjanje habitatov travišč in metuljev, s posebnim poudarkom na območjih, kjer se kmetje manj vključujejo v naravovarstvene operacije. Z namenom izboljšanja usposobljenosti bodočih kadrov smo aktivno sodelovali pri prenovi naravovarstvenih programov na višjih šolah in v okviru teh aktivnosti pregledali ter dopolnili pobudi za nov poklicni standard s področja naravovarstva. Pri delu

smo se povezovali z inštitucijami, ki delajo na področju naravovarstva: ZRSVN, ZIK Bele krajine, DO-PPS, krajinski parki, BF idr. Skupaj z ZRSVN smo izvedli spletno usposabljanje Dobre prakse naravi prijaznega kmetijstva v območjih Nature 2000.

Največ aktivnosti smo namenili nasvetom glede izvajanja operacij KOPOP in spodbujanju kmetij k vključevanju v ukrepe KOPOP ter operacije, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti. Kmetijam smo svetovali glede izbora kmetijske panoge, kmetijskih kultur in tehnologij pridelave oziroma reje živine v smislu ohranjanja biotske pestrosti v kmetijski krajini.

1.1.18 VARSTVO RASTLIN – SVETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Pridelovalcem smo svetovali, kako ukrepati ob pojavu različnih škodljivih organizmov, s poudarkom na pravilni izbiri in rabi FFS, ter uporabo integriranih pristopov varstva rastlin, vključno z ukrepi varstva rastlin v ekološki pridelavi na območjih s posebnim režimom varstva okolja in o ukrepanju na področju varstva rastlin ob pojavu neugodnih vremenskih razmer (toča, suša, vročina ...). Velik poudarek smo na-

menili osveščanju in obveščanju uporabnikov FFS o možnih negativnih vplivih FFS na zdravje ljudi, okolje in čebele, ostale neciljne členonožce ter druge prosto živeče živali z namenom zmanjšanja tveganja za vse vpletene. Svetovali smo preusmeritve iz konvencionalnega v integrirano varstvo. Veliko dela glede varnega ravnanja s fitofarmaceutskimi sredstvi smo opravili v okviru koncesije za izobraževanje uporabnikov FFS.

Tudi v letu 2022 smo za izboljšanje konkurenčne sposobnosti kmetij zbrali potrebe po FFS v vrtnarstvu, poljedelstvu, sadjarstvu in vinogradništvu ter skupaj z zastopniki prodaje posameznih FFS in UVHVVR iskali možne rešitve glede registracij. Pripravljali smo nasvete in odgovore na vprašanja v zvezi s postopki registracije FFS, glede rabe FFS ob železnicah in cestah, usposabljanja za delo s FFS in v zvezi z veljavnostjo izkaznic. Zaradi predloga nove EU zakonodaje na področju rabe FFS, smo veliko časa posvetili tej temi. Kmete smo informirali o vsebinah te zakonodaje, vodili aktivno razpravo z odgovornimi v državi na to temo in pripravljali gradiva ter predloge za omilitev zahtev iz UE zakonodaje.

Izdajali smo strokovna obvestila, izvajali ogledne na terenu ter predavanja preko spletnih seminarjev in krožkov. Usposabljanja smo izvedli tudi na terenu s pomočjo demonstracijskih prikazov in prikazov dobrih kmetijskih praks. Pri delu smo tesno sodelovali z Javno služno zdravstvenega varstva rastlin (JSZVR). Spremljali smo pojave trdovratnih plevelov, boleznih in škodljivcev kmetijskih rastlin ter o tem obveščali JSZVR, na podlagi prognoze JSZVR pa smo svetovali, kdaj je potrebno zatirati posamezne škodljive organizme. Aktivno smo sodelovali pri svetovanju ustreznih ukrepov ob pojavu trsnih rumenic in koruznega hrošča. Skupaj s strokovnjaki iz IHPS Žalec smo za vinogradnike pripravili in izvedli strokovni srečanja na temo prepoznavanja in obvladovanja zlate trsne rumenice. Sodelovali smo tudi pri pripravi gradiva Temeljna načela dobre kmetijske prakse varstva rastlin in varne rabe fitofarmaceutskih sredstev.

Največ nasvetov smo namenili pravilni izbiri in rabi FFS ter uvedbi integriranih pristopov varstva rastlin. Veliko časa smo namenili osveščanju, obveščanju in izobraževanju uporabnikov glede varnega ravnanja s FFS in o možnih negativnih vplivih FFS na zdravje ljudi, okolje in čebele, ostale neciljne členonožce ter druge prosto živeče živali. Zbrali smo potrebe po FFS v vrtnarstvu, poljedelstvu, sadjarstvu in vinogradništvu ter iskali možne rešitve glede registracij.

1.1.19 VARSTVO PRI DELU NA KMG

Izvedene aktivnosti:

Delo na kmetijskem gospodarstvu zajema zelo širok nabor aktivnosti in področij, povezanih z uporabo kmetijske mehanizacije ter razne opreme, delo z živalmi, transport in logistiko, uporabo FFS ter ravnanje z njimi. Za zmanjšanje nesreč pri delu in povečanje storilnosti na kmetijah, izogibanje poškodb na kmetiji, zmanjševanje bolniških odsotnosti, invalidnosti in hujših poškodb, tudi smrti, smo izvedli informiranja in osebna svetovanja kmetom o varnosti in zdravju pri delu ter o pravilnem ravnanju in zaznavanju kritičnih točk (nevarnega območja in nevarnega gibanja ter nevarnih snovi). Svetovali smo jim tudi o pravilnem skladiščenju in ravnanju z vnetljivimi snovmi (gorivo, olja, maziva in druge vnetljive tekočine) ter o uporabi in skladiščenju raznih zdravil. Svetovali smo glede tehničnih pregledov vozil, varnega dela s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, potrebnega označevanja in podobno. Pripravili smo več objav za medije. Med drugim smo govorili o onesnaženju cest in odmikih zemljišč za oranje od cest ter izvedli več predavanj o varnosti kmetijskih in gozdarskih vozil na cesti ter predavanje (Ne)varna uporaba kardanskih gredi in uporaba varnostnih pasov na traktorju.

Opozarjali smo tudi na povečano varnost na kmetiji ob prisotnosti sezonske delovne sile, raznih obiskovalcev in majhnih otrok. Svetovali in informirali smo s področij: informacije o zakonskih določbah Zakona o varnosti in zdravja pri delu, spremembah Izjav o varnosti z oceno tveganja, opravljanju obdobjnih zdravniških pregledov, varnosti strojev in naprav, požarnega varstva ter ocenitvi stopnje nevarnosti na delovnem mestu nosilca kmetije, ki ga kmet potrebuje v primeru predloga za uvedbo postopka za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja. Pripravili smo bila gradiva in objave v medijih ter sodelovali z različnimi društvi (npr. strojnimi krožki, društvi na področju živinoreje).

1.1.20 PODNEBNE SPREMEMBE

Izvedene aktivnosti:

Kmetom smo na področju vseh kmetijskih panog svetovali, kako se prilagoditi na podnebne spremembe in kako ublažiti škodo, ki nastane zaradi njih. Usposabljanja in svetovanja so temeljila na predstavljanju in razlagi principov ohranitvenega kmetovanja s poudarkom na minimalnih posegih v tla, stalni pokritosti tal in pestrem kolobarju. Svetovali smo v zvezi s/z: izbiro rastlin oziroma sort, ki so tolerantnejše na različne podnebne spremembe, tehnologijami reje živali, ki prispevajo k blažitvi in prilagajanju podnebnim razmeram, namakanjem in gospodarno rabo vode, pridobivanjem vodnih dovoljenj, tehnologijami obdelave tal, ki preprečujejo

erozijo in izboljšujejo rodovitnost tal, pridelavo v zaščitenih področjih ... Pri svetovanju smo poudarjali tudi pomen ozelenitve tal čez celo leto, izvajanje kolobarja z vključitvijo rastlin, ki izboljšujejo strukturo tal in povečujejo vsebnost humusa v tleh, ustrezne obdelave tal ter optimalne prehrane rastlin. Zaradi suše v lanskem letu je bil večji poudarek na svetovanju glede namakanja in gospodarne rabe vode (obnova in gradnja namakalnih sistemov, zadrževalnikov ter akumulacij vode, spremljanje vodne bilance, izvajanje napovedi namakanja, prehod na kapljični sistem namakanja, fertigacija) ter tehnologije pridelave v sušnih razmerah.

Na področju pridelave zelenjave smo spodbujali namakanje, pridelavo v zaščitenih prostorih in seznanjali kmete z različnimi tehnikami gojenja zelenjave v zaščitenih prostorih. V vinogradništvu smo največ svetovali glede uvajanja novih interspecifičnih-tolerantnih sort, uvedbe aktivne zaščite proti toči – bočne mreže, mehansko zatiranje trav pod trtami in obdelava z namenom zmanjševanja uporabe FFS, zmanjševanja erozije, sušnega stresa in dviga mikrobiološke aktivnosti tal. V sadjarstvu smo največ svetovali glede zaščite nasadov s protitočnimi mrežami, tehnologije pridelave v popolnoma zaščitenih prostorih – mrežnikih ter glede tehnologij s kapljičnim namakanjem v kombinaciji s foliarnim gnojenjem in varstvom rastlin ter možnosti oroševanja za protislansko zaščito.

Na področju reje živali je bil poudarek na prilagajanju

staleža živali in intenzivnosti proizvodnje potencialu zemljišč ter okoliša, sestavi obrokov, ki maksimalno izkoriščajo vsebnost hranilnih snovi, zagotavljanju optimalne mikroklimi v hlevih glede na tehnologijo reje in vrsto živali ter izbiri živali glede na robustnost in dolgoživost. Opozarjali smo na nujnost povečanja skladiščnih kapacitet za krmo na živinorejskih kmetijah in svetovali pri preureditvi hlevov ter montaži ustrezne opreme za zmanjšanje vročinskega stresa pri živalih. Svetovali smo o ureditvi kalov na planinah za napajanje živali. Pri pridelavi krme smo svetovali o pravilni višini košnje, da se rastline lažje prilagodijo na spremenjene podnebne spremembe-in lažje prenesejo sušo. Svetovali smo tudi glede izboljšanja produktivnosti travne ruše in tudi, kje je glede kolobarja ter talnih površin še priporočljivo sejati koruzo.

V letu 2022 smo pripravili več tehnoloških navodil za pridelavo po toči in v sušnih razmerah, objavili prispevke o varovanju tal, protierozijskih ukrepih, ravnanju z žetvenimi ostanki, tehnoloških ukrepih v suhi pomladi in mokri jeseni, o možnostih pozne setve ter zadelavi gnojil v tla za preprečevanje izpustov toplogrednih plinov. Pripravljali smo tudi odgovore na številna novinarska vprašanja o vplivu podnebnih sprememb na kmetijstvo, vplivu suše na letino in možnem blaženju posledic, kako ravnati v spremenjenih podnebnih razmerah in katere rastline gojiti.

Poudarek je bil na svetovanju tehnologij, ki ohranjajo strukturo tal, ustrezni prehrani rastlin in izbiri tolerantnejših rastlin oziroma sort. Na področju pridelave zelenjave smo največ svetovali o namakanju in pridelavi v zaščitnih prostorih, v sadjarstvu glede zaščite s protitočnimi mrežami, pridelave v mrežnikih ter protislanske zaščite, na področju reje živali pa glede sestave obrokov in zagotavljanja optimalne mikroklima v hlevih. Zaradi suše v letu 2022 je bil velik poudarek na svetovanju o namakanju in tehnologijah pridelave v sušnih razmerah.

1.2. Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč

1.2.1 AKTIVNOSTI NA PODROČJU ZEMLJIŠKIH OPERACIJ

Izvedene aktivnosti:

Aktivnosti na področju zemljiških operacij obsegajo zelo široko področje svetovanja uporabnikom. Uporabnikom kmetom smo svetovali glede nakupov in zakupov kmetijskih zemljišč, pridobivanja statusa kmeta, zaščite kmetij, dopustnih gradenj kmetijskih gospodarskih objektov na kmetijskih zemljiščih itd. Največ svetovanj pa se je nanašalo na ukrep odpravljanja zaraščanja in pridobivanje potrebnih dovoljenj pri uvedbi namakanja. Pripravili smo amandmaje k Zakonu o kmetijskih zemljiščih in vsebinska izhodišča za spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih ter Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Napisali smo članek o noveli Zakona o kmetijskih zemljiščih za objavo v glasilu Zelena dežela. Pregledali smo uredbo o odpravi zaraščanja in dali pripombe.

Sodelovali smo pri pripravi posveta o namakanju za uporabnike, ki se je odvilo v sklopu sejma AGRA. Spremljali smo delo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, pregledali njihovo letno poročilo in napisali mnenje oziroma pripombe na poročilo. Udeležili smo se seje Komisije za kmetijstvo državnega sveta, ki je obravnavala problematiko ne vzdrževanja HMS. Na poziv MJU smo pripravili predlog poenostavitve postopkov pri pridobivanju vodnih dovoljenj in odločb o uvedbi namakanja.

S strokovno skupino za namakanje pri KGZS, ki jo sestavljajo specialisti za različna področja kmetijstva, smo izdelali operativni načrt nalog JSKS iz namakanja za leto 2022. Nudili smo tudi strokovno pomoč Strokovnemu odboru za upravljanje kmetijskih zemljišč pri KGZS.

Tudi v letu 2022 je bilo namakanje prioriteta na-

loga svetovanja JSKS na področju kmetijsko-zemljiških operacij. Na terenu smo svetovali lokalnim skupnostim in posameznim kmetovalcem pri napravi projektov, potrebnih za izvedbo namakanja, kot tudi pri uporabi različnih tehnologij namakanja za posamezne kmetijske kulture. Svetovalci so uporabnike seznanjali s smernicami dobre prakse namakanja kmetijskih zemljišč. Podrobnejše so aktivnosti opisane pri posameznih zavodih, izpostaviti velja KGZS Zavod Celje, na območju katerega so v letu 2022 pripravili dokumentacijo za drugo fazo posodobitev namakalnih sistemov z več uporabniki za dve društvi in eno KZ na območju, ki zajema okrog 1500 ha. Poleg namakanja smo na terenu veliko svetovali pri odpravi zaraščanja in pomagali pri aktualnih razpisih za odpravo zaraščanja.

Ker je bilo tudi v letu 2022 namakanje prioriteta naloga svetovanja JSKS, je bilo na področju kmetijsko-zemljiških operacij največ svetovanj povezanih z namakanjem. Uporabnikom smo svetovali tako pri napravi projektov, potrebnih za izvedbo namakanja, kot tudi pri svetovanju tehnologij namakanja za posamezne kmetijske kulture.

1.2.2 AKTIVNOSTI NA PODROČJU VARSTVA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Izvedene aktivnosti:

Pravilnik o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17) nalaga JSKS pripravo predstavitev kmetijstva v posamezni občini, v kateri se bo predlog pripravljala. Pomagali smo pri reševanju nejasnih zadev v zvezi s pripravo analiz stanja kmetijstva v občinah Poljčane, Makole, Tabor, Bistrica ob Sotli, Starše, Mokronog – Trebelno, Semič, Hoče – Slivnica, Braslovče in Straža, ki so pričele spreminjati svoje prostorske akte. Za navedene občine smo našim oddelkom za kmetijsko svetovanje na posameznih zavodih od ARSKTRP tudi pridobili potrebne podatke za izdelavo analiz. Pomagali smo pri evidentiranju lastnikov kmetijskih gospodarstev, ki v naslednjih desetih letih načrtujejo širitev kmetijskega gospodarstva in bi zato v prihodnjih letih potrebovali stavbna zemljišča za potrebe razvoja kmetijske dejavnosti, vključno z reševanjem stanovanjske problematike naslednika kmetije. V zvezi z določanjem TVKZ smo dajali pojasnila kmetijskim svetovalcem, ki so pripravljali analize, uporabnikom pa smo pojasnjevali, zakaj je pomembno, da predvidijo eventualne širitve svojih kmetijskih objektov na kmetijska zemljišča. Svetovalci na terenu so pripravili analize stanja

kmetijstva v občinah Poljčane, Makole, Tabor, Bistrica ob Sotli, Starše, Mokronog – Trebelno, Semič, Hoče – Slivnica, Braslovče in Straža (začetek) za potrebe določanja trajno varovanih zemljišč. Hkrati so svetovalci tudi pisno obveščali lastnike kmetijskih gospodarstev, da prijavijo potrebe po stavbnih zemljiščih v naslednjih desetih letih, na katerih načrtujejo širitev kmetijskega gospodarstva za potrebe razvoja kmetijske dejavnosti, vključno z reševanjem stanovanjske problematike naslednika kmetije. Te lastnike smo evidentirali, spiske pa poslali na MKGP.

Ključni nalogi svetovalcev na terenu sta bili priprava analize stanja kmetijstva v občinah, v katerih se je spreminjal OPN, ter obveščanje in evidentiranje kmetov, ki so prijavili potrebe po stavbnih zemljiščih v naslednjih desetih letih, na katerih načrtujejo širitev kmetijskega gospodarstva za potrebe razvoja kmetijske dejavnosti, vključno z reševanjem stanovanjske problematike naslednika kmetije.

1.3. Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin

1.3.1 INTEGRIRANO VARSTVO RASTLIN – SODELOVANJE Z JAVNO SLUŽBO ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN

Izvedene aktivnosti:

Z Javno službo zdravstvenega varstva rastlin sodelujemo pri naslednjih nalogah: spremljanje fenoloških faz nekaterih pomembnejših kmetijskih rastlin na posameznih območjih, spremljanje nekaterih pomembnejših škodljivih organizmov (ŠO), vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev na terenu, sodelovanje pri izobraževanju in drugih oblikah usposabljanja pridelovalcev v integrirani in ekološki pridelavi, spremljanje invazivnih vrst rastlin. Podatki, pridobljeni iz spremljanja fenofaz, ulova žuželk in pojava bolezni, se uporabljajo za prognostične namene. Svetovalci zbrane podatke praviloma pošiljajo tedensko JSZVR, po potrebi pogosteje.

Na podlagi teh rezultatov se izdajajo obvestila o zatiranju škodljivcev in bolezni gojenih rastlin, ki so objavljena na spletnih straneh FITO-INFO in posamičnega kmetijsko-gozdarskega zavoda.

Vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev na terenu največkrat vključuje najpogostejše bolezni ter škodljivce, kot so peronospora in oidij vinske trte, jablanov in breskov škrlup, listna luknjičavost koščičarjev, kodravost breskev in druge bolezni ter škodljivce glede na pojavljanje ŠO v posamezni ra-

stni sezoni.

V letu 2022 smo s pomočjo prehranskih vab, feromonskih vab in rumenih lepljivih plošč v vinogradih in sadovnjakih spremljali škodljive organizme: pasasti in križasti grozdni sukač, breskov zavijač in breskov molj, plodova vinska mušica, marmorirana smrdljivka, oljčna muha ter jabolčni in češpljev zavijač. Spremljali smo tudi prerazmnožitve rdeče sadne in navadne pršice ter bionomijo in ulov ameriškega škržatka, v juliju pa smo začeli s spremljanjem orehove muhe. V avgustu smo v sodelovanju z JSZVR opravili preglede in vzorčenje v vinogradih za prisotnost zlate trsne rumenice in Piercove bolezninske trte.

V poljedelstvu smo spremljali razvojne faze, pojav bolezni in škodljivcev ter zapleveljenost v posevkih ozimnih in jarih žit, oljne ogrščice, koruze, krompirja ter oljnih buč. Na več lokacijah smo spremljali hrošče pokalic in koruznega ter koloradskega hrošča. V krompirju smo spremljali tudi pojave krompirjeve plesni. Spremljali smo tudi razvojne faze, pojav bolezni, škodljivcev in zapleveljenost v nasadih hmelja na Koroškem.

Pri zelenjadnicah smo spremljali razvojne faze, pojav bolezni, škodljivcev in zapleveljenost v posevkih česna, čebule, kapusnic, bučk, špargljev, plodovk (v zavarovanih prostorih) ter v posevkih fižola in kumar za vlaganje. Spremljali smo pojav listnih in talnih sovč, kapusovega molja, kapusove muhe ter bolhačev, v rastlinjakih pa zdravstveno stanje več različnih sort/hibridov paradižnika.

Rezultate opazovanj smo vključevali v svetovanje zdravstvenega varstva rastlin za obvladovanje karantenskih in gospodarsko pomembnih bolezni, škodljivcev in plevelov. V sodelovanju z JSZVR smo i izpeljali izobraževanja in delavnice, veliko usposabljanja kmetov s tem v zvezi smo izvedli tudi skozi tečaje za uporabnike FFS, ki smo jih opravili v okviru podeljene koncesije.

Poudarek je bil na spremljanju fenoloških faz različnih kmetijskih rastlin in nekaterih pomembnejših škodljivih organizmov: v vinogradih in sadovnjakih smo spremljali grozdne sukače, breskovega zavijača in molja, plodovo vinsko mušico, marmorirano smrdljivko, oljčno muho, jabolčnega in češpljevega zavijača ter ameriškega škržatka; v poljedelstvu smo spremljali zlasti hrošče pokalic, koruznega in koloradskega hrošča ter v krompirju krompirjevo plesen. Pri zelenjadnicah smo največ časa posvetili pojavu listnih in talnih sovč, kapusovega molja, kapusove muhe in bolhačev.

1.4. Obvladovanje tveganj, naravnih in drugih nesreč ter bolezni živali in škodljivih organizmov na rastlinah in s tem povezanih tveganj

1.4.1 NARAVNE NESREČE, BOLEZNI ŽIVALI IN IZBRUHI ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV NA RASTLINAH TER OBVLADOVANJE S TEM POVEZANIH TVEGANJ

Izvedene aktivnosti:

V letu 2022 smo se ponovno soočili z visokimi temperaturami in sušo, ki je močno prizadela kmetijstvo, poleg tega pa so bila številna območja še dodatno prizadeta zaradi neurij in toče. V zvezi s tem smo kmetijam svetovali glede uvedbe preventivnih ukrepov oziroma ukrepanja po škodnem dogodku, objavljali strokovna gradiva, izvajali predavanja, tečaje, delavnice s področja obvladovanja tveganj in pri tem opozarjali kmete na nujnost uvedbe tehnoloških izboljšav ter zavarovanja kmetijske pridelave. Pripravili smo več strokovnih navodil za ukrepanje po neurju in toči ter suši.

Velik del aktivnosti je bil usmerjen v ocenjevanje posledic škodnih dogodkov na kmetijskih rastlinah. Pripravili smo tri obsežna poročila o škodi po suši in več poročil o škodi po neurjih ter toči in o tem redno obveščali MKGP. Odgovarjali smo na številna vprašanja kmetov glede prijave škode, višine finančne pomoči in možnosti zmanjšanja prispevkov ter na novinarska vprašanja o škodi po suši. Pripravili smo tudi predlog za oceno škode pri ribogojcih in dopolnitev seznama kultur ter gradivo glede postopka ocenjevanja škode. Sodelovali smo v območnih in

regijskih komisijah za popis ter reševanje škode in na povabilo Republiške uprave za zaščito in reševanje na območju KGZ Celje izvedli usposabljanje za člane občinskih in regijskih komisij za ocenjevanje škode ob naravnih nesrečah. Svetovalci so bili vključeni v mrežo poročevalcev za spremljanje suše na terenu.

V letu 2022 smo nadaljevali z obveščanjem rejcev prašičev in s svetovanjem o izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja APK, še posebej na območju Pomurja, ki je zaradi nevarnosti vnosa APK iz Madžarske še bolj izpostavljeno. Na nevarnost smo opozarjali tako posamezne rejce kot tudi pripravljali nasvete po lokalnih radijskih postajah. Opozarjali smo na dosledno izvajanje biovarnostnih ukrepov kot preventive za obvladovanje tveganj vnosa bolezni. Na sedežu Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj smo postavili primer biovarnostne ograje za rejo prašičev na prostem.

Hmeljarjem smo svetovali glede sanacije nasadov z viroidno zakrnelostjo hmelja. Na področju vinarstva smo v letu 2022 izvajali veliko aktivnosti glede pojave trsne rumenice in svetovali pridelovalcem, kako ukrepati, da se bo širjenje zaustavilo.

Pomembna naloga je bila tudi osveščanje in obveščanje pridelovalcev o nujnosti in možnostih zavarovanja kmetijske pridelave pri zavarovalnicah. Zbrali smo podatke o zavarovanih površinah po kulturah v zadnjih desetih letih in dosedanje predloge kmetov za izboljšanje sistema zavarovanja. Z namenom priprave predloga za nadgradnjo sistema zavarovanja smo izvedli sestanek s predstavniki kmetov in pripravili predlog sprememb uredbe, ki ureja sofi-

nanciranje zavarovalnih premij, vključno s predlogom novih zavarovalnih vsot. Zavarovalnice smo pozvali k spremembi pogojev za zavarovanje pozebe.

Zaradi suše v letu 2022 smo največ svetovali glede tehnologij obdelave v sušnih razmerah in namakanja, veliko časa pa smo namenili tudi nasvetom glede sanacije po neurjih in toči. Velik del aktivnosti smo usmerili v ocenjevanje posledic škodnih dogodkov na kmetijskih rastlinah. Pripravili smo tri obsežna poročila o škodi po suši in več poročil o škodi po neurjih ter toči in o tem redno obveščali MKGP.

1.5. Sodelovanje v LIFE Integriranem projektu za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji.

Izvedene aktivnosti:

JSKS sodeluje v LIFE Integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji, v katerem sodeluje petnajst partnerjev. V okviru projekta smo pripravili več nasvetov, člankov in predavanj. Redno komuniciramo s kmetijsko-gozdarskimi zavodi in z nekaterim smo se udeležili tudi številnih delavnic ter sestankov. V letu 2022 smo izvedli deset usposabljanj z naslovom Dobre prakse naravi prijaznega kmetijstva v območjih Nature 2000. Devet smo jih izvedli preko spleta in eno v živo na sejmu Agra. Na usposabljanjih smo kmetijske svetovalce in kmete, ki kmetujejo na območjih Nature 2000, informirali o Naturo 2000, zavarovanih vrstah in kaj prinaša SKP 2023–2027 za Naturo 2000.

- Desetih predavanj se je udeležilo več kot 500 ljudi.
- 95,5 odstotkov udeležencev je prejelo nove informacije o Naturo 2000.

Aktivno smo sodelovali pri analizi uspešnosti obstoječega programa upravljanja območij Natura 2000 v kmetijstvu z analizo izvajanja ukrepov KOPOP ter sooblikovanjem predloga k rezultatom usmerjenega upravljanja z Naturo 2000 v prihodnje. Na izbranih IP območjih smo z uporabo orodja ARC GIS ocenili uspešnost in ovire obstoječega programa upravljanja območij Natura 2000 v kmetijstvu. Komunikacija z deležniki in vzpostavitev enakovrednega partnerskega sodelovanja med kmetijskimi strokovnjaki in naravovarstveniki, ki bosta skupaj ponudili kmetovalcem, uporabnikom prostora, izvedljive rešitve za ohranjanje in izboljšanje stanja habitatov in ogroženih rastlinskih

in živalskih vrst, je izjemnega pomena. Svetovanje je zajemalo krepitev sodelovanja z lastniki zemljišč, raziskovalnimi ustanovami, strokovnjaki, prostovoljci in NVO. Do kmetij smo prihajali skupaj s predstavniki ZRSVN, kar daje dobre rezultate. Iz projekta IP so bile tudi izvedene konkretne investicije za opremo lastnikov kmetijskih zemljišč s ciljem vključevanja v izvajanje in dolgoročno upravljanje z zemljišči na območjih Natura 2000. V okviru projekta smo uredili varovanja močvirskega mečka na Kamniškem vrhu – dogovor o omejitvi paše, priprava načrta območja ograjevanja in potrebne opreme, izvedba ograj na pašniku. Prav tako smo pričeli z uvedbo panožnega krožka na temo naravovarstva. Pripravili smo številne prispevke za tiskane medije kot tudi spletne strani in družbena omrežja. S projektnimi vsebinami smo se udeležili tudi sejmov AGRA in Narava-zdravje. Aktivnosti so bile večinoma pokrite s projektnimi sredstvi, razlika pa s proračunskimi sredstvi v okviru JSKS.

2. SVETOVANJE IN POMOČ PRI IZDELAVI RAZVOJNIH NAČRTOV ZA KMETIJSKA GOSPODARSTVA

2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije

2.1.1 SVETOVANJE IN POMOČ PRI PRIPRAVI RAZVOJNIH NAČRTOV KMETIJ, POSODABLJANJA, PREUSMERITVE, SANACIJE

Izvedene aktivnosti:

Na področju podjetništva smo razširjali uporabo podjetniških orodij, primernih za svetovanje v kmetijstvu, in skrbeli za izvedbo tematskih predavanj ali delavnic za spodbujanje podjetništva. V letu 2022 smo zagotovili vse potrebne aktivnosti v okviru projekta Fairshare za prenos in uporabo podjetniškega orodja ISM+ (Interaktivni strateški management +) za razvojno načrtovanje kmetij. Izvedli smo prilagoditve programa SMT (Strateško management orodje) ter usposobili svetovalce iz vseh osmih kmetijsko-gozdarskih zavodov za uporabo metodologije ISM+ ter razlago rezultatov, ki jih »pripravi« orodje SMT, kar je bila nujna osnova za izvedbo delavnic s kmeti. Delavnice s kmeti so potekale konec leta 2022, nadaljnje izvedbe pa se izvajajo v letošnjem letu.

V letu 2022 smo v okviru JSKS »ISM+ začeli izvajati delavnice« za kmete s ciljem, da pripravijo strateške načrte razvoja svojih kmetij.

Kmetijam, ki so jih prizadele naravne nesreče ali drugi izredni dogodki, smo pomagali z osebnim svetovanjem in pripravo vlog na morebitne razpise za sanacijo. Kmetom in svetovalcem smo zagotavljali podporo ter nudili informacije glede kandidiranja na javnih razpisih za Ukrep I: Finančna pomoč za nadomestilo škode zaradi požara ali strele na kmetijskem gospodarstvu v letu 2022 in za Ukrep II: Finančna pomoč ob smrti, invalidnosti ali nezmožnosti za delo v letu 2022.

Kmetije, ki razmišljajo o izvedbi investicij, smo celostno obravnavali in zanje iskali najprimernejše vire za financiranje njihovih predvidenih naložb. Poleg njihovih pričakovanj glede nepovratnih sredstev smo jim predstavili tudi možnosti ugodnih posojil SRRS in jih v primeru manjših naložb usmerili na ustrezne občinske razpise. Prav tako smo svetovali pri pripravi celovitih razvojnih načrtov mladim prevzemnikom kmetij.

Svetovali smo glede najemanja kreditov pri Slovenskem regionalnem razvojnem skladu, in sicer za: javni razpis za nakup kmetijskih in gozdnih zemljišč (A1), javni razpis za dodeljevanje posojil projektom primarne kmetijske pridelave (A1), javni razpis za ugodna posojila za predfinanciranje kmetijskih in gozdarskih projektov A-PF, javni razpis AGRO investicije in javni razpis AGRO zemlja. Potencialnim vlagateljem smo svetovali o potrebni dokumentaciji za prijavo na omenjene javne razpise. Vlagateljem, ki že imajo odobrene kredite, smo svetovali pri pripravi zahtevkov za črpanje kreditov in nudili pomoč pri morebitnih dopolnitvah in pojasnilih k vlogam na zaključenih razpisih. Pripravljali smo tudi podatke o vrednosti kmetijske proizvodnje na kmetijskih gospodarstvih.

Precej svetovanj je bilo na temo socialne varnosti in vključitve v zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti. Nekaj je bilo tudi svetovanj v zvezi z uveljavljanjem socialnih transferjev.

Izvajali smo obsežna svetovanja in vnašali zahtevke za izjemno izravnalno pomoč kmetom, ki se ukvarjajo s prirejo mleka. Ukvarjali smo se tudi s tolmačenjem odločb o izrednem izravnalnem plačilu za sektor mleka in mlečnih proizvodov. Svetovali smo glede finančne pomoči zaradi vpliva povečanja cen mineralnih gnojil in energentov na kmetijsko pridelavo.

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanja, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

2.2.1 DIVERZIFIKACIJA – DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

Izvedene aktivnosti:

Poleg aktivnosti, izvedenih skladno s programom dela, smo bili v letu 2022 vključeni tudi v sodelo-

vanje pri pripravi Publikacije živilske tehnologije na področju dopolnilnih dejavnosti na kmetijski aktivno sodelovali pri oblikovanju stališča večdeležniškega stičišča SVARUN (Slovenija) o temi socialna vprašanja na podeželju (vpliv družbenih mrež na kakovost življenja) ter uspeli, da so pri Založbi Didakta izdali knjigo Začimbe in dišavnice – slovenski kulinarčni vodnik, katere avtorji smo bili kmetijski svetovalci s področja dopolnilnih dejavnosti in kmečke družine. V okviru rednega dela je potekalo osebno svetovanje in reševanje zapletenejših vprašanj s področja izvajanja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, priprava predlogov pripomb in dopolnitev zakonodaje s področja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, sodelovanje z združenji: ZTKS, ZPMK, ZMS, ZSPM in Zvezo kmetič Slovenije. Prenovili smo Pravilnik o specializaciji turističnih kmetij, izvedli Posvet o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, katerega se je udeležilo preko petsto slušateljev, sodelovali smo na okroglih mizah ali jih sooblikovali: Ženske mnogokrat prert potencial, Socialno varstvo starejših na kmetijah, Socialne storitve in zakon o dolgotrajni oskrbi, Odločitve za DDK, v okviru Dneva mediacij smo predstavili možnosti mediacij in potrebe po njih v kmetijstvu, ki je zajel celoe Slovenijo, poleg tega pa smo izvedli še številna usposabljanja, predavanja, delavnice, okrogle mize na območju posameznih kmetijsko-gozdarskih zavodov ali na lokalni ravni. Podrobnejše podatka o tem najdemo v poročanju Benakta, ki prikazuje posamezne zapise.

V okviru strokovno-pospeševalnih prireditvev smo izvedli akcijo S kmetije za vas, v kateri je sodelovalo deset kmetij. Vse kmetije smo si ogledali, o njih pripravili predstavitev v sliki in besedi ter jim na Agri podelili priznanja. Za razvoj slovenske kulinarike so zelo pomembna strokovna ocenjevanja živil, ki se izvajajo pod mentorstvom sodelavcev JSKS, najodmevnejše pa je ocenjevanje s podelitvijo priznanj v okviru festivala Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj (DSK). V letu 2022 je bilo na DSK ocenjenih 987 izdelkov. Svetovalci, ki imamo pridobljene licence za senzorično ocenjevanje izdelkov, smo v komisijah za ocenjevanje izdelkov. Obe strokovno-pospeševalni in promocijski prireditvi potekata na območju cele Slovenije. Tovrstne prireditve se izvajajo tudi v okviru posameznih kmetijsko-gozdarskih zavodov. Z organizacijo Dobrot slovenskih kmetij so povezana cela JSKS, MKGP, MO Ptuj in slovenske kmetije iz domovine in zamejstva.

Strokovne prispevke smo oddali tudi k pripravi SN SKP. Konec leta so bile naše aktivnosti usmerjene tudi na davčno področje, in sicer z namenom, da se DDK prizna njim lastni status na področju obdavčitve, saj imajo na eni strani številne omejitve v izvajanju, na drugi strani pa velik pomen pri ohranjanju in razvoju kmetijstva in podeželja.

Velik del interaktivnega sodelovanja je potekal s koordinatorji za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetiji ter s skupnimi specialisti, ki delujejo na področju DDK.

Pretežno osebno ali skupinsko svetovanje kmetom in kmeticam na terenu izvajajo koordinatorji za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti ter splošni terenski svetovalci. Za nekatere skupine dopolnilnih dejavnosti na kmetiji imamo vzpostavljeno tudi specialistično svetovanje, in sicer po enega skupnega specialista, ki pokriva celotno območje delovanja JSKS. Njihovo osnovno delo je svetovanje o določilih Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji in o za posamezne vrste zahtevanih oziroma predpisanih določbah drugih zakonskih predpisov.

Dopolnilna dejavnost na kmetiji poleg tega, da v delo in proces kmetije vnaša nove zahteve: prostorske, okoljske, tehnološke, trženske, ki so z izvajanjem posamezne DDK direktno povezani (vodenje evidenc, poslovnih knjig za davčne namene, izdelava deklaracije za izdelke, označevanje izdelkov, označevanje alergenov v izdelkih, prodaja ekoloških izdelkov in pridelkov, prodaja na tržnici in v regiomatih, ravnanje z odpadno embalažo, vodenje evidenc notranjega nadzora pri različnih predelavah), vpliva na življenje in delo cele kmetije. Tako je delo svetovalcev za DDK potekalo tudi z usmerjanjem kmetij pri ureditvi prostorov, prigrasitvi dopolnilne dejavnosti na upravni enoti in registraciji predelave živil na UVHVVR V okviru usposabljanj smo izvedli različna motivacijska predavanja, delavnice, spletne seminarje, tečaje in ogleda dobrih praks.

Nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetijah smo obveščali o novem portalu Dobrote slovenskih kmetij in o tem, kako se ponudniki kmečkih izdelkov in pridelkov s svojo ponudbo lahko vključijo na navedeni portal.

Kmetije s priglaseño dopolnilno dejavnostjo smo obveščali o rokih za oddajo napovedi dohodka na upravni enoti in trošarine za žganje. Pomoč smo jim nudili tudi pri izvedbi kategorizacije nastanitvenih zmogljivosti na turističnih kmetijah.

Pri svetovanju za področje kmečke družine in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji smo izvedli tudi številna osebna svetovanja s področji, ki sooblikujejo celostno podobo kmečke družine. Tu želimo še zlasti izpostaviti svetovanja v zvezi z vključitvijo v pokoj-

ninsko in invalidsko zavarovanje in iz tega izvirajočih pravicah do pokojnine in invalidnine, svetovanja o zaposlovanju na kmetiji, opredelitvi dela na črno, sosedski pomoči, začasnem in občasnem delu v kmetijstvu, kratkih dobavnih verigah, shemah kakovosti, trženju in promociji ... skratka, domala o vsem, kar ne sodi v poglavje primarne kmetijske pridelave.

Svetovalci z licenco za NPK so kandidate obveščali o pogojih, zahtevah in možnostih glede pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije.

Nosilec dopolnilnih dejavnosti na kmetiji smo svetovali o možnostih za kandidiranje na razpis Podukrep 4.2.

V letu 2022 smo nadaljevali z izvajanjem krožkov »turistične kmetije«.

Kmetije so se v letu 2022 najbolj zanimale za predelavo mesa in mleka ter bučnega olja. Veliko povpraševanja je bilo po pakirnih centrih za jajca. Na terenu se tudi kaže vedno večje zanimanje za turizem na kmetiji z nastanitvijo in izletniški turizem ter za dejavnosti svetovanje in usposabljanje na kmetiji. Usmerjali smo tudi razvoj kmetij, ki so usklajene z naravovarstvenimi zahtevami in zmanjšujejo negativne vplive na okolje.

Spodbujali smo panožno in medpanožno povezovanje in združevanje kmetij.

Na podlagi izkušenj in sodelovanja s panožnimi oblikami povezovanja kmetij z dodatnimi in dopolnilnimi dejavnostmi smo oblikovali predloge sprememb zakonodaje in podzakonske predpise na področju dopolnilnih in dodatnih dejavnosti.

Vključeni smo v aktivnosti za sistemsko ureditev podpornega okolja za področje diverzifikacije na kmetijah, v katerega spada tudi skrb za kmečko družino kot celoto, in za dvig kakovosti življenja na kmetijah.

Usklajevali in iskali smo zakonske rešitve za enotno promocijo kmetij, vključenih v blagovno znamko Dobrote slovenskih kmetij, ki bi pokrivala izključno slovenske pridelke in izdelke.

Festival Dobrote slovenskih kmetij je osrednji dogodek za promocijo slovenskih pridelkov in izdelkov kmetij.

NAJBOLJŠE JE BLIZU!

WWW.DOBROTESLOVENSKIHKMETIJ.SI

Poudarek dela Javne službe kmetijskega svetovanja na področju kmečke družine in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji je osredotočen na seznanjanje članov kmetij z možnostmi in priložnostmi, ki jih posamezna kmetija nudi za diverzifikacijo dejavnosti na kmetiji, ter dvig kakovosti življenja in nudenje pomoči pri tem. Delo temelji na osnovnem analiziranju in informiranju članov kmetije (terenski svetovalci/ke), nato koordinatorji opravijo celostno presojo in priprave na strokovno izvajanje, v katerega se vključujejo tudi skupni specialisti za posamezno vrsto dopolnilne dejavnosti na kmetiji ter strokovnjaki s področja ekonomike in socialne varnosti.

2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN

2.3.1 EKONOMSKO, DAVČNO SVETOVANJE, FADN

FADN knjigovodstvo

Izvedene aktivnosti:

Na področju vodenja FADN smo sodelovali s kmetijami, ki so bile vključene v FADN vzorec 2022 pri pripravi popisnih listov, usklajevali seznam vzorčnih kmetij, pripravljali seznam potencialnih kandidatov za vstop med vzorčne kmetije in spodbujali k oddaji manjkajočih poročil za leto 2022. Potencialnim kandidatom za vzorčno kmetijo smo pripravili izračune standardnega prihodka (SO). Kmetijam, ki so bile na novo povabljene v FADN vzorec 2022, smo razložili postopek zapisovanja podatkov in celotnega sistema vodenja FADN knjigovodstva ter jih spodbujali k podpisu pogodbe za leto 2022. Kmete smo spodbujali tudi za redno zapisovanje podatkov in pošiljanje le-teh v računovodske pisarne. Svetovali smo v zvezi z izboljšanjem zbranih podatkov in poročil kmetij (svetovanje posameznim kmetijam po pregledu delnih poročil o pravilnosti, individualno svetovanje, priprava podatkov ob začetku vodenja FADN, reševanje težav pri vodenju ...). Pregledovali smo FADN obdelave in jih tolmačili vlagateljem, saj so bili ti podatki podlaga za pripravo letnih poročil o učinkih nepovratnih sredstev, zato so obvezniki v tem delu pokazali večje zanimanje. Poleg individualnega svetovanja smo za kmete izvedli različna predavanja in delavnice (o pomenu vodenja FADN knjigovodstva, delavnice za začetnike, ki imajo obveznost vodenja FADN knjigovodstva, FADN za mlade prevzemnike, razumevanje FADN podatkov, splošno o FADN, pomoč pri izpolnjevanju popisnih listov, uporabnost rezultatov obdelav FADN ...). Izvedli smo panožne krožke za rejce mleka na osnovi podatkov FADN. Izvajali smo medijske in promocijske aktivnosti (objava član-

kov o FADN knjigovodstvu v različnih medijih ter na spletnih straneh KGZS in kmetijsko-gozdarskih zavodov) in sodelovali pri načrtovanju ter izvedbi skupnega dogodka na sejmu Agra »Zakaj je knjigovodstvo FADN pomembno za mojo kmetijo«.

Od skupno povabljenih in vključenih 826 poročevalskih kmetij v Vzorec FADN 2022 je 821 kmetij uspešno oddalo vseh 27 poročil in izpolnilo vse obveznosti glede sodelovanja.

Ekonomsko in davčno svetovanje

Izvedene aktivnosti:

Na področju ekonomike in davčnega svetovanja smo v lanskem letu svetovali in pomagali pri oddajanju poročil v zvezi s poročanjem o doseženih ciljih na kmetijah iz naslova pridobljenih sredstev. Prav tako smo svetovali o izdajanju računov za kmete v primerih gotovinskega poslovanja in poslovanja s proračunskimi uporabniki. Svetovali smo v zvezi z ukrepi kmetijske politike v povezavi s škodo po zmrzali, interventnimi davčnimi spremembami, informacijami glede možnosti socialnega zavarovanja v kmetijstvu in podobno.

Svetovali smo tudi v zvezi z obračuni DDV (doba-va blaga iz drugih držav članic, iz njihovih skladišč, prodaja iz Slovenije v druge države članice, priprava ustrezne dokumentacije in roki za oddajo poročil, primeri, ko FURS uporabi inštrument zavarovanja plačila DDV, postopek spremembe DDV zavezanca na kmetiji, postopek prehoda iz pavšalista v DDV zavezanca, kako izvesti postopek v eDavkih, pooblaščenje oseb, vodenje evidenc, oddajanje DDV obračuna, obvezno izdajanje računov in vzpostavitve »davčne blagajne« za gotovinsko poslovanje). Svetovali smo glede priprave navodil za elektronsko vlaganje zahtevkov za vračilo trošarine za gorivo v sodelovanju s FURS-om.

Izvajali smo delavnice na temo davčne zakonodaje. Svetovali smo o oddaji obračuna akontacije od dohodka iz dejavnosti in o novi vrednosti pavšalnega zdravstvenega prispevka.

Izvajali smo posodobitve kataloga kalkulacij (e-oblika) in pripravljali druge kalkulacije za potrebe javnih razpisov ali svetovanj.

Izvajali smo svetovanja na temo vključitev v zavarovanja iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti, kar posledično pomeni izboljšanje finančne situacije na kmetijskem gospodarstvu po zaključenem aktivnem kmetovanju.

Udeležili smo se ogledov dobrih praks in skupščine DAES ter mednarodne konference DAES.

Kmete smo informirali s članki, prispevki na televiziji in radiu ter z izvedbo seminarjev s praktičnimi prikazi vnosov na območju cele države.

2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija

2.4.1 SPODBUJANJE POVEZOVANJA PRIDELOVALCEV

Izvedene aktivnosti

Kot info točka za odvajanje prispevka IK in shem kakovosti smo reševali zaplete glede odvajanja prispevka s kmetije z več vrstami živali, problematiko IK-certificiranja majhnih trgovin, da ali ne – prednosti in slabosti, pregledali smo uradne podatke o velikosti trgovin z živali, pregledali število prodajalen po trgovcih in vzpostavili aktivno medinstitucionalno sodelovanje pri reševanju problema. Imeli smo več delovnih sestankov za pripravo specifikacije IK-drobica in pripravili seznam aditivov, ki so prepovedani oziroma dovoljeni v sami specifikaciji. Ugotavljali smo, kakšne so možnosti pridobitve ene liste z vsemi certifikati s področja IK, primar, predelava oziroma izdelki. Predeli smo predlog osnutka specifikacije »zasavska jetrnica« in imeli informativni delovni sestanek glede pravilnega pristopa iterključnih elementov za pripravo specifikacije »zasavska jetrnica«. Aktivno smo delali na področju javnega naročanja hrane v javne zavode, pripravili nabor težav in predlogov, aktivno sodelovali z inštitucijami in ministrom na najvišji ravni, posebno še z vidika dražitve hrane. Sodelovali smo v medresorni skupini NIJZ – Prehranska varnost Slovenije v kriznih razmerah (Ukrajina) in pripravili pregledno gradivo strateških predlogov za povečanje samooskrbe v kriznih razmerah. Kot vsako leto smo izvedli aktivnosti TSZ, obvestila in gradivo o prednostih uživanja kmečkega mleka. Aktivno smo delovali v Šolski shemi in reševali problematiko ČŠOD-ja glede računa s kmetije brez vrednosti soli v izdelku. Kot avtorji poglavji v priločniku za strokovne delavce v vzgojno-izobraževalnih zavodih smo izvedli predavanje o pomenu lokalne hrane in shemah kakovosti v sklopu Šolske sheme. Sistematično smo pristopili k predlogom, izhodiščem in vsebinam Akcijskega načrta za manj izgub hrane in zavržene hrane ter aktivno sodelovali v vladni skupini. Pripravili smo strokovna članka o samooskrbi, prehranski varnosti, krizi in samooskrbi. Pomagali smo tudi stranki glede postavitve cene pri kmečkem jogurtu in govorili o zakonodaji, ki opredeljuje možnost spuščanja odpadnih vod iz mlekarnice v gnojnično jamo.

Skupni specialisti, ki pokrivajo zelo ciljne panoge, so bili aktivni tudi na področjih, povezanih s shemami in kratkimi verigami dobave živil s področja dopolnilnih dejavnosti, predelave mesa na kmetiji, hmeljarstva, pridelave ter predelave zelenjave in ekološkega kmetovanja, nekateri terenski svetovalci ter strokovna sodelavka pa so delali na področju turizma na kmetijah. Zbrali smo pripombe in po-

bude na Strategijo za manj izgub in manj odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano, svetovali v zvezi z vstopom v shemo Izbrana kakovost in vpisom v katalog živil za javno potrošnjo DSK, pomagali pri reševanju težav kmetov, ki dobavljajo v javne ustanove, ter svetovali na področju direktne prodaje. Pojasnjevali smo glede načina plačevanja prispevka za promocijo pri posameznih sektorjih (mleko, meso, sadje). Združenju hmeljarjev smo svetovali glede izvedbe notranje in zunanje kontrole, priprave dokumentacije za presoje za ZGO štajerski hmelj, sodelovali smo pri vsakoletnem postopku certificiranja zgornjesavinjskega želodca, tako v notranji kot zunanji kontroli. Aktivni smo bili pri vzpostavitvi sodelovanja med skupinami kmetov in javnimi zavodi pri dobavi hrane. Pomagali smo tudi pri vzpostavljanju poslovnega sodelovanja med pridelovalci ter pri vzpostavitvi kratkih tržnih verig za kmetijske pridelke in izdelke, ustanovili smo gospodarsko interesno združenje pridelovalcev krompirja. Aktivnosti v zvezi s promocijo kakovosti hrane so potekale tudi pri pripravi razstave Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju. Svetovalci vseh zavodov so sodelovali pri prijavi udeležencev in dostavi ter ocenjevanju vzorcev. Obveščali in ozaveščali smo širšo javnost (potrošnike) o pomenu shem višjih kakovosti in o varnosti, za katero ti izdelki jamčijo. Še zlasti pomembna sta bila obveščanje glede novo uvedene sheme Izbrana kakovost Slovenije in podpora pri preusmeritvah v ekološko predelavo. Svetovali smo pri izdelavi vlog in ostalih postopkov za pridobitev znaka kakovosti. Informirali smo kmete o načelu kratkih nabavnih verig, načelih trženja in vzpostavitvi sodelovanja ter jih k temu spodbujali. Informirali smo javne zavode in druge javne naročnike ter gostinske obrate o možnostih naročanja živil iz lokalnega okolja in o ekatalogu. Največ smo naredili na področju neposredne prodaje in kratkih verig, povezovanja med posameznimi pridelovalci, in pridelovalce spodbujali, da bi se več odločali tudi za predelavo pridelkov. Promocija lokalne hrane je potekala tudi v šolah in vrtcih preko delavnic z otroki, s starši otrok in seveda na srečanjih z delavnicami na dnevih slovenske hrane na šolah in ob izvedbi »tradicionalnega slovenskega zajtrka«. Sodelovali smo tudi pri izvajanju spremljevalnih vsebin Šolske sheme na različnih lokacijah po vsebinah pridelave, predelave sadja, zelenjave, mleka, medu in oljčnega ter bučnega olja. Izvedli smo tudi strokovni dogodek »Vinski letnik VD Podravje 2020« – spodbujanje poslovnega povezovanja vinogradniških kmetij. Strokovno smo sodelovali pri povezovanju vinarjev za skupni nastop, kot sta blagovna znamka »Pubec« – Štajerka mlada vina in povezovanje tržnih vinarjev pod »Združenje Vinorodna Štajerska«. Nadaljevali smo s pripravo koncepta in smernic medsebojnega povezovanja ponudnikov

kmetijske dejavnosti. Pripravljali smo program za področje distribucije lokalne, ekološke in biodinamične hrane v javne zavode: »Lokalno je obetavno«. Ekološke kmetije smo spodbudili k predstavitvi svoje lokalne ponudbe na spletnem zemljevidu lokalne oskrbe radija 30–50 km. Izvedli smo lokalna ocenjevanja živil (vin, žganja, likerjev, sirov ...). ali na njih sodelovali. Zagotavljamo informacijsko točko za promocijo kmetijskih pridelkov in živil, ki obvešča zavezanca za plačilo prispevka za promocijo kmetijskih pridelkov in živil ter zainteresirane za novo nacionalno shemo Izbrana kakovost. Soorganizirali smo posvete o prodaji s kmetij v javne zavode in pomoči pri izpolnjevanju obveznosti in oddaji »prp poročil« iz naslova podukrepa 3.1 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti. Informirali smo kmetovalce in javne zavode o možnostih naročanja hrane preko e-kataloga. Nismo svetovali le glede samega vpisa v e-katalog in pomagali kmetijam pri tem, temveč smo tudi svetovali glede navedb živil, kategorizacije in izračuna hranilne vrednosti. Sodelovali smo pri povezovanju za prodajo pridelkov in izdelkov kmetij v okviru združenih koticov in skrbeli za vsebine na portalu Dobrote slovenskih kmetij.

Sodelovali smo pri pripravi sistemskih ukrepov v sodelovanju z vsemi državnimi inštitucijami in ministrstvi glede prehranske varnosti države ob nastali krizi in podražitvi hrane.. Izobraževali smo strokovne delavce v vzgojno-izobraževalnih zavodih po priročniku Šolske sheme o lokalnem sadju in zelenjavi ter shemah kakovosti (okrog 400 udeležencev). Smo tudi info točke za shemo »Izbrana kakovost«.

2.5 Izvajanje Programa razvoja podeželja 2014–2020

2.5.1 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA PODUKREPOV 6.1 IN 6.3 IZ PRP 2014–2020

Kmetijski svetovalci, zaposleni v Javni službi kmetijskega svetovanja pri KGZS, so pomagali pri pripravi vlog 2409 malim kmetijam, ki so kandidirale na razpisu 6.3 Pomoč za zagon dejavnosti, namenjene razvoju malih kmetij.

Izvedene aktivnosti:

Koordinirali smo izvedbo osebnega svetovanja upravičencem 2. JR 6.3 na področju izpolnjevanja

zahtev iz uredbe in razpisa. Za svetovalce smo za ta namen izdelali svetovalni list z navedbo vseh pomembnih datumov in navodili, kako naj upravičenec ravna, da bo izpolnil obveznosti 2. JR 6.3, da se bo izognil kršitvam iz kataloga sankcij. Svetovanje so svetovalci upravičencem izvedli skupaj z izdelavo zbirne vloge. S tem smo pomembno zmanjšali možnost kršitev in vračil sredstev iz naslova 2. JR 6.3, do katerih praktično ni prišlo. K temu je pripomoglo tudi to, da smo se z agencijo dogovorili za sistem prijave suše kot višje sile pri upravičencih, ki zaradi suše niso uspeli doseči minimalne zahtevane obtežbe bodisi iz naslova zahtev uredbe bodisi iz naslova ciljev poslovnega načrta. Veliko je bilo tudi neposrednega svetovanja kmetom.

Pri izvajanju ukrepa 6.1 smo na zahtevo agencije posredovali, da FADN vzorčniki niso prejeli pozivov za oddajo letnih poročil. Koordinirali smo izvedbo osebnega svetovanja upravičencem 6.1, ki v rednem roku niso uredili stanja v zbirnih vlogah, da bi stanje površin oziroma živali ustrezalo zahtevam uredbe oziroma ciljem iz poslovnega načrta. Upravičence na razpisu 6.1, ki so si za cilj izbrali pridobitev novih znanj, smo preko svetovalcev obveščali o možnih izobraževanjih, ki jih je za njih pripravila KGZS. Agenciji smo podali številne pobude za nadgradnjo aplikacije za vnos vloge 6.1., predvsem o možnosti predčasnega vnosa zahtevka. Za svetovalce smo organizirali predstavitev 8. JR 6.1, ki so jo izvedli zaposleni na MKGP, in koordinirali predstavitve osmega javnega razpisa 6.1 za kmete in širšo javnost na območjih kmetijsko-gozdarskih zavodov.

Po nalogu agencije smo svetovalce opremili s spisikom upravičencev 6.1, ki tudi po pozivu niso oddali letnega poročila, in jim naročili, naj omenjenim upravičencem osebno svetujejo. Veliko je bilo tudi neposrednega svetovanja kmetom.

Pri pripravi SN 2023–2027 smo z ministrstvom sodelovali pri pripravi vsebin in pogojev za intervencijo IRP 24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov, pri čemer smo izpostavili predvsem način izračuna in višino vstopnega praga za prej omejeno intervencijo.

Kolege svetovalce smo o aktualnih vsebinah informirali preko intraneta v obliki PRP-novic.

Upravičenci so bili informirani preko člankov, objavljenih v lokalnem časopisu, zborničnem glasilu Zelena dežela, Kmečkem glasu, preko radijskih prispevkov, spletne strani KGZS in zavodov ter preko elektronske pošte. Skupaj z Mrežo za razvoj podeželja in ZSPM smo organizirali strokovno ekskurzijo na Hrvaško, katere udeležili predstavniki ministrstva, agencije, ZSPM, KGZS infotočke in iz SKS.

Na terenu so potekale naslednje aktivnosti:

- Obveščanje glede pogojev prijave za podukrep 6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete

za leto 2021 (PRP 2014–2020) in svetovanje glede izpolnjevanja obveznosti po prejeti pozitivni odločbi (oziroma v času izvajanja poslovnega načrta) in o obveznostih po drugem izplačilu sredstev za objavljene javne razpise iz podukrepa 6.1 v obdobju od 2018 do 2022.

- Obveščanje in svetovanje glede pogojev prijave na objavljen javni razpis podukrep 6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete za leto 2022.
- Svetovanje in pomoč pri pravi poročila o doseganju ciljev iz naslova podukrepa 6.1 (4-7.JR) in pripravi zahtevka za izplačilo drugega obroka finančnih sredstev.

- Svetovanje in pomoč pri pravi poročila o doseganju ciljev iz naslova podukrepa 6.3 (2-3.JR) in pripravi zahtevka za izplačilo drugega obroka finančnih sredstev.
- Svetovanje preko telefona, elektronske pošte, spletnih aplikacij, v pisarni in na terenu glede pogojev izpolnjevanja obveznosti ob izvajanju poslovnega načrta (izpolnjevanje razvojnih ciljev) iz naslova podukrepa 6.3 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete (2 in 3. JR).
- Svetovanje in pomoč pri pravi poročila o doseganju ciljev iz naslova podukrepa 6.3 (1.JR) in pripravi zahtevka za izplačilo drugega obroka finančnih sredstev.
- Predavanja, predstavitve pogojev za prijavo na JR, delavnice z vsebino realizacije razvojnih ciljev.
- Svetovanje interesentom za kandidiranje na naslednjem razpisu za mlade kmete v novem programskem obdobju (prenos kmetij, izobrazba ...) in njihovo evidentiranje.
- Udeležba na sedmem srečanju mladih kmetov v decembru, ki je bilo v Medvodah, in na eni izmed delavnic smo bili moderatorji.

2.5.2 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA NALOŽBENIH PODUKREPOV

Na podlagi izvedenega osebnega svetovanja ob pripravi PRP vloge oziroma PRP zahtevka, ki so ga pripravili kmetijski svetovalci, zaposleni v Javni službi kmetijskega svetovanja pri KGZS, je agencija v letu 2022 obravnavala skupno 4326 vlog (od tega 985 vlog za razvoj primarne kmetijske dejavnosti, 149 vlog za razvoj predelave hrane in trženja, 171 vlog za pomoč zagonu dejavnosti za mlade kmete ter 493 vlog za sečnjo, spravilo lesa in predindustrijsko predelavo lesa), 1302 zahtevka ter izdala 3.507 odločb v višini 80,8 milijona evrov.

Izvedene aktivnosti:

Leto 2022 je bilo zelo intenzivno leto PRP naložbenih razpisov. Na SKG smo za potrebe terena koordinirali izvajanje kar devetih javnih razpisov za naložbene ukrepe (JR 8.6, 22 JR 4.1, 23 JR 4.1, 24 JR 4.1 in 7 JR 4.2), za štiri javne razpise (25.JR 4.1, 8.JR 4.2, 26.JR 4.1, 9JR 4.2) pa smo organizirali izobraževanje za KGZS infotočke in koordinirali izvajanje informiranja kmetov ter širše javnosti na terenu kmetijsko-gozdarskih zavodov.

Preko celega leta smo veliko sodelovali z AKTRP, kjer smo na koordinacijskih sestankih prejeli usmeritve za izvajanje aktualnih javnih razpisov. Svetovalcem smo posredovali posodobljena navodila za izvedbo zahtev podukrepov 4.1 in 4.2 v pomoč KGZS info točkam za izvajanje osebnega svetovanja in kot pomoč pri pripravi izobraževanj ter delavnic na temo priprave vlog in obveznosti, ki izhajajo iz PRP odločb in razpisov (priprava zahtevkov in letnih poročil). Posredovati smo morali zlasti pri pridobivanju odgovorov na temo priprave zahtevkov za podukrep 6.4. Za svetovalce smo morali priskrbeti veliko odgovorov na temo investicij v pridobivanje sončne energije pri razpisih 4.1 in 4.2. V pomoč pri tem smo organizirali tudi izobraževanje Optimizacija porabe energije na kmetiji, ki so se ga udeležili tudi predstavniki ministrstva in agencije.

Na zahtevo agencije smo na terenu reševali težave zaradi sprememb vrednosti stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije v katalogu stroškov, kar je bilo tudi razlog za podaljševanje razpisov 4.1 in 4.2. Poskrbeli smo, da so svetovalci ustrezno svetovali kmetom, ki so od agencije dobivali pozive za razjasnitev dodatnih točk iz naslova TNP.

Sodelovali smo pri pripravi naložbenih intervencij iz naslova SN 2023–2027 in obveščali teren o ključnih spremembah glede na naložbene ukrepe PRP 2014–2020.

Kolege svetovalce smo o aktualnih vsebinah informirali preko intraneta v obliki PRP-novic.

Upravičenci so bili informirani preko člankov, objavljenih v lokalnem časopisu, v zborničnem glasilu Zelena dežela, v Kmečkem glasu, preko radijskih prispevkov, spletne strani KGZS, zavodov ter preko elektronske pošte.

Na terenu so potekale naslednje aktivnosti:

- Obveščanje glede pogojev prijave na javni razpis iz PRP 2014–2020(2022) – INFO-točka.
- Obveščanje in svetovanje glede pogojev prijave na objavljene javne razpise iz podukrepov: javni razpis za podukrep 8.6, javni razpis za operacijo naložbe v predindustrijsko predelavo lesa iz PRP 2014–2020 za leto 2021, javni razpis za operacijo naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa iz PRP 2014–2020 za leto 2021, osmi javni razpis iz podukrepa 4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov za leto 2022-distribucijski centri, 25. javni razpis iz podukrepa 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva za leto 2022, tretji javni razpis za podukrep 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, operacija: Tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom, deveti javni razpis za podukrep 4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov za leto 2022 – naložbe, namenjene krožnemu gospodarstvu, 26. javni razpis za podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva za leto 2022, operacija: Naložbe za izboljšanje splošne učinkovitosti in trajnosti kmetijskih gospodarstev, namenjene naložbam v krožno gospodarstvo na kmetijskih gospodarstvih, peti javni razpis za podukrep 16.2 Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij, peti javni razpis za podukrep 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva; operacija: Gradnja namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom, peti javni razpis za podukrep 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, operacija: Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih, deseti javni razpis za podukrep 4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov
- Svetovanje glede izpolnjevanja obveznosti po prejeti pozitivni odločbi in o obveznostih po izplačilu sredstev za objavljene javne razpise za prejemnike pozitivnih odločb iz zgoraj navedenih javnih razpisov.

- Svetovanje in pomoč pri pravi zahtevkov za vlagatelje, ki so prejeli sredstev iz naslova zgoraj navedenih javnih razpisov in iz naslova javnega razpisa iz podukrepa 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva – Izvedba agromelioracije na komasacijskih območjih in Izgradnja namakalnih sistemov z več uporabniki.
- Svetovanje in pomoč pri pripravi letnih poročil (prp-poročila) glede izpolnjevanje ekonomskih in drugih meril za zgoraj navedene podukrepe oziroma javne razpise (podukrepi 4.1, 4.2, 6.4, 8.6, 4.3).

2.5.3 DODATNE AKTIVNOSTI V ZVEZI Z IZVAJANJEM DRUGIH UKREPOV (SODELOVANJE, ORGANIZACIJE IN SKUPINE PROIZVAJALCEV TER SCHEME KAKOVOSTI)

Eden večjih dosežkov specialistične skupine za razvoj podeželja, ki deluje v okviru Javne službe kmetijskega svetovanja pri KGZS, je bil to, da je ministrstvo Javni službi kmetijskega svetovanja v bodočem izvajanju SN 2023–2027 zaupalo izvajanje celostnega sistema inovacijskega posredništva in ga dodalo kot novo nalogo v izhodišče za program dela JSKS za leto 2023.

Izvedene aktivnosti:

Da smo v letu 2022 uspeli v okviru JSKS pridobiti izvajanje celostnega sistema inovacijskega posredništva, smo v okviru specialistične skupine za razvoj podeželja pripravili predstavitev delovanja specialistov za razvoj podeželja na področju priprave in izvajanja različnih razvojnih projektov s poudarkom na posredniški vlogi specialistov za razvoj podeželja pri nastanku in izvedbi projekta. Ministrstvu smo na primeru konkretnega EIP projekta Embriotransfer predstavili vlogo JSKS v okviru inovacijskega trikotnika. Na letnem posvetu JSKS smo predstavili referat na temo izvajanja celostnega sistema inovacijskega posredništva v okviru JSKS in referat Izvajanje EIP – izkušnje svetovalcev, iz katerih je bilo razvidno, da specialistična skupina za razvoj podeželja v sodelovanju z ostalimi svetovalci specialisti in terenskimi svetovalci že izvaja pretežen del aktivnosti inovacijskih posrednikov.

Za potrebe novih tem v petem JR 16.2 smo med kmetijskimi svetovalci izvedli spletno anketo, s pomočjo katere smo zbirali probleme kmetov, in rezultate posredovali ministrstvu. Enako anketo je pripravilo ministrstvo in naša naloga je bila, da smo omenjeno anketo širili med kmete.

Posredovali smo pri sestavi partnerstva za EIP pro-

jekt Entomofarming.

Organizirali smo predstavitev petega JR 16.2, ki so jo izvedli sodelavci MKGP, za specialiste za RP, da so pridobili potrebna znanja za informiranje in pomoč pri pripravi vlog potencialnim upravičencem in za potrebe javne predstavitve razpisa potencialnim upravičencem in širši javnosti. Sodelovali smo pri promociji odobrenih EIP projektov in širili uporabne rezultate teh projektov med svetovalce in kmete. Udeležili smo se spletnih predstavitev izvajanja inovacijskega posredništva v Belgiji in na Bavarskem, ki ga je za nas organiziralo ministrstvo.

Sodelovali smo pri pripravi intervencij iz naslova SN 2023–2027 (horizontalni cilj AKIS) in obveščali teren o ključnih spremembah glede izvajanja ukrepa Sodelovanja iz PRP 2014–2020.

Na terenu so potekale naslednje aktivnosti:

- Obveščanje glede pogojev prijave na javni razpis iz podukrepa 3.1 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti in izpolnjevanje pogojev ob vključevanju v ta ukrep.
- Svetovanje in seznanjanje s pogoji za registracijo skupine in organizacije proizvajalcev ter z možnostjo prijave na podukrep 9.1 Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju.
- Nudili smo strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje v OP in SP ter druge oblike povezovanja.
- Obveščanje glede pogojev prijave na javni razpis iz podukrepov 16.2 in 16.5.

3. SVETOVANJE IN POMOČ PRI UVELJAVLJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE

3.1 Informiranje vlagateljev pri izvajanju ukrepov kmetijske politike v okviru zbirne vloge

3.1.1 INFORMIRANJE VLAGATELJEV PRI IZVAJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE Izvedene aktivnosti:

Za informiranje upravičencev smo pred kampanjo za oddajo zbirnih vlog za leto 2022 izvedli informativna usposabljanja vlagateljev, kjer smo upravičence seznanili z vsemi novostmi, načinom vlaganja zahtevkov in obveznostmi, ki jih morajo izpolnjevati. Za javno informiranje smo pripravili številne članke za različne tiskane medije in prispevke za radijske postaje, na spletni strani KGZS pa smo pripravljali in sproti ažurirali rubriko »Vse o zbirnih vlogah 2022«, kjer so bile vlagateljem dostopne vse informacije, ki jih potrebujejo za oddajo zbirnih vlog in izvajanje posameznih ukrepov SKP.

V okviru te naloge smo svetovali glede izvajanja ukrepov kmetijske politike, predvsem na področjih neposrednih plačil, izvajanja zelene komponente, območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, kmetijsko-okoljsko podnebne programa, dobrobiti živali, ekološkega kmetovanja in navzkrižne skladnosti.

Na področju uveljavljanja ukrepov skupne kmetijske politike pri zahtevkih za površine in živali smo vlagateljem nudili informacije in pomoč pri vlaganju zahtevkov, dopolnjevanju že vloženih zahtevkov, odstopu od zahtevkov, uveljavljanju in dokazovanju višje sile, pojasnjevanju predpisanih zahtev in pogojev posameznih ukrepov ter obrazložitvah izdanih odločb, ki so jih prejeli vlagatelji. Svetovali smo glede vključitev v ukrepe kmetijske politike in o možnostih za pridobitev sredstev na razpisih, na področju obveznosti kmetijskega gospodarstva, ki izhajajo iz predpisanih zahtev ravnanja ter standardov navzkrižne skladnosti, varovanja okolja in narave, ohranjanja kmetijskih zemljišč in podobno. Veliko vprašanj je bilo na temo neposrednih plačil (pridobitev plačilnih pravic, ukrep zelenjadnice – dokazovanje pridelave zelenjadnic, obvezno obdobje pridelovanja zelenjadnic), dobrobiti živali – koprolška analiza pri govedu in drobnici, vrednosti plačila za govedo in drobnico, vodenja dnevnika paše ter glede izpolnitve izjave o odgovornosti in upravljanju kmetije.

Izvajali smo tudi svetovanja in pojasnjevanja glede Registra kmetijskih gospodarstev (ustrezno urejanje zadev glede kmetijskih gospodarstev, nosilcev in članov kmetijskih gospodarstev in pravilne prijave njihovih površin (urejanje GERK-ov), trajnih nasadov itd.). Svetovali smo tudi na področju izvedenih kontrol na kmetijskih gospodarstvih in pomagali pri ustreznih načinih vodenja zahtevanih evidenc na kmetijah. Kmetovalcem smo pomagali z razlago odločb in informiranjem glede izplačil.

Kmetijski svetovalci, zaposleni v Javni službi kmetijskega svetovanja pri KGZS, so pomagali 54.930 kmetijam z informiranjem, svetovanjem in vnosom vlog (99 odstotkov vseh vlog).

V izvedbo je bilo vključenih 214 kmetijskih svetovalcev, aktivnosti so se izvajale na 72 lokacijah po vsej Sloveniji.

JSKS je kmetom pomagala do prejema skupno več kot 220 milijonov evrov.

3.2 Neposredna plačila – zelena komponenta

3.2.1 NEPOSREDNA PLAČILA – ZELENA KOMPONENTA

Izvedene aktivnosti:

V okviru te naloge smo predvsem kmetijam, vključenim v KOPOP ukrepe, osebno svetovali na področju izvajanja zelene komponente in usklajevanja kolobarja. Kmetom smo predstavili možnosti, ki jih imajo za izpolnjevanje pogojev pri diverzifikaciji kmetijskih rastlin, obdelavi površin z ekološkim pomenom (PEP) in ohranjanju okoljsko občutljivega trajnega travinja v območju Nature 2000. Kmetom smo nudili pomoč pri izračunih deležev kmetijskih površin, ki jih morajo nameniti posameznemu ukrepu zelene komponente, in jim svetovali pri izbiri dovoljenih rastlinskih vrst ter ustreznih sort.

Poleg usposabljanj, ki so potekala pred kampanjo za oddajo zbirnih vlog za leto 2022, in osebnih svetovanj smo kmete na tem področju informirali tudi z objavami člankov v zborničnem glasilu Zelena dežela ter z radijskimi prispevki. Svetovali smo tudi v okviru tehnološkega svetovanja.

3.3 Navzkrižna skladnost

3.3.1 NAVZKRIŽNA SKLADNOST

Izvedene aktivnosti:

V okviru izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja smo izvajali kmetijsko svetovanje iz vsebin navzkrižne skladnosti. Svetovanje smo prilagodili ugotovitvam in priporočilom kontrolne inštitucije, ki je ugotavljala napake v navzkrižni skladnosti. Te napake so tako kot v preteklih letih v največji meri povezane s pomanjkljivim vodenjem evidenc, spoštovanjem rokov in podobno. Spodbudno pa je, da se število kršitev letno zmanjšuje. V letu 2022 ni bilo sprememb zakonodaje oziroma Uredbe o navzkrižni skladnosti, zato na področju prilagoditve Priročnika o navzkrižni skladnosti ni bilo potrebnih aktivnosti. Javna služba kmetijskega svetovanja je tudi članica delovne skupine za pogojenost, kar je nova intervencija v novi SKP, ki bo nadomestila sedanjo navzkrižno skladnost.

Poudarek dela na področju navzkrižne skladnosti je bil na odpravljanju napak, ki so se na podlagi analize kontrol največkrat pojavljale na kmetijskih gospodarstvih, ter izvajanju svetovanj s tega področja. Veliko aktivnosti je bilo usmerjenih tudi v nove zahteve iz pogojenosti.

4. SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, ORGANIZACIJ PRIDELOVALCEV IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

4.1 Vzpostavljanje lokalnih partnerstev, organizacij proizvajalcev, drugih oblik proizvodnega združevanja in novih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev

4.1.1 ORGANIZACIJE IN SKUPINE PROIZVAJALCEV (V NADALJEVANJU OP-JI IN SP-JI) TER DRUGE OBLIKE POVEZOVANJA

Izvedene aktivnosti:

V letu 2022 smo nadaljevali z informiranjem in svetovanjem za večje povezovanje med tržnimi pridelovalci in formalno vzpostavitev ene od možnih oblik, kot so organizacije proizvajalcev, skupine proizvajalcev, in drugih oblik proizvodnega združevanja. Kmetijam smo predstavljali dobre tuje prakse v razvitih državah EU (Avstriji, Italiji, Nemčiji), nudili smo jim strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje kot tudi pri pripravi dokumentov pri morebitnih prijavih na tovrstne razpise. Sodelovanje smo spodbujali tudi v okviru različnih delovnih teles, združenj, rejskih organizacij, društev, povezovalnih verig in strokovnih odborov pri KGZS, tako da smo člane informirali o možnosti povezovanj ter jih spodbujali k večji aktivnosti na tem področju. Aktivno smo se vključevali tudi v delo rejskih organizacij. Izvedli smo naslednje konkretne naloge:

- Hmeljarjem smo v okviru krožka predstavili možnosti glede povezovanja v organizacijo proizvajalcev, a glavni problem še vedno ostajajo trženje in individualne pogodbe, ki jih imajo sklenjene za prodajo hmelja in jih ne želijo dati na skupni vpogled.
- Zagotavljali smo strokovno podporo povezovanju turističnih kmetij v okviru Združenja turističnih kmetij Slovenije in ob 25. obletnici delovanja izvedli dvodnevno študijsko potovanje za slovenske novinarje ter slavnostno prireditve.
- Na Gorenjskem je bilo ustanovljeno Gospodarsko interesno združenje pridelovalcev krompirja, ki mu nudimo strokovno podporo.
- Na področju sadjarstva smo svetovali pri krepitvi organiziranosti že formalno potrjenega OP-ja (Pohorke).
- V Pomurju smo se povezali z zavodom Kocljovina v Prosenjakovcih z namenom nadaljnega projektnega sodelovanja ter S TVG Cankova – Inštitutom za trajnostne tehnologije in materiale, s katerim smo začeli sodelovati v zvezi z izgradnjo centra za

pridelavo in predelavo industrijske konoplje.

- Povezali smo se z Radensko in začeli snovati lokalni projekt, preko katerega bi sodelovali in povezali lastnike lokalnih kmetijskih obdelovalnih površin in lokalne skupnosti pod sloganom Lokalno je obetavno.
- Povezali smo se tudi z Ekološko civilno iniciativo Slovenije (EKOCI Slovenija) in pripravili seznam lokalnih ponudnikov oziroma kmetij, ki pridelujejo predvsem na ekološki, biodinamični način za namen dobave živil za potrebe prehrane v waldorfskem vrtcu in v na novo odprti waldorfski šoli v Pomurju.
- Sodelovali smo na različnih dogodkih, sestankih, delavnicah in predstavitev, v organih lokalnih akcijskih skupin (upravni odbor, nadzorni odbor, ocenjevalna komisija), pri načrtovanju razvoja lokalnih območij (načrtovanje lokalnih projektov skupaj z ostalimi deležniki lokalnega razvoja) in sodelovali z inštitucijami ter organi s področja regionalnega razvoja.
- Sodelujemo pri delu sveta zavoda Triglavski narodni park.
- Svetovali smo glede načina organiziranosti in tehnologije pridelave zelenjave v Zadrugi Jarina in Združenju za integrirano pridelavo zelenjave.
- Svetovali in pomagali smo pri prodaji kmetijskih pridelkov in izdelkov javnim zavodom.
- Svetovali in pomagali smo pri izvajanju aktivnosti v okviru odobrenih projektov iz podukrepa 16.4: Podpora za horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov ter za promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov (KZ Sevnica, Evrosad d.o.o., KZ Metlika ...).

V letu 2022 smo svetovali glede možnih oblik povezovanja in pridobivanja finančnih podpor zlasti na področju povezovanja hmeljarjev v OP-jih, pridelovalcev krompirja v okviru GIZ-a, nudili smo nasvete centru za pridelavo in predelavo industrijske konoplje, povezali smo lokalne ponudnike ekoloških in biodinamičnih živil v Pomurju, svetovali Zadrugi Jarina in Združenju za integrirano pridelavo zelenjave glede povezovanja in načina organiziranosti ter pomagali pri vzpostavitvi kratkih dobavnih verig v različnih delih Slovenije.

re higienske prakse za predelavo oljk v oljčno olje in pripravo namiznih oljk, izdelali smo prvi osnutek za širše usklajevanje in pregled. Z delom bomo nadaljevali v letu 2023. Pripravili smo izhodišča DHP po vsebinah pasjih iztrebkov, pripravili obrazložitev za svetovanje, kakšna je razlika v primarni pridelavi in predelavi na mestu izvora živila, zakaj DHP in ne HACCP. Pripravili smo predavanje in izvedli tudi delavnico za koordinatorje dopolnilnih dejavnosti: Kako vzpostaviti dobro higiensko prakso na kmetiji za različne vrste predelave na kmetiji.

Svetovali smo glede razlik med registracijo in odobritvijo obrata, zakola ene govedi za lastne potrebe, z odgovornimi inštitucijami smo uskladili, da izjava ob zakolu za lastne potrebe IK ne vsebuje zakonsko neosnovanih podatkov, glede obnovljive embalaže, deklaracije in tehtnice ter zavezanosti k umerjanju s strani Urada za meroslovje, fermentacije česna z vidika možnosti vzpostavitve sheme, certificiranja in zakonodaje s področja higienskega paketa. Z vzgojno-izobraževalnimi zavodi smo sodelovanju v luči razrešitve težav glede izjav na podlagi zakonodaje s področja akrilamidov, transmaščobnih kislin in zagotavljanja varnosti živil pri dobavi s kmetije v javni zavod – pripravili konkreten »formular oziroma izjavo«. Pripravili smo tudi pojasnilo glede karenc za intramuskularno vitaminizacijo in per os vitaminizacijo. Pripravili smo tudi pregleden strokovni članek o t. i. »laboratorijsko proizvedenem mesu«. Neposredno delo je bilo osredotočeno na svetovanje o ureditvi prostorov skladno z dobro higiensko in proizvodno prakso, na vzpostavitev oznak v kuhinji glede problematike akrilamida v pečenih živilih in uporabe maščob z vsebnostjo trans maščobnih kislin, verifikaciji programov dobrih higienskih praks ter povezano z vsebino deklaracij in označevanjem alergenov v izdelkih ter označevanjem živil z znakom kakovost (izbrana kakovost, geografske označbe, naše najboljše ...) in o izvoru hrane, svetovali smo o ureditvi prostorov za sortiranje kokošjih jajc, lastnih kontrolah v pakirnem centru za kokošja jajca ter o pogojih trženja pridelkov in izdelkov s kmetij - z vidika varnosti živil. Svetovali smo o vzpostavitvi lastnih kontrol v predelovalnih obratih, pri predelavi mesa, postavili smernice za predelavo mleka in pridelavo bučnega olja. Izvedli smo dve predavanji na temo, kakšna je varna hrana na kmetijskih gospodarstvih.

4.1.2 VARNA HRANA

Izvedene aktivnosti:

Poudarek dela je bil na pripravi vsebin smernic dob-

Pripravili smo nacionalne smernice dobre higienske prakse pri pridelavi oljčnega olja in namiznih oljk ter pregledno usposabljanje z delavnico za koordinatorje dopolnilnih dejavnosti: Kako vzpostaviti dobro higiensko prakso na kmetiji za različne vrste predelave na kmetiji.

4.2 Društva, nevladne organizacije in agrarne skupnosti

4.2.1 DELOVANJE DRUŠTEV, KI DELUJEJO NA PODROČJU KMETIJSTVA, IN SODELOVANJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI IN AGRARNIMI SKUPNOSTMI TER IN IZVEDBA DRŽAVNIH TEKMOVANJ

Izvajali smo informiranje kmetijskih gospodarstev o vrstah in načinih delovanja civilne družbe s področja kmetijstva, gozdarstva, o pogojih vključevanja in povezovanja, nudili smo strokovna pomoč pri delovanju posameznih društev, združenj in zvez.

Strokovno smo sodelovali pri izvajanju prireditvev, v okviru društev pomagali pri ocenjevanju pridelkov in izdelkov slovenskih s kmetij. Posredno smo na ta način informirali potrošnike o ponudbi podeželja, enotne predstavitve in nastopa na trgu.

Skupni specialisti, ki pokrivajo posamezne skupine dopolnilnih dejavnosti na kmetiji strokovno sodelujejo s panožnimi združenji kot so ZTKS, ZPMK, ZMS, ZSKS.

Na področju kmetijstva delujejo tudi stanovska društva in zveze. Sodelovanje JSKS je pri tem najmočnejše zastopano pri kmečkih ženskah in podeželski mladini. Nudimo jim strokovno pomoč pri načrtovanju in izvajanju raznih tekmovanj, ocenjevanj in prepoznavnosti v prostoru.

4.2.2 SOCIALNO PODJETNIŠTVO

Izvedene aktivnosti:

Na področju socialnega podjetništva smo kmetijam in osebam s podeželja posredovali želene informacije glede registracije, vzpostavitve in delovanja socialnih podjetij. Kmetijam smo svetovali glede razvoja dejavnosti, ki so pomembne za reševanje določenih družbenih problemov (npr. zaposlovanje ljudi, ki imajo omejene možnosti za zaposlitev, medgeneracijsko sodelovanje ...). Trudili smo se, da bi izboljšali sodelovanje in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest za ranljive skupine tudi v kmetijstvu in na podeželju. Pripravili smo članke za objavo na spletni strani KGZS (predstavitev primera dobre prakse socialnega podjetja pri povezovanju trženja ekoloških pridelovalcev, priložnosti za evropske spodbude za socialna podjetja) in predstavili svoje

poslanstvo ter aktivnosti inštitucijam, ki delujejo na področju socialne ekonomije. Aktivno smo sodelovali z inštitucijami, ki izvajajo programe na področju socialnega podjetništva in družbenega inoviranja ter se udeležili različnih dogodkov in konferenc.

Socialnim podjetjem v kmetijstvu in na podeželju zagotavljamo podporno okolje pri njihovem razvoju.

5. SVETOVANJE NA PODROČJU KMETIJSKIH IN S KMETIJSTVOM POVEZANIH PREDPISOV

Izvedene aktivnosti:

Pod nalogo svetovanja na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov smo strokovno sodelovali z ministrstvi in drugimi državnimi inštitucijami pri pripravi predpisov, ki se nanašajo na kmetijstvo in razvoj podeželja, vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja ter upravljanja voda. Preko spletne strani in drugih medijev smo uporabnike naših storitev obveščali o novostih na posameznih zakonodajnih področjih, ki se dotikajo kmetijstva.

Sodelovali smo v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu. Še posebno veliko smo se vključevali v aktivnosti na področju oblikovanja Strateškega načrta za obdobje 2023–2027 in izvedbenih uredb. Sodelovali smo pri pripravi intervencij shem za podnebje in okolje, kmetijsko-podnebnih okoljskih intervencij, intervencij proizvodno veznih plačil, intervencij za območje z omejenimi dejavnostmi za kmetovanje, intervencij za ekološko kmetovanje, intervencij za prenos znanja in AKIS, intervencij sodelovanja, medgeneracijskega prenosa in mladih kmetov ter intervencij iz vsebin investicij. Sodelovali smo pri pripravi finančnih izračunov za potrebne argumentacije zagotavljanja več sredstev za program razvoja podeželja.

Posebno pozornost smo namenili Zakonu o ukrepih za omilitev posledic dviga cene energentov v gospodarstvu in kmetijstvu in implementaciji v prakso.

- Sodelovanje pri oblikovanju Strateškega načrta SKP za obdobje 2023–2027 in izvedbenih uredb.
- Implementacija zakonov in ukrepov v prakso kot posledica vojne v Ukrajini.

DELO SEKTORJA ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Glavne naloge Sektorja za kmetijsko svetovanje, ki so se vključile v program dela KGZS za leto 2022 se nanašajo na koordinacijo dela JSKS, usmerjanje dela svetovalcev, spremljanje, usposabljanje, nadziranje in analiziranje njihovega dela v sklopu JSKS.

Služba kmetijskega svetovanja se izvaja kot javna služba, financirana iz proračuna RS in drugih nalog (javnih naročil in projektov). Strokovno in organizacijsko vodstvo JSKS na področju kmetijskega svetovanja na SKS opravlja 19 strokovnjakov z različnih področij na treh oddelkih.

JSKS je članica mednarodnih organizacij na področju kmetijskega svetovanja: EUFRAS, SEASN in IALB in se udeležuje sestankov upravnih odborov, seminarjev in konferenc.

Kontakti zaposlenih na sektorju za kmetijsko svetovanje:

<https://www.kgzs.si/kontakti#kmetijsko-svetovanje>

Javna naročila in projekti: <https://www.kgzs.si/kgzs/projekti>

Usposabljanje za kmetijske svetovalce »Priložnosti socialnega podjetništva v kmetijstvu«

Na usposabljanju, ki je bilo izvedeno novembra 2022 na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, smo kmetijski svetovalci pridobili znanja in informacije, kako se kmetijski sektor vključuje v socialno podjetništvo, kako se izvajajo družbene inovacije in podjetništvo na podeželju po Etri načelih ter kako na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije svetujemo s področja psihoterapevtske podpore kmetom.

Udeleženci med usposabljanjem, na katerem je s strokovnim prispevkom sodelovala tudi prof. dr. Irma Potočnik Slavič z Univerze v Ljubljani, Filozofske fakultete, Oddelka za geografijo.

Evalvacija ob zaključku usposabljanja

Usposabljanje svetovalcev za pridobitev certifikata CECRA

CECRA Modul 11 – delo v skupinah

Obisk svetovalne institucije Teagasc, Irska

Ogled travnika, kjer poteka raziskovanje najugodnejše strukture travne ruše za pridelavo krme, paše in shranjevanja CO₂.

Usposabljanje s področja FADN »FADN v Sloveniji: nujnost krepitve v luči širitve FADN v FSDN«

Usposabljanje so izvedli sodelavci Kmetijskega inštituta Slovenije.

Udeleženci izobraževanja FADN

Usposabljanje svetovalcev za uporabo podjetniške metodologije ISM+

Svetovalci so v juniju 2022 opravili tudi strokovno usposabljanje za uporabo metodologije ISM+ (Interaktivni strateški management+) in vnos podatkov ter razlago rezultatov, ki se izpišejo iz SMT orodja (računalniško orodje za strateško načrtovanje).

Evalvacija usposabljanja za uporabo metodologije ISM+, ki jo je za svetovalce izvajal dr. Bert Smit iz Univerze v Wageningenu, Nizozemska.

Uspešno zaključeno mednarodno izobraževanje dveh novih trenerjev za pridobitev Cecra certifikata (Train the Trainer Program)

Sodelavki Marinka Korošec in Jana Žiberna sta se v letu 2022 udeležili drugega in tretjega dela enotedenskih mednarodnih izobraževanj in vmes izvedli delavnici kot praktični del izobraževanja za pridobitev mednarodnega certifikata Cecra trenerjev.

Udeleženci TTT Cecra izobraževanja iz sedmih evropskih držav skupaj s trenerjema drugega dela izobraževanja v Novem mestu.

Razvoj nove platforme za E izobraževanje in svetovanje v okviru projekta Fairshare

V letu 2022 smo intenzivno razvijali platformo E naSVET KGZS, ki je namenjena digitalizaciji svetovalne službe in E svetovanju ter izobraževanju kmetij, zainteresiranih udeležencev in tudi svetovalcev. V okviru aktivnosti in razvoja platforme smo se udeležili dveh navzkrižnih obiskov v tujini, kjer smo spoznali še druge podobne platforme in sisteme ter se tako izobraževali in širili znanja z različnimi možnostmi, idejami. Tudi sami so organizirali in zelo uspešno izvedli obisk tujih kolegov v Sloveniji, ki so nam iz svojih izkušenj ter znanj podali kar nekaj pomembnih predlogov in idej za nadaljnji razvoj ter uspešno delovanje naše nove platforme. Na kmetijskem sejmu Agra smo uspešno izvedli preko tristo anket, s katerimi smo želeli vključiti zainteresirane posameznike, da sodelujejo s svojimi željami, potrebami in predlogi glede vsebin platforme.

Udeleženci navzkrižnega obiska iz štirih evropskih držav v Sloveniji, aktivno delo v delavnicah in sodelovanje s svojimi idejami ter predlogi. Izvajanje anket na sejmu Agra; zelo veliko zanimanje za spletno izpolnjevanje ankete, delo na tablicah je bilo zelo privlačno tako za mlajše kot tudi malo starejše.

Razvoj orodja Farm manager

Predstavili smo možnosti uporabe programskega orodja Farm manager za namene priprave kalkulacij pridelave posameznih kultur in za pripravo poslovnega načrta v primeru prestrukturiranja ali uvedbe novih proizvodov ali investiranja na kmetiji.

Zaključek akcije S kmetije za vas

Zaključna prireditev podelitve Zlatih sončnic in priznanj kmetijam, ki so sodelovale v akciji S kmetije za Vas, leto 2022.

37. posvet Javne službe kmetijskega svetovanja

Osrednja tema tokratnega srečanja je bila Razvoj kmetijstva in napredek na območjih z omejenimi dejavniki za kmetovanje (OMD).

Na posvetu so o novih izzivih in izkušnjah, ki jih imajo pri izvajanju EIP projektov, spregovorili tudi na okrogli mizi, kjer so udeleženci – predstavniki tako ustanov kot kmetov – poudarili pomen tovrstnih projektov za hiter in uspešen prenos znanja.

Srečanje mladih prevzemnikov

Skupaj z Zvezo podeželske mladine Slovenije in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo organizirali tradicionalno že 7. Srečanje mladih prevzemnikov. Namen dogodka je bil sodelovanje, povezovanje in razprava med mladimi kmeti in ostalimi deležniki v kmetijstvu.

Osrednji del dogodka je bilo predavanje prof. dr. Aleša Kuharja z naslovom »Kam in kako naprej?« Preko delavnic, smo skušali poiskati rešitve in odgovore na izzive, ki naslavlajo kmetijstvo v zadnjem obdobju.

GOSPODARJENJE NA KMETIJAH, KMETIJSKA ZAKONODAJA IN OBDAVČITVE

- V letu 2022 smo s Farm Managerjem posodobili in razširili nabor kalkulacij, izdelovali načrte proizvodnje in analizirali ekonomsko uspešnost obstoječe proizvodnje ter predlagali optimalnejše kombinacije na posameznih kmetijah ter programe sanacije obstoječega stanja.

- Svetovali smo glede izboljšanja gospodarske učinkovitosti pri investicijah, prestrukturiranju in spremembah proizvodnih usmeritev kmetij.

- Nadaljevali smo s skupinskim svetovalnim delom na panožnih delavnicah za izboljšanje ekonomičnosti pridelave mleka, hmelja in jabolk.

- Svetovali smo ob spremembah zakonodaje na kmetijskih in s kmetijstvom povezanih področjih ter svetovali glede davčnega optimiranja v zvezi z načini obdavčitve kmetij, obračuni DDV, uveljavljanjem investicijskih olajšav in glede vračila trošarine za gorivo na kmetijah.

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE V KMETIJSTVU

- Izvedba potrjevanj in preverjanj za 114 kandidatov v 12. različnih komisijah NPK.
- Svetovanje in usmerjanje kandidatov za pridobitev ustrezne izobrazbe ali usposobljenosti in dokazovanja neformalno ter formalno pridobljenih znanj, usmerjanje v dodatna izobraževanja in usposabljanja za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) na področju kmetijstva in s kmetijstvom povezanih poklicev.
- Spremljanje potreb, argumentiranje in priprava utemeljitev glede izobraževalnih programov na področju kmetijstva in s kmetijstvom povezanih poklicev.
- Sodelovanje pri popravkih in dopolnitvah (revizijah) poklicnih standardov in katalogov strokovnih znanj in spretnosti na področju naravovarstva.
- Razvoj platforme za E izobraževanje in svetovanje kmetijam in svetovalcem.

PODPORA INOVACIJAM IN KREPITEV PRENOSA ZNANJA V PRAKSO

- V letni spletni posvet JSKS ter strokovna izobraževanja kmetov smo vključili predstavitev uspešnih domačih in tujih že zaključenih projektov EIP (Evropsko Inovativno Partnerstvo).
- Z inovativnimi ugotovitvami in dosežki EIP projektov v izvajanju smo preko ogleda dobrih praks seznanjali kmetijske svetovalce in kmete ter tako širili nova znanja in inovacije v kmetijski praksi.
- Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je Javni službi kmetijskega svetovanja v bodočem SN 2023–2027 zaupalo funkcijo izvajanja celostnega sistema inovacijskega posredništva in ga dodalo kot novo nalogo v izhodišče za program dela JSKS za leto 2023.

KMEČKA DRUŽINA

Obstoj kmetij, tako danes kot v prihodnje, vidimo vzajemno s kakovostjo življenja kmečke družine. Ženska, žena in mati ima pri tem ključno vlogo. V strukturi JSKS informiramo in strokovno sodelujemo na področju vseživljenjskega učenja, medgeneracijskega sožitja, vključevanja ter promocije in nagradovanja dela žensk na podeželju. V letu 2022 je COPA COGECA objavila razpis za izbor evropske kmetice za inovativne pristope v kmetijstvu. V sodelovanju z Zvezo kmetič Slovenije smo izvedli tudi nabor in prijavo treh kandidatk za pridobitev evropske nagrade za ženske inovativne dosežke.

DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

V letu 2022 smo pripravili gradivo za publikacijo: **Živilske tehnologije na področju dopolnilnih dejavnosti na kmetiji** in za knjigo: **Začimbe in dišavnice – slovenski kulinarčni vodnik**. V okviru rednega dela je potekalo osebno svetovanje in reševanje bolj zapletenih vprašanj s področja izvajanja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (preko tristo svetovanj na svetovalko), priprava predlogov pripomb in dopolnitev zakonodaje s področja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, sodelovanje z združenji. Prenovili smo Pravilnik o specializaciji turističnih kmetij, izvedli Posvet o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, katerega se je udeležilo preko petsto slušateljev, sodelovali na okroglih mizah: Ženske mnogokrat prezrt potencial, Socialno varstvo starejših na kmetijah, Socialne storitve in Zakon o dolgotrajni oskrbi, Odločitve za DDK, v okviru Dneva meditacij smo predstavili možnosti in potrebe mediacij v kmetijstvu. V okviru strokovno-pospeševalnih prireditev je bila izvedena akcija S kmetije za vas, v kateri je sodelovalo deset kmetij. Vse kmetije smo si ogledali, o njih pripravili predstavitev v sliki in besedi ter podelitev priznanj na AGRI. Strokovne prispevke smo dali tudi k pripravi SN SKP. Konec leta so bile naše aktivnosti usmerjene tudi na davčno področje, in sicer z namenom, da se DDK prizna njim lastni status na področju obdavčitve, saj imajo na eni strani številne omejitve v izvajanju, na drugi strani pa velik pomen pri ohranjanju in razvoju kmetijstva in podeželja.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

SVETOVANJE PRI PRIPRAVI VLOG IN IZVEDBI PROJEKTOV PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA

- Koordinacija informiranja potencialnih upravičencev in širše javnosti o aktualnih investicijskih razpisih PRP 2014–2022.
- **Koordinacija osebnega svetovanja pri pripravi vlog 2409 malim kmetijam, ki so kandidirale na razpisu 6.3 Pomoč za zagon dejavnosti namenjene razvoju malih kmetij.**
- Koordinacija pomoči upravičencem, ki so bili uspešni na razpisih PRP pri pripravi vlog in izvedbi projektov.
- Sodelovanje v koordinacijski delovni skupini z MKGP in AKTRP za izvedbo razpisov in že podprtih projektov PRP 2014–2022.
- Sodelovanje z Mrežo za razvoj podeželja pri informiranju potencialnih upravičencev in širše javnosti o PRP razpisih in širjenju informacij o dobrih praksah PRP projektov, vključno s projekti EIP.
- **S pomočjo JSKS je agencija obravnavala skupno 4326 vlog** (od tega 985 vlog za razvoj primarne kmetijske dejavnosti, 149 vlog za razvoj predelave hrane in trženja, 171 vlog za pomoč zagonu dejavnosti za mlade kmete ter 493 vlog za sečnjo, spravilo lesa in predindustrijsko predelavo lesa), **1302 zahtevka ter izdala 3.507 odločb v višini 80,8 milijonov eurov.**
- Sodelovanje z MKGP pri pripravi Strateškega načrta SKP za Slovenijo 2023–2022.
- Objava člankov o aktualnih razpisih in obveznostih upravičencev pri izvajanju PRP projektov.

POMOČ PRI ODDAJI VLOG ZA UKREPE KMETIJSKE POLITIKE (SUBVENCIJE)

- Koordinacija izvedbe pomoči vlagateljem pri izpolnitvi in oddaji zbirnih vlog preko katere so **kmetijski svetovalci pri KGZ - KGZS pomagali izpolniti in oddati 54.930 vlog, kar je nekaj manj kot 99 % vseh vlog.**
- V izvedbo je bilo vključenih 214 kmetijskih svetovalcev, pomoč se je izvajala na 72 lokacijah po vsej Sloveniji;
- Kmetijam pomagali do prejema skupno več kot 220 milijonov evrov.
- Osebno svetovanje kmetom na področjih urejanja GERK-ov, upravičenosti do prejema sredstev, načina oddaje vlog, pojasnjevanja odločb ...
- Priprava mnogih prispevkov za javno informiranje o ukrepih skupne kmetijske politike (RTV SLO, Kmečki glas, Zelena Dežela, Radio Ognjišče ...).
- Aktivno sodelovanje v koordinacijski delovni skupini z MKGP in ARSKTRP za izvedbo kampanje za vnos zbirnih vlog.

Na Sektorju za kmetijsko svetovanje smo zagotavljali sistem vodenja in koordiniranja javne službe kmetijskega svetovanja na področju **FADN**, kar je nujno za delovanje mreže FADN in učinkovito delovanje podpornega okolja za kmetije. Sodelovali smo pri izvedbi aktivnosti glede vabljenja kmetij v FADN vzorec 2022 in spremljali ter sledili oddaji poročil vzorčnih kmetij. Na spletni strani KGZS smo objavili več člankov na temo FADN (informativnih in promocijskih vsebin). Skupaj z ostalimi inštitucijami, ki delajo na področju FADN, in kmetijami, ki vodijo FADN, smo pripravili dogodek na sejmu AGRA »S FADN-om bolje kmetujem«. Povezovali smo se z zunanjimi institucijami, ki delajo na področju FADN ter pripravili poročilo o delu JSKS za področje FADN za Komisijo FADN in Kmetijski inštitut Slovenije (Zeleno poročilo). Ves čas smo spremljali tudi informacije in predloge glede spremembe metodologije, ki bo v prihodnje zajemala mrežo podatkov o trajnosti kmetijskih gospodarstev, saj bo poleg knjigovodskih podatkov vključevala tudi okoljske in družbene vidike.

Usposabljanje kmetijskih svetovalcev po metodi CECRA

Prva generacija kmetijskih svetovalcev za pridobitev certifikata CECRA, ki vključuje kmetijske svetovalce iz vseh osmih kmetijsko gozdarskih zavodov, je tudi v letu 2022 uspešno opravila načrtovane obveznosti na poti do pridobitve certifikata. V januarju so se udeležili usposabljanja za CECRA Modul 11 »Priprava in izvajanje dogodkov« na KGZS, ki sva jo vodila certificirana trenerja iz Sektorja za kmetijsko svetovanje, v oktobru pa so opravili obvezno strokovno izobraževanje za pridobitev certifikata na strokovni ekskurziji v eni od vodilnih ustanov v EU na področju raziskav in razvoja, usposabljanja in svetovanja v kmetijsko-živilskem sektorju, v instituciji Teagasc na Irskem.

Mednarodno sodelovanje in projekti

Izvajali smo naslednje projekte: LIFE NATURAVIVA (KGZS partner), LIFE NATURA IP (KGZS partner), NEWBIE (KGZS opazovalec), CRP okolje (KGZS partner), i2Connect (KGZS v okviru SEASN), FAIRSHARE (KGZS v okviru SEASN), EIP EKOPAKT (KGZS partner), EIP BONITA (KGZS partner), EIP KONOPLJA (KGZS partner), LIFE BOLD WOLF (KGZS partner), CLIMATE FARM DEMO (KGZS partner). Oddane projektne prijave oziroma potrditve za sodelovanje v letu 2022: CLIMATE SMART ADVISER, LIFE VARNA PAŠA.

Delo na področju mladih kmetov

JSKS v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije pripravila kar 80 odstotkov vseh vlog za razpis Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, ki je bil objavljen v letu 2022. Organizirane so bile javne predstavitve ter informiranje prek različnih informacijskih kanalov. Z MKGP in ZSPM smo pripravili srečanje mladih kmetov v Medvodah, za aktualnimi vsebinami. Aktivno smo sodelovali pri pripravi 2. Akcijskega načrta za mlade kmete ter pri pripravi Intervencija za mlade kmete za novo programsko obdobje. Udeležili smo se strokovne ekskurzije na Hrvaško s področja mladih kmetov.

V letu 2022 smo se uspešno prijavi na **javna naročila** s poudarkom na ekološkem kmetovanju, KOPOP ukrepih in dobrobiti živali. Izvajali smo usposabljanja in individualna svetovanja iz vseh navedenih vsebin. Izvajalo se je javno naročilo, ki bo preko demonstracijskih projektov in prenosa znanja omogočilo izboljšanje uspešnosti kmetij na področju dopolnilnih dejavnosti, podjetništva in trženja. Izvedba demonstracijskega projekta – digitalizacija na kmetijah, katerega namen je prikazati različne načine uporabe digitalnih tehnologij za izboljšanje donosov pridelkov in proizvodnosti živali. V tem letu se je izvedlo tudi javno naročilo Strokovna srečanja v različnih kmetijskih panogah, Implementacija individualnega sistema za identifikacijo in registracijo drobnice Izvedba popisa živali na obratih, Usposabljanje za potrebe izvajanja podukrepa 6.1. za mlade kmete. Priprava novih programov Dobrobiti živali, posodobitev programov DŽ.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Delo na področju **ekološkega kmetovanja** v letu 2022 je bilo zaznamovano s pripravo strateškega načrta SKP 2023–2027 ter sodelovanju pri usklajevanju končne verzije sprejema Akcijskega načrta razvoja ekološkega kmetovanja do leta 2027 (ANEK). Aktivnosti strokovne skupine za ekološko kmetovanje so bile obravnava tehnoloških vsebin, pregled in priprava pripomb na nacionalno in evropsko zakonodajo, pregled vsebin intervencij nove SKP in vsebin, povezanih z ANEK-om. Sodelovali smo pri širjenju pozitivnega splošnega mnenja o zdravih ekoloških pridelkih in izdelkih ter prehrani med potrošniki in se trudili za dobro sodelovanje z drugimi inštitucijami, ki delujejo na področju ekološkega kmetovanja«. Vzpostavili smo dobro sodelovanje predvsem z Zvezo društev ekoloških kmetov Slovenije, fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede iz Maribora ter Čebelarsko zvezo Slovenije z namenom kako tudi preko svetovanja spodbuditi konvencionalna kmetijska gospodarstva v prehod na ekološki način kmetovanja.

Rastlinska pridelava:

- vodenje služb JSKS na področju poljedelstva, travništva in pašništva, vrtnarstva, sadjarstva, hmeljarstva, oljkarstva, vinogradništva in vinarstva,
 - svetovanje, priprava gradiv, člankov.
- V letu 2022 poudarek na:
- tehnologijah pridelave, gnojenju in varstvu rastlin,
 - vključevanje metuljnic in manj razširjenih poljščin v kolobar,
 - izvedba agrarnih operacij – odprava zaraščanja, namakanje,
 - pomoč in svetovanje pri izvedbi ukrepov kmetijske politike,
 - svetovanje za prilagoditev kmetovanja novim razmeram zaradi vojne v Ukrajini,
 - priprava seznamov potrebnih FFS, usklajevanje z zastopniki in UVHVVR, priprava vlog za registracije FFS,
 - sodelovanje pri pripravi ukrepov za obvladovanje zlate trsne rumenice,
 - priprava specializiranih strokovnih izobraževanj za kmetijske svetovalce,
 - sodelovanje pri pripravi in posodobitvi gradiv in tehnoloških navodil na temo dognovanja ozimnih žit in vrtnin, prednostne rabe živinskih gnojil, priprav na setev koruze, dognovanja v ekološki pridelavi, obnove travne ruše po poškodbah divjadi, namakanja, pridelave jabolk, idr.
 - sodelovanje z JSSN v rastlinski pridelavi.

Okolje in podnebne spremembe:

- vodenje služb JSKS na področju varovanja okolja in podnebnih sprememb.
- V letu 2022 poudarek na:
- upravljanju in varstvu voda: urejanju vodotokov, vodni zadrževalniki, odškodnine, tehnologije pridelave in gradnje na VVO,
 - FFS, gnojenju: varna raba FFS, izvedba IVR, varovalni pasovi,
 - biodiverziteti in kmetovanju na varovanih območjih: sodelovanje pri pripravi novih ukrepov, organizacija delavnic s področja naravovarstva,
 - embalaži: problematika zaračunavanja energetskega dodatka pri embalaži;
 - emisijah: aktivno sodelovanje pri osnutku EU uredbe o emisijah v živinoreji,
 - podnebnih spremembah: nadgradnjav sistema zavarovanja kmetijske pridelave, spremljanje pojava novih ŠO, ocena vpliva vremena na rastline, priprava poročil o škodi zaradi vremenskih razmer.

Živinoreja:

- vodenje služb JSKS na področju govedoreje, prašičereje, reje drobnice, perutnine in ribogojstva,
 - svetovanje, priprava gradiv, člankov.
- V letu 2022 poudarek na:
- svetovanju o tehnologijah reje na osnovi izdelanih analiz krme in optimiranju krmnih obrokov ter s tem sledenju izpustov metana, poznavanju baz podatkov za ugotavljanje stanja proizvodnje reje in živali v reji, zdravstvenega varstva ter dobrobiti živali,
 - aktivnostih v zvezi s pojavom aviarnе influence, kalkulacijami za rejo perutnine, skladiščenjem jajc,
 - kategorizaciji oziroma oceni bioloških varnostnih ukrepov na kmetiji v povezavi z veterinarskimi pregledi prašičerejskih rej,
 - možnostmi alternativnih virov krme,
 - ozaveščanju o nevarnosti APK tudi z učno pravilno postavljenim ograjo,
 - prednostih avtohtone pasme krškopoljec,
 - intervencijah v čebelarstvu, problemih plačila pregledov hude gnilobe,
 - sodelovanju pri pripravi tehnoloških navodil in strokovnih usposabljanjih, kot so npr. tehnološka navodila za namen prilagajanja krmnih obrokov rejnih živali zaradi kriznih razmer zaradi vojne v Ukrajini, delavnica o optimiranju krmnih obrokov rejnih živali z uporabo orodja Zifo 2, delavnica na temo molznega stroja in zdravlja vimena v povezavi z robotsko molžo, usposabljanja s področja reje drobnice na temo vplivov različnih tehnologij reje jagnjet na klavno kakovost mesa, uvajanje novih pasem v križanje drobnice in prepoznavanje telesne kondicije pri drobnici idr.
 - problematiki rejcev divjadi v oborah.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Novogradnje in adaptacije objektov:

- vodenje službe JSKS na področju gradnje kmetijskih objektov.
- V letu 2022 poudarek na:
- investicijah in posodabljanju KMG: priprava vsebine in predlogov ter odgovorov glede pridobitve gradbenega in uporabnega dovoljenja ter pojasnjevanje vsebine s področja dobrobiti živali v povezavi s posodobitvami KMG,
 - iskanju rešitev za poenostavitev pogojev za gradnjo enostavnih in nezahtevnih kmetijskih objektov, npr. rastlinjakov,
 - pomoči pri načrtovanju standardov in tehnoloških posodobitev.

Obravnavna zakonodaje, priprava gradiv in ostale aktivnosti:

- v letu 2022 pripombe in predlogi sprememb za 44 zakonskih predlogov: 5 zakonov, 16 uredb, 18 pravilnikov, 5 drugih dokumentov,
- strokovna gradiva z različnih področij, kot npr. predlogi intervencij SKP 2023–2027 za posamezne panoge, stanje na področju pridelave in odkupa žit, zelenjave, viroidna zakrnелost hmelja, pobuda za dovoljenje pridelave rastlin za hrano in krmo na površinah z ekološkim pomenom, pobuda za dovoljenje uporabe pridelkov za krmo s površin, ki so vključene v izbirni zahtevi ukrepa KOPOP Setev rastlin za podor, pobuda za podaljšanje roka setve in pokritosti tal z neprezimnimi medonosnimi posevki in prezimno zeleno odejo v okviru KOPOP na območju cele Slovenije, odškodnine na VVO, problematika OOTT idr.,
- koordiniranje priprave analiz kmetijstva za določitev TVKZ za posamezne občine,
- aktivnosti v zvezi z uporabo programa za optimiranje krmnih obrokov rejnih živali,
- sodelovanje v 25 delovnih telesih in vodenje 10 strokovnih skupin: za poljedelstvo, vrtnarstvo, travništvo, pašništvo in pridelovanje krme, sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, namakanje, rejo drobnice, govedorejo, gradnjo kmetijskih objektov, prašičerejo.

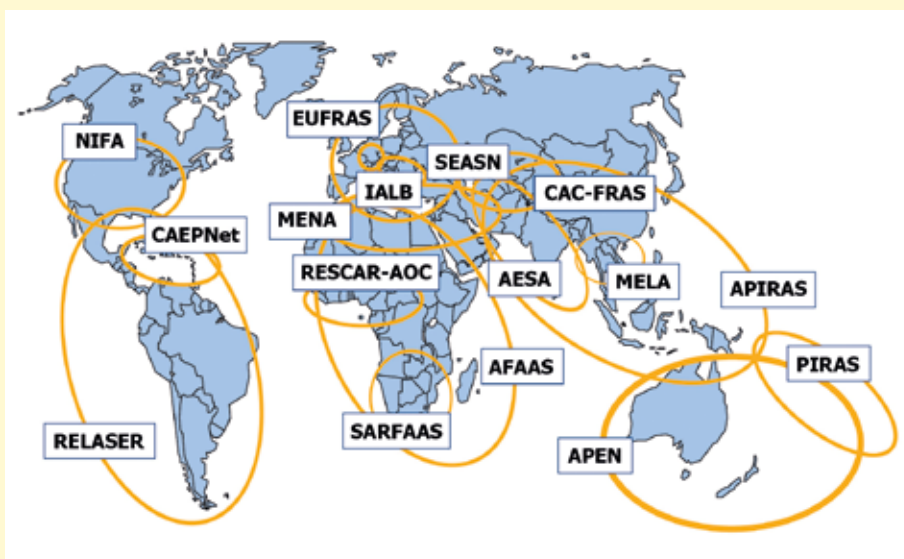
Varna hrana in sheme kakovosti:

- vodenje služb JSKS na področju varne hrane in shem kakovosti.
- V letu 2022 poudarek na:
- sodelovanju v sektorskih odborih in pri pripravi novih specifikacij IK,
 - pripravi smernic dobre higienske prakse za področje predelave oljk, pasjih iztrebkov in usposabljanje z delavnico – kako vzpostaviti DHP v različnih predelavah na kmetiji,
 - prehranski varnosti Slovenije v kriznih razmerah: strateški predlogi za povečanje samooskrbe v kriznih razmerah,
 - pobudi za systemske ureditve manj izgub hrane ter vladnem akcijskem načrtu za manj izgub hrane in zavržene hrane,
 - svetovanju in aktivnim informiranjem uporabnikov o možnosti vključevanja v sheme, JR, odvajanju prispevka, notranjih in zunanjih kontrolah za certificiranje,
 - povezovanju JZ z lokalnimi pridelovalci: vpis v e-katalog, šolska shema s spremljevalnimi aktivnostmi, »lokalno je obetavno«, zadružni kotički, portal DSK, program za področje distribucije kmečkih živil,
 - strokovnem pregledu dejstev glede t. i. »laboratorijsko proizvedenega mesa«.

Vključenost JSKS v mednarodni sistem svetovalnih organizacij: preko EUFRAS-a in SEASN-a do GFRAS-a

Na mednarodnem področju smo sodelovali kot člani upravnega odbora v EUFRAS-u, ki je mreža evropskih kmetijskih svetovalcev, aktivno smo sodelovali na redni letni skupščini, ki je bila izvedena preko spleta, in na srečanju vodstev svetovalnih služb ter se udeleževali spletnih seminarjev in dogodkov, ki nam jih je posredovala ta organizacija. Imeli smo tudi aktivno vlogo (predsedovanje) v organizaciji kmetijskih svetovalcev iz

jugovzhodne Evrope (SEASN), kjer se na rednih srečanjih gradi povezovanje, sodelovanje in skupna izvedba projektov (FAIRSHARE in I2CONNECT). Decembra smo sodelovali na rednem srečanju organizacije G-FRAS, ki je svetovna mreža svetovalnih organizacij. Sodelujemo v mreži CECRA, ki povezuje svetovalne organizacije, ki organizirajo in izvajajo metodološko usposabljanje svetovalcev iz mehkih veščin, imamo že dva usposobljena trenerja, dva pa sta se v letu 2022 pričela na novo usposabljati.

DELO JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA PO KMETIJSKO GOZDARSKIH ZAVODIH SLOVENIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
CELJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Celje
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE CELJE
Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje
Tel.: 03/425-55-00, Fax: 03/425-55-30
E-mail: info@ce.kgzs.si
Spletna stran: www.kmetijskizavod-celje.si

Število kmetij: 15.178

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): 79.274

Vodja oddelka: Vesna Čuček

Terenski kmetijski svetovalci: 30 + 4

pripravniki

Svetovalci specialisti: 15

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: 6

Izpostave: Celje, Laško, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Žalec, Mozirje, Slovenske Konjice, Velenje, Dravograd, Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem

Na področju kmetijskega razvoja smo celovito obravnavali kmetijska gospodarstva, ki so se odločila za investicije, ter poiskali najprimernejše vire za financiranje njihovih načrtovanih naložb. Poleg nepovratnih sredstev, ki jih lahko pridobijo na javnih razpisih za ukrepe 4.1, 4.2 in 8.6, in pogojev za kandidiranje, smo jim predstavili tudi možnosti ugodnih posojil, ki jih nudi Slovenski regionalni razvojni sklad.

Kmetije smo najširše informirali glede možnosti preusmeritve v ekološko kmetovanje. Zanimane je obiskal specialist za ekološko kmetovanje in jim svetoval na podlagi dejanskega stanja kmetijske proizvodnje posamezne kmetije. V sodelovanju z Združenjem ekoloških pridelovalcev in predelovalcev Deteljica smo organizirali dan odprtih vrat na ekološki kmetiji Kalan, v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije pa dan ekološkega krompirja in ajde na ekološki kmetiji Zdolšek.

Aktivno smo sodelovali pri pripravi dokumentacije za drugo fazo posodobitve namakalnih sistemov z več uporabniki za Društvo namakalnih naprav Breg Roje (791 ha), Društvo namakalnih naprav Kaplja vas (211 ha) in KZ Braslovče (503 ha), ki so vložili šest vlog na 3. javni razpis za podkup 4.3. Vloge za investicije v višini okrog 6,3 milijone evrov so bile odobrene. Poleg tega smo bodočim uporabnikom namakalnih sistemov svetovali pri ustanovitvi dveh namakalnih društev: Bolska (na območju Gomilskega, 230 ha) in Orla vas (sistem Šentrupert, 150 ha). Obe društvi sta z našo pomočjo začeli pripravljati dokumentacijo za bodoče razpise za novogradnjo oziroma posodobitev namakalnih sistemov.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Poudarek pri aktivnostih je bil tudi na dobrobiti živali, optimizaciji prehrane živali, podnebnih spremembah in konkurenčnosti kmetijskega sektorja, zlasti na povezovanju tržnih kmetijskih gospodarstev, spodbujanju mladih za kmetovanje ter digitalizaciji kmetijstva.

Za področje turizma na kmetijah smo za kmete iz celotne Slovenije izvedli kvalitetna izobraževanja preko spleta in številna regijska srečanja. Zelo pomemben dosežek je, da smo po dolgotrajnih prizadevanjih, skupaj z Združenjem turističnih kmetij Slovenije, dosegli, da so lahko turistične kmetije na razpisu Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport prvič kandidirale za nepovratna sredstva za naložbe v turistične namestitve.

V letu 2022 je dejavnost predelave priglasilo veliko novih kmetij, kar je povečala potrebo po svetovanju glede označevanja izdelkov in vodenja evidenc notranjega nadzora. Kmete smo usmerjali pri ureditvi prostorov, prigrasitvi dopolnilne dejavnosti in registraciji predelave živil na UVHVVR. Nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetijah smo obveščali o novem portalu Dobrote slovenskih kmetij in o tem, kako se vključiti vanj. Svetovalka specialistka za področje predelave mesa je kmetom svetovala pri iskanju tehnoloških rešitev za potrebe zakola, predelave ter trženja mesa in izdelkov. Prav tako jim je svetovala pri odpravljanju neskladij, ki jih v njihovih obratih pri pregledih ugotovijo uradni veterinarji.

DOGODKI KGZ CELJE

Okrogla miza Ženske na podeželju – mnogokrat prezrte

Ob 30. obletnici delovanja Društva kmetov Dravska dolina smo na Koroškem sodelovali pri organizaciji in izvedbi okrogle mize. Na dogodku, ki so se ga udeležili tudi visoki gostje, so bili prisotni in širša javnost opozorjeni na probleme, s katerimi se pri svojem življenju in delu srečujejo kmetice.

Prireditev ob 25. obletnici delovanja Združenja turističnih kmetij Slovenije (ZTKS) in novinarska konferenca, Mala Nedelja

Predstavljeni so bili pomembni dosežki združenja v zadnjih petih letih.

Dvodnevno študijsko potovanje za slovenske novinarje smo jeseni organizirali v sodelovanju z ZTKS. Novinarji so v različnih medijih objavili odlične in odmevne članke o doživetjih na kmetijah.

OKUSI 19

Eva Šeruga: zeljna juha

KUHARICA TEDNA

V vsi Sela pri Radežu, nečudež od Čredca, stoji Turistična kmetija Šeruga, ki je vključena v Zdravilne turistične kmetije Slovenije (mimogrede to razkošno združevanje pravi letni sezonski črni enosaj). Vodi jo Marika Šeruga, pri delu ma pomaga družina, tudi hčiarka Eva, ki je glavna v kuhinji. Ko samo jih obiskal, nam je Eva z veseljem razpala recept za preprosto, a hitro izdelano okusno juho, ki je enostavno mozarne poslastice pripraviti doma. Takole nam je kuharica tega tedna nazivala še nekaj uporabnih nasvetov, ki to juho v vsaki lokalni popelejo do imenitne enosajnice, vseh glavni jedi juha je zelo enostavna. Če se izognemo živilno živalskega izvora, lahko naredimo klanano vegetarijsko zeljno juho. Če pa imamo radi meso, lahko varno dodamo naravno kuhano prepraženo klobaso, kolikor želimo slastno, potem pa bo naša glavna jed, ki konkretno nasti. V juho lahko damo več zelja, več kumpirja, več smetane... Lahko jo naredimo gostejšo ali redkejšo, vse je odvisno od okusa in lakote.

1. 2. 3. 4. 5.

FOTOGRAFJE: SPLETA AMELC

Consorzio della Misa Sostit - zavod pripravila želj prijet. Občudeno in rešilo.

Ogled dobre prakse ekološkega čebelarjenja na avstrijskem Koroškem smo za slovenske čebelarje izvedli v sodelovanju s ČZS. Obiskali smo eko trgovino »Gšeft«,

v kateri tržijo eko pridelke iz regije Alpe-Jadran, inovativni projekt Njiva zemljanov, v Globasnici ekološko čebelarko Rosi Reinwald, v Pliberku čebelarstvo tematsko pot Svet čebel in na koncu spoznali mladega inovativnega ekološkega čebelarja Tadeja Čertova v Selah.

Ogled dobre prakse ekološkega kmetovanja na Notranjskem smo organizirali in izpeljali v sodelovanju

Z združenjem ekoloških pridelovalcev in predelovalcev Deteljica. Obiskali smo ekološko kmetijo Žgajner, ekološko posestvo gradu Prestranek in se na koncu ustavili na ekološki zelenjadarski kmetiji Dolenc v bližini Ljubljane.

Na kmetiji Terčič v Šmarju pri Jelšah je bil ob pomoči svetovalke specialiste Irene Kos **odobren obrat za zakol prašičev in razsek mesa prašičev.**

Svetovalci specialisti:
<https://www.kmetijskizavod-celje.si/celje/kontakti#oddelek-za-kmetijsko-svetovanje>
Svetovalci na izpostavah zavoda:
<https://www.kmetijskizavod-celje.si/celje/kontakti#izpostave>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
KRANJ

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Kranj
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE
Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj
Tel.: 04/280-46-00, Fax: 04/280-46-12
E-mail: zavod@kr.kgzs.si
Spletna stran: www.kgz-kranj.si

Število kmetij: 4.141 (podatek SURS za 2020).
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): 30.898 (podatek
SURS za 2020)

Vodja oddelka: **Robert Golc**

Terenski kmetijski svetovalci: 14 + 1 pripravnik

Svetovalci specialisti: 6

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: 2

Izpostave: **Kranj, Radovljica, Škofja Loka**

Področja dela kmetijskih svetovalcev specialistov:
živinoreja, rastlinska pridelava, agrarna ekonomika, razvoj
podeželja, ribogojstvo, trženje, naravovarstvo

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kgz-kranj.si/kontakti-jsks>

Javna naročila in projekti:

<https://www.kgz-kranj.si/prp>

**Izdelava načrtov
kmetijskih objektov
pri novogradnjah in
rekonstrukcijah.**

**Sodelovanje z društvi na
podeželju in spodbujanje
dopolnilnih dejavnosti na
kmetijah.**

**Spodbujanje ribogojstva
in promocija ribjih
izdelkov.**

KLJUČNE AKTIVNOSTI

**Tehnološko svetovanje
kmetijam za povečanje
pridelave kakovostne
lokalno pridelane hrane
in krme. Poudarek na
prilagoditvi tehnologij ob
pojavu suše v letu 2022.**

**Spodbujanje namakanja
kot ukrepa za blaženje
posledic podnebnih
sprememb. Svetovanje
s področja tehnologij
gnojenja in varstva rastlin
s poudarkom na VVO
območjih.**

**Svetovanje in pomoč pri
izvajanju SKP.
Delo na projektih
Evropskega inovativnega
partnerstva in projektih
LAS. Svetovanje na
področju agrarne
ekonomike, davkov v
kmetijstvu in trženja.**

DOGODKI KGZ KRANJ

Na Gorenjskem imamo zelo aktivna društva podeželske mladine, društva kmečkih in podeželskih žena ter ostala strokovna društva s področja kmetijstva.

Sodelovali smo pri izvedbi Državnih kmečkih iger 2022, ki so bile 2. julija v Goričah pri Kranju. Prireditev je bila pod taktirko Društva kranjske in tržiške podeželske mladine ter s sodelovanjem ZSPM, KGZS in KGZ Kranj vrhunsko organizirana in izvedena.

Tehnološke ukrepe v kmetijstvu izvajamo s pravilno uporabo primerne kmetijske mehanizacije in opreme.

V Lahovčah v občini Cerklje na Gorenjskem je v nedeljo, 16. oktobra, potekal prikaz DEMO gnojenja in minimalne obdelave tal. S skupnimi močmi smo s proizvajalci in prodajalci kmetijske mehanizacije izvedli tematski prikaz, ki je bil aktualen, tako del, ki je pokrival razvoz tekočih živinskih gnojil, kot tudi del, ki je bil namenjen obdelavi tal. Prikaz je privabil veliko udeležencev vseh generacij.

Zaradi posledic podnebnih sprememb je na planinah v Julijskih Alpah in Karavankah, ki jih imajo v lasti in upravljanju agrarne skupnosti, prihajalo do pomanjkanja vode za napajanje živali.

Nudili smo strokovno pomoč pri upravljanju z vodo na planinah. Pomagali smo pri obnovitvi kali za vodo z novimi materiali, ki so obstojni in ekološko neoporečni za območje Triglavskega narodnega parka. Svetovali smo pri pridobitvi dokumentacije in nepovratnih sredstev za izvedbo precej

visoke investicije. Obnovljena kal je tudi kot primer dobre prakse za druge AS in spodbuda, da druge AS ali posamezniki obnovijo svoje kali. Pridobljene izkušnje in znanja svetovalcev v sklopu projekta VrH Julijcev, kjer smo kot partner in bomo v sodelovanju z AS obnovili 13 kali na območju Občine Bohinj in Gorje, so doprinesle tudi k lažji izvedbi obnove ostalih kali izven projekta.

Spodbujanje namakanja kot ukrepa za blaženje posledic podnebnih sprememb.

Sodelujemo pri izvedbi aktivnosti za uvedbo namakalnega sistema na področju občine Šenčur ter občine Kranj. V letu 2022 smo veliko delali na blaženju posledic suše. Primer je svetovanje kmetom glede siliranja koruze, ki jo je prizadela suša – jemanje vzorcev in določanje sušine v koruzi pred siliranjem smo izvajali v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije.

Spodbujanje ribogojstva in promocija ribjih izdelkov.

Skupni specialist za ribogojstvo pokriva svetovalno območje celotne Slovenije. Svetuje s področja načrtovanja in izgradnje novih ter adaptacije starih ribogojnic. Pomaga pri pridobivanju upravnih dovoljenj, predvsem vodnega dovoljenja in ustreznih registracij dejavnosti. Izvaja analize vode na ribogojnicah, vlagateljem pomaga pri črpanju sredstev ESPRA 2021-2027. Spodbuja predelavo vodnih organizmov v kakovostne izdelke z višjo dodano vrednostjo ter sodeluje pri ocenjevanju teh izdelkov na ocenjevanju v okviru DSK.

Na sliki je ribogojnica v Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem, s katero specialist sodeluje tako na področju tehnološkega svetovanja kot tudi pri izvajanju različnih projektov.

Izdelava načrtov notranje ureditve in preureditve hlevov pri novogradnjah in rekonstrukcijah. Pomoč in svetovanje kmetijam pri gradnjah pomožnih objektov – silosi, seniki, strojne lope, zbiralniki gnojevke ...

Preureditev in dograditev hleva za krave molznice – iz vezane v prosto rejo. Lokacija – Drulovka pri Kranju.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE LJUBLJANA
Gospodinjna ulica 6, 1000 Ljubljana
Tel.: 01/513 07 00, Fax: 01/513 07 41
E-mail: tajnistvo@lj.kgzs.si
Spletna stran: www.lj.kgzs.si

Število kmetij: **9.770**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **84.491**

Vodja oddelka: **Tomaž Močnik**

Terenski kmetijski svetovalci: **26 + 2 pripravnika**

Svetovalci specialisti: **10**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **5 + koordinatorica**

Izpostave: **Cerknica, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Kočevje, Litija, Logatec, Medvode, Ribnica, Zagorje ob Savi, Vrhnika, Ljubljana, Dobrova, Ig**

SUŠNO LETO 2022.

Preteklo leto je bilo v kmetijstvu močno zaznamovano s sušo, kar se je poznalo tudi pri delu našega zavoda. Svetovalci in specialisti so bili aktivni z ogledovanjem škode po nastali suši. Kmetijam smo svetovali o blažitvi posledic suše, precej pozornosti smo posvetili ogledom dobrih praks za namakanje in začeli z nekaj projekti za izgradnjo namakalnega sistema na območju našega zavoda. Svetovali smo tudi na področju prijave škode po suši.

Svetovali smo kmetijam, ki že imajo **dopolnilno dejavnost**, kot tudi tistim, ki so DD odprli na novo. Posvetili smo se različnim dejavnostim, kot so predelava mesa – razsek in prodaja svežega mesa, mleka, sadja in zelenjave, žita (mlinarstvo in peka kruha), predelava lesa in proizvodnja lesnih sekancev, turizem na kmetiji in podobno. Ob svetovanjih na terenu smo opravili tudi ogled ustreznosti prostorov za opravljanje dopolnilne dejavnosti. Kmete smo spodbujali k oddaji izdelkov na ocenjevanje na »DOBROTAH SLOVENSКИH KMETIJ« in izvedli zbiranje ter dostavo izdelkov v ocenjevanje. Pripravili smo brošuro o DD od A do Ž, ki služi kot gradivo za pomoč pri svetovanju. Izvajali smo različna predavanja in usposabljanja za kmetije in pripravili strokovna gradiva. Ob koncu leta 2022 smo v zasluženi pokoj pospremili našo dolgoletno sodelavko in koordinatorico za dopolnilne dejavnosti in kmečko družino Barbaro Lapuh. V okviru področja kmečke družine smo sodelovali z društvi kmečkih žena in Zvezo podeželske mladine.

Digitalizacija je vse bolj pomembna tudi na kmetijah, zato smo v letu 2022 nadaljevali z izobraževanji preko spleta, izvajali smo različna spletna predavanja in delavnice. Razmere so nam omogočile, da smo nekaj dogodkov spet lahko izvedli v živo. Na terenu smo v drugi polovici leta 2022 začeli predstavljati aplikacijo **SOPOTNIK**, ki postaja pomembna novost za izvajanje novega strateškega načrta SKP, ki v veljavo stopi v letu 2023.

Na področju **travništva in pašništva** je v okviru našega zavoda potekalo precej aktivnosti, vezanih na zaščito drobnice pred zvermi in sanacijo travnikov, ki so jih poškodovali divji prašiči. Na terenu smo prikazali tudi postavitve zaščitnih ograj. Na področju **pridelave krme na njivah** smo svetovali in pripravljali gradiva ter izobraževanja o gnojenju in dognoevanju (tudi v neugodnih vremenskih, predvsem sušnih razmerah), skladiščenju in oddaji viškov živinskih gnojil, spravilu krme in siliranju, varstva rastlin in podobno.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Na področjih **sadjarstva in vrtnarstva** smo kmetijam pomagali preko osebnih svetovanj, pripravljali smo tehnološka navodila za pridelavo in predelavo ter druga strokovna gradiva. Dobre prakse in prenos znanja smo opravili na različnih predavanjih in izvedli usposabljanja ter prikaze spomladanskih rezi v sadovnjakih. Svetovali smo tudi o tehnološki pridelavi sadja in zelenjave, novostih, pravilni rezi, biotičnem in kemičnem varstvu rastlin, gnojenju, tehnološki zrelosti, spravilu pridelka, ekološki pridelavi in podobno. Velik del pozornosti smo posvetili blaženju posledic suše.

Tehnologija reje živali združuje področja **govedoreje, prašičereje, reje drobnice, reje perutnine in reje ostalih živali**. Na tem področju je bilo veliko osebnih svetovanj o splošni dobrobiti živali, prehrani, tehnologiji reje in podobno. Pripravili smo različna strokovna gradiva, tehnološka navodila ter izračunavali krmne obroke, ki so bili izvedeni v sklopu celostne obravnave na posamezni kmetiji, kar posledično pomeni v največji meri optimizirano prehrano živali. V zadnjem delu leta smo začeli z izvajanjem delavnic obrezovanja parkljev pri govedu in drobnici, ki se nadaljuje tudi v leto 2023. Udeleženci so bili z izvedbo delavnic in prikazi obrezovanj zelo zadovoljni.

DOGODKI KGZ LJUBLJANA

Predstavitve aplikacije sopotnik na Kmetijsko-obrtnem sejmu v Komendi

Izvajanje izobraževanja kmetov o načinih varovanja domačih živali pred napadi zveri.

Delavnica o biotičnem varstvu rastlin na Kmetiji Ostanek Heric v Šentvidu pri Stični

Ogled govedorejske kmetije in manjšega hleva, ki nima možnosti širitve, na kmetiji Fečur v Logatcu, kamor smo se v septembru odpravili na strokovno ekskurzijo.

Ogled namakalnega sistema v Krškem

Na dnevu žit v Jablah smo se pogovorili o prednostih in slabostih uporabe različnih česal in okopalnikov v posevkih, sejanih z manjšimi medvrstnimi razdaljami.

Sredi rastne sezone smo ocenjevali posledice visokih temperatur in pomanjkanja padavin v posevkih koruze.

Kontakt svetovalcev:

<https://lj.kgzs.si/svetovanje>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://lj.kgzs.si/aktualni-projekti/prp>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Maribor
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE MARIBOR
Vinarska ulica 14, 2000 Maribor
Tel.: 02/228-49-00, Fax: 02/251-94-82
E-mail: info@kmetijski-zavod.si
Spletna stran: www.kmetijski-zavod.si

Število kmetij: 3.600

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): 18.991

Vodja oddelka: **Simona Hauptman**

Terenski kmetijski svetovalci: 7 + 2 pripravnika

Svetovalci specialisti: 11

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: 2

Izpostavi: **Maribor, Jakobski dol**

Kontakti svetovalcev:

<https://www.kmetijski-zavod.si/sl-si/o-nas/zaposleni>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kmetijski-zavod.si/sl-si/razpisi-in-projekti/prp>

<https://www.kmetijski-zavod.si/sl-si/razpisi-in-projekti/projekti/zakljuceni-projekti-in-raziskave>

Ekološko kmetijstvo

Leto 2022 je tudi v sektorju ekološkega kmetijstva zaznamovalo pripravljanje kmetij na novo obdobje SKP. Več kot predhodna leta smo se celostno ukvarjali s preusmeritvami kmetij v ekološko kmetovanje. Poleg individualnih svetovanj smo izvajali delavnice, predavanja in objavljali strokovne prispevke o tehnologijah v ekološkem vinogradništvu, sadjarstvu, zelenjadarstvu, poljedelstvu in živinoreji. Izvedli smo redna obvezna letna usposabljanja za ekološke kmete, obvezna individualna svetovanja in pripravili preusmeritvene načrte za kmetije, ki so v prvem letu preusmeritve. Sodelovali smo pri pripravi zakonodajnih dokumentov s področja ekološkega kmetijstva, sodelovali z drugimi inštitucijami v sektorju pri prijavi na JN pospeševanje ekološkega kmetijstva in postali partnerji v CRP projektu Ekološki inputi. Izvedli smo tudi splošno ozaveščanje javnosti o pomenu lokalne in ekološke hrane z organizacijo delavnic za občane in z gostovanjem na osnovnih šolah. Na Evropski dan ekološkega kmetijstva smo skupaj z Združenjem za ekološko kmetijsko SVS organizirali tradicionalni 22. praznik ekoloških kmetij, na katerem so na tržnici v Mariboru sodelovale kmetije iz cele Slovenije.

Sodelovanje z društvi

Zaposleni v JSKS nudimo strokovno podporo pri organizaciji in izvedbi aktivnosti društev. Sodelujemo z vsemi panožnimi društvi, še posebej smo ponosni na novoustanovljeno Društvo podeželske mladine Maribor.

Spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti

Pri strokovnem delu dajemo poudarek predstavitvi ekonomsko zanimivih tržnih usmeritev in niš, primerov inovativnih tržnih praks, izvedbi delavnic na temo učinkovitega spremljanja stroškov proizvodnje na kmetijskem gospodarstvu in seznanjanju z ekonomičnostjo posameznih proizvodnih usmeritev, predstavitvam aktualnih razpisov iz Programa razvoja podeželja in drugih virov financiranja, izdelavi vlog, poslovnih načrtov in zahtevkov.

Dopolnilne dejavnosti

Kmetijam nudimo strokovna predavanja, delavnice in osebna svetovanja. Največ časa namenjamo osebnemu svetovanju s predstavitvijo pogojev za izvajanje dopolnilnih dejavnosti in tehnološkemu svetovanju znotraj posamezne vrste predelave na kmetijah. Kmetijam nudimo svetovanje o trženju in pripravi izdelkov za trg in jih spodbujamo pri uporabi družabnih omrežij, kot sta Facebook in Instagram. Za dopolnilne dejavnosti vodimo senzorična ocenjevanja izdelkov na lokalnem nivoju z vsakoletnim državnim ocenjevanjem izdelkov v okviru državne razstave Dobrote slovenskih kmetij. Namen aktivnosti je vzpodbujanje pridelave lokalne hrane in povečanje njenega deleža.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

DOGODKI KGZ MARIBOR

Strokovni posveti – LOMBERGARJEVI DNEVI

Lombergarjevi dnevi so eden izmed osrednjih dogodkov Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor, ki v treh dneh združi strokovnjake, strokovne delavce in kmetovalce iz vinogradniške, poljedelske in sadjarske pridelave ter proizvodnje. Na strokovnih posvetih skupaj s tujimi in domačimi strokovnjaki predstavljamo aktualne tehnološke rešitve.

Dan sadjarsko-vinogradniške tehnike

Dan tehnike je namenjen predstavitvi specialne mehanizacije za vinogradništvo in sadjarstvo. Program dogajanja je vsako leto zelo bogat. Na dogodku se predstavijo različni ponudniki kmetijske mehanizacije, dogajanje je popestrjeno s praktičnimi prikazi delovanja vse tehnične opreme. Na zadnjem dnevu je bil poudarek na oskrbi tal v trajnih nasadih. Razstavljena je bila specialna mehanizacija, od traktorjev do priključkov za obdelavo tal, pletvenikov, škropilnic in pršilnikov,...

Zlata trsna rumenica

Specialisti za sadjarstvo in vinogradništvo izvajamo na terenu številne delavnice s prikazi. V letu 2022 smo dali poudarek

izobraževanju s ciljem preprečevanja širjenja zlate trsne rumenice. Delavnice so bile izvedene na območju delovanja KGZS – ZAVOD MB, KGZS – ZAVOD PTUJ in KGZS – ZAVOD CE.

Svetovni dan voda in kmetovanje na VVO

V okviru svetovnega dne voda, vsako leto organiziramo delavnice za kmetovalce, ki kmetujejo na vodovarstvenih

območjih. Predstavimo jim zahteve glede gnojenja in varstva rastlin na VVO in ukrepe SOPO in KOPOP, ter ukrepe SOPO in KOPOP in stanje imisijskega monitoringa površinskih ter podzemnih voda na območju Mariborskega vodovoda.

Ocenjevanje – »Vinski letnik Vinorodne dežele Podravje«

Vinski letnik je tradicionalno ocenjevanje vin, kjer vina ocenjuje "vseslovenska" dvajset- do tridesetčlanska strokovna ocenjevalna komisija, ki izreče strokovno oceni letnika, njegove značilnosti in posebnosti. Šest desetletij ocenjevanja

je pripomoglo k občutnemu dvigu kakovosti in prepoznavnosti vin ter seveda k promociji vinske destinacije vinorodna dežela Podravje.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MURSKA SOBOTA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE MURSKA SOBOTA
Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Tel: 00386 (0)2 539 14 10, GSM: 031 703 600 Fax: 00386 (0)2 521 14 91
E-mail: tajnistvo@kgzs-ms.si
Spletna stran: www.kgzs-ms.si

Število kmetij: **6.000**
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **63.700**
Vodja oddelka: **Metka Barbarič**
Terenski kmetijski svetovalci: **23 + 1 pripravnik**
Svetovalci specialisti: **11**
Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **4**
Skupna specialistka za pridelovanje zelišč: **1**
Izpostave: **Murska Sobota, Ljutomer, Gornja Radgona, Lendava**

V letu 2022 smo dali poudarek na **povezovanju tržnih kmetijskih gospodarstev**, spodbujanju podjetništva, posodabljanju kmetijskih gospodarstev, konkurenčnosti in inovacijam ter izvedli delavnice učinkovitega spremljanja stroškov proizvodnje. Dajali smo nasvete preko osebnih svetovanj pri načrtovanju investicij v okviru celovitega razvoja kmetij (PRP), pripravljali vloge in izdelovali poslovne načrte, predstavljali druge možne vire za financiranje investicij izven PRP ukrepov, vodenje FADN, evidenc. Na področju dela z mladimi smo zagotavljali strokovno podporo glede na njihove potrebe.

Na področju **razvoja dopolnilnih dejavnosti** smo dali poudarek motiviranju in predstavitvi vseh dopolnilnih dejavnosti, ureditvi prostorov, nabavi ustreznih delovnih sredstev, izvajanju dobre higienske prakse, vodenju evidenc, povečanju trženja na lokalnem območju, povečanju sodelovanja kmetij z javnimi zavodi. Poseben pomen je imela promocija na sejmih in prireditvah v lokalnem okolju. Osrednja izvedena prireditev je bila 25. obletnica delovanja in sedma skupščina Združenja turističnih kmetij Slovenije.

Pri **spodbujanju kmetovalcev za ekološko in biodinamično kmetovanje** smo predstavljali ustrezne načine kmetovanja v želji po pridelavi zdrave prehrane, seznanjali pridelovalce s preprečevalnimi ukrepi za kontaminacijo vrtnin s kadmijem in nasvete podkrepili z rezultati sortno-tehnoloških poskusov. Poudarek smo dali varovanju okolja (varovanje površinskih in podzemnih voda, neciljnih organizmov). Ponujali smo možnosti pridelovanja zelišč, sodelovali pri ocenjevanju izdelkov iz zelišč (čaji), bili aktivni pri društvih zeliščarjev iz vse Slovenije in pri pridelovanju zelišč na malih kmetijah.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Zelo aktivni smo bili pri **digitalizaciji**, kjer smo na delavnicah in prikazih testirali pametno gnojenje na njivskih površinah s pomočjo posnetkov satelitov in dronov na devetih vzorčnih kmetijah v Pomurju, kmetovalce smo spodbujali k uporabi programske opreme, sodelovanju na daljavo preko spleta (KOPOP usposabljanja, EK usposabljanja, predstavitve razpisov, informiranja vlagateljev o novi SKP ...). Nadaljevali smo delo z elektronsko verzijo kalkulacije (**Farm manager**), prikazom uporabe le-te, informirali in svetovali smo glede socialne varnosti kmečkega prebivalstva na podeželju.

Spodbujanje **naravovarstvenih operacij** v okviru ukrepa KOPOP, **prilagajanje podnebnim spremembam**, je zahtevalo precej aktivnosti, saj se zavedamo, da je potrebno najprej osveščati in poskrbeti za zdravo zemljo, če želimo pridelati zdravo hrano. Poudarek je bil na pravilni obdelavi tal, preprečevanju zbitosti tal in erozije, ohranitveni obdelavi, spiranju hranil in FFS (prikazi na terenu), posebej na vodarstvenih območjih. Veliko časa smo namenili namakanju trajnih nasadov in vrtnin, svetovanju za pridobivanje vodnih dovoljenj in izgradnji primernih namakalnih sistemov.

DOGODKI KGZ MURSKA SOBOTA

Aktivnosti pri prašičereji: izračunavanje krmnih obrokov, pomen kemijske analize krme, nevarnosti okužbe krme z mikotoksini, nudenje pomoči ob novogradnjah in rekonstrukcijah objektov, pomen biovarnosti na kmetijah, nevarnost vnosa APK, sodelovanje s prašičerejskimi društvi, Slovensko zvezo prašičerejcev, selekcijsko službo na področju informiranja rejcev ...

Degustacija vin DPM Sv. Jurij ob Ščavnici na kmetiji Novak - aktivno sodelovanje DPM in JSKS čez celo leto.

Prikaz štirinajstih sort debeloplodnega paradižnika in česna: predstavitev različnih sort paradižnika in česna, ki so v Sloveniji med tržnimi pridelovalci najbolj razširjene, seznanitev pridelovalcev s pojavom nevarne škodljivke – paradižnikove rjaste pršice, ki jo je ob prereznožitvi nemogoče omejiti, izredno pomembni natančni pregledi rastlin (z lupo).

Kontakti svetovalcev: <http://www.kgzs-ms.si/zaposleni-na-sedezu-zavoda-po-enotah/>

Seznam projektov: <http://www.kgzs-ms.si/dogodki-in-projekti-2/ostali-projekti/>

Prikaz obnovitvene rezi v travniških sadovnjakih-sodelovanje s KP Goričko.

Prikaz pametnega gnojenja-prikaz: se je odvijal na njivi kmetije Cigüt, kjer je bilo prikazano testiranje pametnega gnojenja na njivskih površinah s pomočjo posnetkov satelitov in dronov.

Setev demonstracijskega poskusa v Predanovcih-setev poskusa različnih sort ozimnega ječmena, ozimne pšenice, rži, tritikale za potrebe izbire prave sorte žita, glede na spreminjajoče podnebne spremembe in prilagajanje tako izbire sort, kot same tehnologije pridelovanja.

Kmečki svetek Tišina-v sodelovanju s kmetijo Bakan, Gradišče, z Govedorejskim društvom Tišina, Društvi kmečkih žena, Osnovno šolo Tišina, Biotehniško šolo Rakičan, različnimi predstavniki semenarskih hiš (koruza) in izdelovalci kmetijske mehanizacije, smo pripravili Kmečki svetek, kjer so učenci lahko pokazali spretnosti čiščenja oljnih buč, lupljenja koruze, semenarske hiše svoje posejane hibride koruze. Sledil je prikaz s strokovnim komentarjem JSKS kmetijske mehanizacije in nazadnje prikaz različne obdelavo tal.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVA GORICA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE NOVA GORICA
Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica
Tel.: 05/335 12 09, Fax: 05/335-12-60
E-mail: vasja.juretic@go.kgzs.si
Spletna stran: www.kmetijskizavod-ng.si

Število kmetij: **16.480**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **60.000**

Vodja oddelka: **Vasja Juretič, univ. dipl. inž. agronomije**

Terenski kmetijski svetovalci: **25 + 2 pripravnik**

Svetovalci specialisti: **12**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **5**

Izpostave: **Ajdovščina, Brda, Idrija, Ilirska Bistrica, Koper, Bilje, Postojna, Sežana in Tolmin**

Tehnološko svetovanje v vinogradništvu, vinarstvu, poljedelstvu, živinoreji, oljkarstvu, sadjarstvu, zelenjadarstvu. Poudarek je bil na ekološkem kmetovanju. Organizirali smo različne demonstracijske prikaze v okviru javnih naročil. Spremljali smo razvojne faze in zdravstveno stanje rastlin ter svetovali o varstvu rastlin in ravnanju s FFS.

V letu 2022 je celotni kmetijski sektor prizadejala močna suša, ki je vplivala na kmetijsko pridelavo. Močno so bili zmanjšani pridelki, primanjkovalo je krme za živali, ki so jo bili rejci primorani dokupovati.

Veliko strokovnega dela smo namenili svetovanju s področja vodnih virov za namakanje, tehnološko smo svetovali s področja namakanja in sodelovali pri pripravi podlag za izgradnjo novega namakalnega sistema Zgornje Vipavske doline.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Aktivno smo se vključevali v pripravo novega Strateškega načrta SKP 2023–2027.

Sodelovali smo v različnih projektih na področju kmetijstva, s poudarkom na različnih vsebinah s področja varovanja narave in hranjanju biodiverzitete.

Svetovalno delo smo usmerjali v omilitev katastrofalnih razmer po najboljšežnejšem požaru na Krasu v zgodovini Slovenije. Nudili smo strokovno podporo vsem kmetovalcem s tega območja in pomagali pri pripravi sanacijskega načrta.

DOGODKI KGZ NOVA GORICA

V okviru JN smo organizirali dve strokovni srečanja s področja vinogradništva in oljkarstva ter demonstracijske projekte s področja dopolnilnih dejavnosti (predelava sadja in mesa, uporaba IKT tehnologij, prepoznavanje kakovosti živil, ekonomika in trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov ...).

Organizirali in sodelovali smo pri ocenjevanju kmetijskih izdelkov ter organizirali razstave.

Spremljanje pojava škodljivcev in bolezni

V sodelovanju z oddelkom za varstvo rastlin smo od meseca marca do novembra izvajali vizualne preglede razvojnih faz kmetijskih rastlin. S pomočjo različnih feromonskih vab, rumenih lepljivih plošč, prehranskih vab spremljamo razvojne faze in različne škodljive organizme. Spremljali smo pojav oljčne muhe, ameriškega škrzatka, grozdnega sukača, breskovega zavijača in molja, jabolčnega in češpljevega zavijača, škodljivce v koruzi, žitih in krompirju. Na podlagi spremljanja so bila pripravljena

obvestila za varstvo rastlin ob najprimernejšem času, načinu in fitofarmaceutskem sredstvu za zatiranje bolezni in škodljivcev. Zaposleni se redno udeležujejo strokovnih izobraževanj doma in v tujini. Eno takih je udeležba na mednarodni delavnici BTSF - Better Training for Safer Food s poudarkom na trajnostni rabi pesticidov in integriranem varstvu rastlin. Ena izmed številnih delavnic se je jeseni zgodila v Atenah.

Sodelovali smo pri preizkušanju in uvajanju novih tehnoloških postopkov v trajnih nasadih, s poudarkom na obdelavi medvrstnega prostora z valjanjem travne ruše.

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kmetijskizavod-ng.si/kontakti/oddelek-za-kmetijsko-svetovanje/>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kmetijskizavod-ng.si/projekti/>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE
Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
Tel.: 07/373-05-70, Fax: 07/373-05-90
E-mail: tajnistvo@kgzs-zavodnm.si
Spletna stran: www.kmetijskizavod-nm.si

Število kmetij: **11.091**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **82.580**

Vodja oddelka: **mag. Zdenka Kramar**

Terenski kmetijski svetovalci: **27 + 4 pripravniki**

Svetovalci specialisti: **12**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **3**

Izpostave: **Brežice, Črnomelj- Metlika, Krško, Novo mesto, Sevnica, Trebnje**

Tehnološko svetovanje in spodbujanje kmetij za dvig kakovosti ter količin lokalno pridelane hrane, ob hkratnem prilagajanju na klimatske spremembe, varovanju kakovosti tal, vode in zraka s ciljem izboljšanja dohodka na kmetijskih gospodarstvih.

Zanesljiv in strokovno kompetenten partner v projektih Evropskega inovativnega partnerstva.

Svetovanje s ciljem prilagajanja tehnologij v kmetijstvu (kolobarjenje, namakanje, odporne sorte, sistemi zaščite kmetijskih rastlin ...) na podnebne spremembe.

Leto 2022 je tudi kmetijstvo zaznamovalo z izrazitim povečanjem cen vhodnih surovin (energije, gnojil, krme ...) zaradi izbruha vojne v Ukrajini. Zato je bilo naše delo še posebej usmerjeno k svetovanju za optimizacijo stroškov na kmetiji. Posebno pozornost smo namenili zlasti optimizaciji krmljenja živali in gnojenju kmetijskih površin.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Svetovanje glede diverzifikacije dejavnosti na kmetijah, svetovanje in animacija ekološkega kmetovanja.

Svetovanje s področja registracije in pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, glede trženja in marketinga, tržne organiziranosti ter ocenjevanje kakovosti pridelkov/izdelkov iz kmetij.

Svetovanje in informiranje glede javnih razpisov, izpolnjevanja obveznosti, smotrnosti izvedbe investicij, davčno svetovanje s poudarkom na svetovanju mladim prevzemnikom kmetij ter spodbujanje kmetij k uporabi rezultatov FADN knjigovodstva za načrtovanje poslovanja na kmetijah.

DOGODKI KGZ NOVO MESTO

Optimiziranje krmljenja na kmetijah

Krizne razmere v letu 2022, povezane z vojno v Ukrajini, zapiranje izvoza krme iz nekaterih držav, spomladansko sušno obdobje in kasneje neurja s točo so rejcem povzročala težave pri zagotavljanju ustrezne prehranske oskrbe živali s krmnimi komponentami na eni strani ter po drugi strani vplivala na nenehno višanje cen krme, predvsem beljakovinske, žit, posledično tudi krmnih mešanic in mineralno-vitaminskih dodatkov. Prav zaradi tega so bile naše aktivnosti (osebna svetovanja, delavnice, predavanja) usmerjene v vzorčenje doma pridelane voluminozne krme in tolmačenje rezultatov analiz krme, v ustrezno izbiro dokupljene beljakovinske krme in krmnih mešanic z namenom optimizacije krmnih obrokov. Pri svojem delu smo uporabljali program za računanje krmnih obrokov Zifo 2, ki poleg izračuna optimalnega obroka za živali ponuja tudi možnost izračuna primerjalnih cen posameznih krmil z uporabo Löhr metode. To metodo smo uporabljali zaradi nihanja (višanja) cen predvsem beljakovinske krme.

Svetovanje s ciljem omilitve škod zaradi suše

V letu 2022 smo na območju KGZS – NM od začetka leta pa do 24. marca 2022 beležili manj kot 50 mm padavin, kar je bila v dolgoletnem povprečju mesečna količina padavin v enem mesecu. Posledice daljšega obdobja z manj padavinami so se pokazale v nižjih vodostajih vodotokov in akumulacij, pa tudi nivoji podtalnice so bili v lanskem letu nižji kot v minulih letih v tem času. V spomladanskem času smo beležili nadpovprečne vetrove, ki so še pospeševali izhlapevanje. Vročje in sušno poletje, kjer se je suši pridružila še sončna pripeka, je prizadelo vse kmetijske rastline. Posledice suše v sadjarstvu so bile ožigi na plodovih, veliko drobnejši plodovi in slabše prijemanje posajenih sadik. V nekaterih nasadih na lažjih in nagnjenih terenih več kot 80 odstotkov plodov različnih sadnih vrst ni dosegalo parametrov konzumne prodaje.

Prikazi delovanja najnovejših kmetijskih tehnik

Dan tehnike je tradicionalna strokovna prireditev, ki smo jo na Kmetijsko gozdarskem zavodu v Novem mestu zasnovali leta 2010. V sklopu dogodka, kjer vsako leto menjamo strokovne teme, je glavna pozornost namenjena prikazom delovanja najnovejših kmetijskih tehnik, ki je dobavljiva za kmetovalce v Sloveniji. Obiskovalci se lahko le na ta način prepričajo o učinkovitosti delovanja posameznega traktorskega priključka in prikaz je vedno pospremljen tudi s strokovnim komentarjem. V letu 2022 je bil Dan tehnike namenjen okolju prijazni pridelavi sadja. Prireditev je potekala v nasadih podjetja Evrosad iz Krškega.

Animacijske aktivnosti za namakanje kmetijskih zemljišč

Zajetja vode ob hidroelektrarnah na spodnjem toku reke Save omogočajo tudi vir vode za namakanje kmetijskih zemljišč. S številnimi animacijskimi aktivnostmi v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi kmete animiramo za vključitev v namakalne sisteme z več uporabniki. Trenutno sta v pripravi dva namakalna sistema z več uporabniki »Krško polje« in »Kompolje«.

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kmetijskizavod-nm.si/page/oddelek-za-kmetijsko-svetovanje>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kmetijskizavod-nm.si/sofinanciranje-aktivnosti-iz-eksrp>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
PTUJ

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE PTUJ
Ormoška 28, 2250 Ptuj
Tel.: 02/749-36-10, Fax: 02/749-36-20
E- mail: tajnistvo@kgz-ptuj.si
Spletna stran: www.kgz-ptuj.si

Število kmetij: **8.677**
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **62.224**
Vodja oddelka: **Peter Pribožič**
Terenski kmetijski svetovalci: **29**
Svetovalci specialisti: **9**
Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **5**
Izpostave: **Ptuj, Lenart, Radlje ob Dravi, Ormož in Slovenska Bistrica**

Področje tehnologije prehrane živali na podlagi analitike krme, izračunov obrokov in spremljanje proizvodnih podatkov na živinorejskih kmetijah.

Svetovanje o biovarnosti na živinorejskih kmetijah in izvajanje preventivnih ukrepov za preprečevanje vnosa bolezni.

Izvajanje praktičnega izobraževanja na področju predelave mleka, vrtnin in poljščin v lastni učinici in na terenu.

Vodenje in kordinacija senzoričnega ocenjevanja izdelkov in izvedba festivala Dobrot slovenskih kmetij ter promocija rezultatov na portalu www.dobroteslovenskihkmetij.si.

Izvajanje EIP projektov, povezanih s tehnologijo kmetovanja, naravovarstva, ohranjanja habitatov, mejic in naravovarstvenih elementov v kmetijski krajini.

Izvajanje mednarodnega projekta Humus z vključenostjo 280 ha kmetijskih površin na območju LAS-ov s ciljem tehnoloških rešitev obdelave tal za vezavo CO₂ iz zraka v izgradnjo humusa v tleh.

Načrtovanje novih namakalnih sistemov in svetovanje o tehnologijah namakanja v kmetijstvu ter načrtovanje ostalih agrarnih operacij v Podravju in širše.

Izvajanje Integriranega projekta LIFE za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji LIFE17 IPE/SI/000011.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Svetovanje iz agrarne ekonomike in vodenja kmetijske proizvodnje, spremljanje FADN knjigovodstva na vzorčnih kmetijah.

Nudenje strojnega vzorčenja tal z odvzemom na 25 točkah znotraj GERK-a in uporabo GPS za potrebe temeljitih analiz zemlje za potrebe načrtovanja gnojenja.

Svetovanje iz ekološkega kmetijstva, vodovarstva, naravovarstva, ohranjanja suhih travišč, ohranjanja visokodebelnih sadovnjakov.

DOGODKI KGZ PTUJ

Odprtje novega namakalnega sistema v Selcah v občini Lenart

Izvedba izobraževanj iz senzoričnega okušanja izdelkov za kmetije

Učne delavnice izdelave jogurtov, namazov in sirov v naši učni sirarni.

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kgz-ptuj.si>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kgz-ptuj.si>

Uporaba GPS pri spremljanju vzorčenja tal pri analizah vsebnosti humusa v tleh.

Spoznavanje novih tehnologij reje perutnine na območju Podravja

Spoznavanje novih tehnologij in organiziranost kmetijstva v Alzaciji v Franciji

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: 01/51 36 600
kgzs@kgzs.si
www.kgzs.si

